

KOLOROWY
START

styczeń – luty

Autorki
Małgorzata Marta Skrobacz
Wiesława Żaba-Żabińska

Projekt okładki
Magdalena Pilch

Redakcja merytoryczna
Wiesława Żaba-Żabińska

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwilk

Skład i łamanie
Marek Zapala

Autorstwo zagadek i rymowanek
Małgorzata Skrobacz (s. 22, 25, 31, 42, 49, 64, 72, 74, 85, 115)

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie publikacji w całości lub we fragmentach bez zgody wydawnictwa zabronione.

© Grupa MAC S.A. 2017

ISBN 978-83-8108-106-1

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosa 76
tel. 41 366 55 55; faks 41 366 33 02
e-mail: mac@mac.pl; www.mac.pl

Spis treści

Rozkład materiału	4
--------------------------------	---

Styczeń

I. W krainie baśni (książka, s. 42–43; karty pracy, cz. 2, s. 54–61; <i>Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i> , s. 17, 49; <u><i>Nauka czytania, pisania, liczenia</i></u> , s. 14, 44)	18
II. Zimowe potrzeby ptaków (książka, s. 44–45; karty pracy, cz. 2, s. 62–69; <i>Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i> , s. 49, 50, 81; <u><i>Nauka czytania, pisania, liczenia</i></u> , s. 15, 45)	33
III. Rodzice rodziców (książka, s. 46–49; karty pracy, cz. 2, s. 70–80; <u><i>Nauka czytania, pisania, liczenia</i></u> , s. 16, 46, 81)	47

Luty

I. Zimowe zabawy (książka, s. 50–51; karty pracy, cz. 3, s. 3–9; <i>Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i> , s. 18, 51; <u><i>Nauka czytania, pisania, liczenia</i></u> , s. 17, 47, 80, 82)	64
II. Tak mija nam czas (książka, s. 52–53; karty pracy, cz. 3, s. 10–17; <i>Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i> , s. 19, 20, 52, 82; <u><i>Nauka czytania, pisania, liczenia</i></u> , s. 18, 48, 83, 84)	79
III. Czy jesteśmy sami w kosmosie? (karty pracy, cz. 3, s. 18–25; <i>Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia</i> , s. 53, 83, 84; <u><i>Nauka czytania, pisania, liczenia</i></u> , s. 19, 49, 85)	94
Zabawy na czas ferii zimowych.....	109

Propozycja korzystania z Tablic demonstracyjnych dla starszych przedszkolaków ..	111
---	-----

Propozycja korzystania z Wyprawki plastycznej	112
--	-----

Oznaczenia:

 – zajęcia wynikające z zadań programowych

 – zajęcia wynikające z realizacji treści wychowania zdrowotnego

 – treści realizowane z dziećmi objętymi rocznym przygotowaniem przedszkolnym

STYCZEŃ, TYDZIEŃ I				
Treści programowe	Tematy tygodni	Dzień tygodnia	Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka
1	2	3	4	5
Interesujemy się książką <i>Organizowanie w sali kącika książek</i> – systematyczne wzbogacanie kącika o nowe pozycje z zakresu literatury dziecięcej – zwracanie uwagi na budowę książki: okładkę z tytułem i nazwiskiem autora, ilustrację – przestrzeganie zasad korzystania z książek: odwracania stron, oglądania tekstu. <i>Wzbudzanie zainteresowania literaturą</i> – słuchanie wierszy, opowiadań, baśni polskich i zagranicznych autorów – tworzenie własnych książek dotyczących znanych bajek lub wymyślonych przez dzieci, składających się z obrazków lub tekstu ułożonego przez nie, a zapisanego przez nauczyciela. Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej.	W krainie baśni	1.	Baśniowe marzenia	• Rozmowa na temat ulubionych książek dzieci. • Zabawy przy piosence <i>Bajkowe marzenia</i>. • <u>Wprowadzenie litery s: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Bohaterowie baśni	• Zabawa dydaktyczna <i>Czy znamy te postacie?</i> • <i>Moja własna książeczka</i> – twórcza zabawa plastyczna.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Czy znamy te baśnie?	• Konkurs wiedzy o książkach – <i>Książka naszym przyjacielem</i>. • Piosenka do rysowania – <i>Słonko wschodzi</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Książki i książeczki z przedszkolnej półeczki	• Słuchanie baśni <i>Marchewkowy smok</i>. • <u>Wprowadzenie znaków: równości, mniej-ści i więcejści.</u>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

Cele, które są podkreślone dotyczą dzieci objętych rocznym przygotowaniem przedszkolnym.

STYCZEŃ, TYDZIEŃ I

STYCZEŃ, TYDZIEŃ I			
Cele ogólne	Cele operacyjne	Książka, karty pracy, cz. 2, 3, zeszyty*	Zajęcia ruchowe
6	7	8	9
– rozwijanie mowy i myślenia – rozwijanie poczucia rytmu i umiejętności grania na instrumentach perkusyjnych – <u>zapoznanie z literą s: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u>	Dziecko: – wypowiada się na temat swoich ulubionych książeczek – tworzy do piosenki akompaniament na instrumentach perkusyjnych – <u>rozpoznaje i nazywa literę s: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u>	k, s. 42, kp, s. 54, 55, <u>Nauka...</u> s. 14, 44	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI (ułożone przez autora). • Zabawa bieżna <i>Zamień książki.</i> • Zabawy ruchowe rozwijające szybkość reakcję na sygnał: <i>Zbieramy rozrzucone książki, Postacie z baśni.</i> • Zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Spacer z książką.</i> • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XII (z wykorzystaniem metody R. Labana).
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 4, IV 7, IV 8		k, s. 43, <i>Przygotowanie...</i> s. 49	
– rozpoznawanie bohaterów znanych baśni – rozwijanie sprawności manualnej i inwencji twórczej	– rozpoznaje i nazywa bohaterów baśni – tworzy własną książeczkę, rysując przygody wymyślonych bohaterów		
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 4, IV 8, IV 19		kp, s. 56, <i>Przygotowanie...</i> s. 17	
– prezentowanie swoich wiadomości we współdziałaniu z innymi – rozwijanie integracji percepcyjno-motorycznej	– wykonuje zaproponowane zadania, współpracując w zespole – śpiewa piosenkę, rysując po odpowiednim wzorze		
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 4, IV 7		kp, s. 57, 58, 59	
– zapoznanie z nazwami dni tygodnia – łączenie muzyki z ruchem, rozwijanie wyczucia ciała i przestrzeni – <u>porównywanie liczebności z użyciem znaków: =, >, <</u>	– wymienia nazwy dni tygodnia – reaguje ruchem na zmienny akompaniament, sprawnie porusza się w przestrzeni – <u>stosuje znaki: =, >, <</u>		
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 4, IV 7, IV 15, IV 16			

* *Przygotowanie...* – zeszyt *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*
Nauka... – zeszyt *Nauka czytania, pisania, liczenia*

Nasza edukacja matematyczna <i>Rozwijanie umiejętności szeregowania i klasyfikowania</i> – klasyfikowanie przedmiotów pod względem jednej cechy lub kilku cech wspólnych – porównywanie liczebności zbiorów poprzez ustawianie elementów w pary lub ich liczenie. <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr – rozróżnianie zbiorów – równolicznych i nierównolicznych – zachęcanie dzieci do poszerzania zainteresowań matematycznych. <i>(Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 33–34, 36, 51, 52).</i>		5.	W księgarni	• <i>Kolorowe zakładki</i> – wykonywanie zakładek do książek różnymi technikami. • Wycieczka do pobliskiej księgarni (biblioteki).
			Numery obszarów z podstawy programowej:	

STYCZEŃ, TYDZIEŃ II

Poznajemy przyrodę <i>Zima</i> – dokarmianie i dopajanie zwierząt w trudnych, zimowych warunkach – nazywanie ptaków odwiedzających karmnik – zwrócenie uwagi na ostrożność w kontaktach z chorymi zwierzętami, np. ptakami – rozpoznawanie wybranych zwierząt po śladach na śniegu. Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich	Zimowe potrzeby ptaków	1.	Głodne ptaszki	• Teatrzyk sylwet według utworu T. Fiurowskiej <i>Śniadanie wróbli</i>. • <u>Wprowadzenie litery n: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		2.	Dokarmiamy ptaki	• Słuchanie wiersza F. Kobryńczuka <i>Wróbelek</i>. • <i>Wróbelek</i> – wyklejanka z gazet.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	

– rozwijanie sprawności manualnej	– wykonuje zakładkę do książki	kp, s. 60, 61	
– zapoznanie z wyglądem i przeznaczeniem księgarni	– wie, co można kupić w księgarni		
I 5, I 8, III 4, III 5, III 8, IV 2, IV 4, IV 8			

STYCZEŃ, TYDZIEŃ II

– rozumienie konieczności dokarmiania ptaków	Dziecko: – dokarmia ptaki	k, s. 44, kp, s. 62, 63, <i>Nauka...</i> s. 15, 45	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII (ułożone przez autora). • Zabawy orientacyjno-porządkowe: <i>Ptaki w karmnikach, Po ile ptaków?</i> • Zabawy ruchowe rozwijające szybką reakcję na sygnał: <i>Posłuszne ptaszki, Budzimy ptaki.</i> • Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – <i>Zmarznięty ptaszek – wesoly ptaszek.</i>
– <u>zapoznanie z literą n: małą, i wielką, drukowaną i pisaną</u>	– <u>rozpoznaje i nazywa literę n: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u>		
– rozwijanie sprawności fizycznej	– uczestniczy w ćwiczeniach		
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 4, IV 16, IV 18			
– uświadamianie konieczności dokarmiania ptaków zimą	– dokarmia ptaki	kp, s. 64, <i>Przygotowanie...</i> s. 50	
– rozwijanie sprawności manualnej	– wycina rysunek, wypełnia jego powierzchnię małymi kawałkami gazet		
I 5, I 8, I 9, III 4, III 8, IV 2, IV 8, IV 18			

– czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. Nasza edukacja matematyczna <i>Rozwijanie umiejętności szeregowania i klasyfikowania</i> – klasyfikowanie przedmiotów pod względem jednej cechy lub kilku cech wspólnych – porównywanie liczebności zbiorów poprzez ustawianie elementów w pary lub ich liczenie. <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr – rozróżnianie zbiorów – równolicznych i nierównolicznych – zachęcanie dzieci do poszerzania zainteresowań matematycznych. <i>(Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 36, 51, 52, 54).</i>		3.	Zagadki o ptakach	• Zabawa dydaktyczna <i>Zagadki o ptakach.</i> • Zabawy przy piosence <i>Ptasi bar.</i>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		4.	Skrzydłaci przyjaciele	• Zabawa dydaktyczna <i>Pomagamy ptakom.</i> • <i>Nasze ptaki</i> – wykonanie formy przestrzennej z plasteliny i piórek. • <u>Część wspólna zbiorów.</u>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		5.	Zadowolone ptaki	• Historyjka obrazkowa <i>Pomagamy ptakom.</i> • Zabawy badawcze <i>Dlaczego ziemia zamarza?</i>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	

STYCZEŃ, TYDZIEŃ III

Nasze rodziny <i>Organizowanie świąt o charakterze rodzinnym</i> – przygotowanie programu artystycznego, samodzielne (lub z pomocą nauczyciela) wykonanie upominków, wspólna zabawa z przybyłymi gośćmi. Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter	Rodzice rodziców	1.	Nasze babcie i nasi dziadkowie	• Rozmowa inspirowana wierszami J. Kochanowskiej: <i>Dziadek, Pytanie zadał Olek babci.</i> • Zabawy badawcze – <i>Poznanie właściwości magnesu.</i> • <u>Wprowadzenie litery b: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	

– rozwijanie mowy i myślenia – rozwijanie poczucia rytmu	– rozwiązuje zagadki – rytmicznie klaszcze i porusza się przy piosence	kp, s. 65, 66	• Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XII (ułożone przez autora).
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 7, IV 18			
– usprawnianie narządów artykulacyjnych oraz rozwijanie słuchu fonematycznego – rozwijanie sprawności manualnej i inwencji twórczej – <u>rozpoznawanie części wspólnej zbiorów</u>	– naśladuje odgłosy; układa słowa z pierwszych głosek nazw obrazków – wykonuje formę przestrzenną według własnego pomysłu – <u>tworzy zbiory, uwzględniając dwie cechy jakościowe</u>	k, s. 45, kp, s. 67, <i>Przygotowanie...</i> s. 81	
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 4, IV 7, IV 15, IV 18			
– rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego – zachęcanie do podejmowania zabaw badawczych	– układa obrazki historyjki według kolejności zdarzeń – rozpoznaje szron	kp, s. 68, 69	
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 8, IV 12, IV 18, IV 19			

STYCZEŃ, TYDZIEŃ III

– rozwijanie mowy i myślenia – budzenie zainteresowania przyrodą nieożywioną – <u>zapoznanie z literą b: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u>	Dziecko: – wypowiada się na podany temat – wymienia właściwości magnesu – <u>rozpoznaje i nazywa literę b: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u>	k, s. 46, kp, s. 70, 71, 72, 73, <i>Nauka...</i> s. 16, 46	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII (ułożone przez autora). • Zabawa ruchowa rozwijająca inwencję ruchową – <i>Serce dla babci i dziadka</i> . • Zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Obszywamy serwetkę dla babci</i> .
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 4, IV 8, IV 19, IV 20			

drukowanych – małych i wielkich – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. Nasza edukacja matematyczna <i>Rozwijanie umiejętności szeregowania i klasyfikowania</i> – klasyfikowanie przedmiotów pod względem jednej cechy lub kilku cech wspólnych – porównywanie liczebności zbiorów poprzez ustawianie elementów w pary lub ich liczenie. <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr – rozróżnianie zbiorów – równolicznych i nierównolicznych – zachęcanie dzieci do poszerzania zainteresowań matematycznych. (<i>Nasze przedszkole</i>. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 23, 36, 51, 52).		2.	Prezenty dla babci i dziadka	• <i>Nasze upominki dla najbliższych</i> – wykonanie prezentów dla babci i dziadka z okazji ich świąt. • Zabawy przy piosence <i>Wesoła babcia</i>.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		3.	Lubimy przyjęcia u dziadków	• Zabawa matematyczna <i>Organizujemy przyjęcie dla babci i dziadka</i>.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		4.	Portrety babci i dziadka	• Rozmowa na temat <i>Jak pomagamy babci i dziadkowi</i>. • <i>Portrety babci i dziadka</i> – malowanie farbami na kartce podzielonej na połowę. • <u>Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 7.</u>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		5.	Odwiedzą nas babcia i dziadziuś	• Zabawa dydaktyczna <i>Co pasuje do babci? Co pasuje do dziadka?</i> • Przygotowanie sali na przyjęcie gości.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	

– rozwijanie sprawności manualnej	– wykonuje prezenty dla najbliższych	k, s. 47, 48, kp, s. 74, 75	• Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Co robią babcia i dziadek?</i> • Zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Napoje dla babci i dziadka.</i> • Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Goście, do stołów!</i> • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XIII (ułożone przez autora).
– rozwijanie umiejętności wokalnych	– śpiewa piosenkę		
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 4, IV 7, IV 8, IV 20			
– rozwijanie umiejętności dodawania	– dodaje na liczmanach	k, s. 49, kp, s. 76, 77	
– rozwijanie sprawności fizycznej i koordynacji ruchowej	– reaguje określonym ruchem na polecenia nauczyciela		
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 8, IV 15, IV 20			
– rozwijanie mowy	– wypowiada się na dany temat	kp, s. 78, 79, <u>Nauka...</u> s. 81	
– wyrażanie swoich spostrzeżeń w ekspresji plastycznej	– maluje portrety – babci i dziadka		
– <u>zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 7</u>	– <u>rozpoznaje cyfrę 7</u>		
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 8, IV 15, IV 19, IV 20			
– rozwijanie logicznego myślenia i spostrzegawczości	– chętnie wykonuje zaproponowane działania	kp, s. 80	
– rozwijanie umiejętności współdziałania	– wspólnie z kolegami przygotowuje salę na przyjęcie gości		
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 4, IV 20			

LUTY, TYDZIEŃ I

Nasze bezpieczeństwo na co dzień <i>Uświadomienie niebezpieczeństw wynikających z nieprzestrzegania zakazów</i> – poznawanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu: • bawienia się w miejscach niedozwolonych, np.: przy ruchliwej ulicy, na zamrzniętym stawie. Dbamy o nasze zdrowie <i>Dbalność o higienę</i> – ubieranie się odpowiednio do warunków atmosferycznych występujących w danej porze roku (zapobieganie przegrzaniu i zmarznięciu) – przebywanie na świeżym powietrzu; uczestniczenie w spacerach, zabawach i ćwiczeniach ruchowych. Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. Nasza edukacja matematyczna <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr – dodawanie i odejmowanie w zakresie 10 z wykorzystaniem palców lub innych zbiorów zastępczych. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 36, 51, 52, 72, 74).</i>	Zimowe zabawy	1.	A śnieg pada i pada...	• Słuchanie opowiadania S. Karaszeńskiego <i>Troje dzieci na sankach</i>. • Rozwiązywanie zagadek o charakterystycznych cechach zimy. • <u>Wprowadzenie litery g: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	W pałacu Królowej Zimy	• Zabawa dydaktyczna <i>Odwiedziny w pałacu Królowej Zimy</i>. • <i>Pałac Królowej Zimy</i> – wykonanie kolażu w zespołach.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Śnieżne kule	• Zabawa matematyczna <i>Liczymy śnieżne kule</i>. • <u>Wprowadzenie do dodawania. Dodawanie w zakresie 7.</u>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Lubimy zimę	• Wykonanie portretu śniegowego bałwanka techniką stemplowania. • Zabawy przy piosence <i>Buch w śnieżny puch</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Nasze bałwanki	• Zabawa twórcza – <i>Różne bałwanki</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

LUTY, TYDZIEŃ I

– rozwijanie mowy oraz koncentracji uwagi – rozwijanie umiejętności rozwiązywania i układania zagadek – <u>zapoznanie z literą g: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u>	Dziecko: – wypowiada się na temat opowiadania – rozwiązuje i układa zagadki – <u>rozpoznaje i nazywa literę g: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u>	kp, s. 3, 4, 5, 6, <u>Nauka...</u> s. 17, 47	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX (ułożone przez autora). • Zabawa ruchowa rozwijająca koncentrację uwagi – <i>Policz i odśzukaj</i>. • Zabawa ruchowa rozwijająca spostrzegawczość – <i>Małe bałwanki i duże bałwany</i>. • Zabawa ruchowa <i>Rozgrzewamy się</i>. • Zabawy na śniegu, na placu przedszkolnym. • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XIV (ułożone przez autora).
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 8, IV 18, IV 19			
– odzwierciedlanie charakteru muzyki za pomocą ruchu – rozwijanie sprawności manualnej i umiejętności współdziałania w zespole	– wyraża muzykę ruchem – wykonuje pracę plastyczną, współdziałając w zespole	kp, s. 7, k, s. 50, <i>Przygotowanie...</i> s. 51	
I 5, I 8, III 4, III 5, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 11, IV 12			
– rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań – <u>wprowadzenie dodawania jako przybywania</u> – rozwijanie sprawności fizycznej i skoordynowanego działania	– wykonuje obliczenia – <u> dodaje w zakresie 7</u> – reaguje odpowiednim ruchem na polecenia	kp, s. 8, k, s. 51, <u>Nauka...</u> s. 80, 82	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– rozwijanie sprawności manualnych – rozwijanie poczucia rytmu	– wykorzystuje w pracy technikę stemplowania – śpiewa piosenkę i bawi się przy niej	kp, s. 9, <i>Przygotowanie...</i> s. 18	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7, IV 8, IV 15, IV 18			
– rozwijanie inwencji twórczej – rozwijanie sprawności fizycznej	– realizuje własne pomysły – aktywnie uczestniczy w proponowanych zabawach na śniegu		
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 1, IV 2, IV 4, IV 18			

LUTY, TYDZIEŃ II

Nasza edukacja matematyczna <i>Organizacja przestrzeni i czasu</i> – dostrzeganie rytmicznej organizacji czasu w stałych następstwach dnia i nocy, pór roku, dni tygodnia, miesięcy – nazywanie kolejno pór roku, dni tygodnia, miesięcy; określanie aktualnej pory roku, miesiąca, dnia tygodnia – zwracanie uwagi na kalendarze, ich rolę w określaniu dni tygodnia, miesięcy – poznawanie wybranych mierników czasu – od starożytności do dnia dzisiejszego – nazywanie pór dnia: <i>rano, południe, popołudnie, wieczór</i>; i nocy – odpowiednie stosowanie określeń: <i>przedwczoraj, wczoraj, jutro, pojutrze</i>. Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. Nasza edukacja matematyczna <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr – dodawanie i odejmowanie w zakresie 10 z wykorzystaniem palców lub innych zbiorów zastępczych. (<i>Nasze przedszkole</i>. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 36, 50, 51, 52).	Tak mija nam czas	1.	Co robi zegarmistrz?	• Wycieczka do zakładu zegarmistrzowskiego.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		2.	Bracia miesiące	• Słuchanie opowiadania J. Porazińskiej <i>Baśń o dwunastu miesiącach</i>. • <u>Wprowadzenie litery w: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		3.	Zakładamy hodowlę	• Zabawa dydaktyczna na określanie logicznej wartości zdań – <i>Prawda czy fałsz?</i> • Założenie hodowli kasztanowca (dębu).
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		4.	W zegarze mieszka czas	• Zabawy przy piosence <i>W zegarze mieszka czas</i>. • <i>Mój dzień</i> – historyjka obrazkowa służąca utrwalaniu nazw pór dnia. • <u>Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 8.</u>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		5.	Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość	• Zabawa dydaktyczna <i>Teraźniejszość, przeszłość, przyszłość</i>. • <i>Zawody przyszłości</i> – twórcza zabawa plastyczna.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	

LUTY, TYDZIEŃ II

– poznawanie pracy zegarmistrza	Dziecko: – wie, co robi zegarmistrz	kp, s. 10, 11, <i>Przygotowanie...</i> s. 19	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX (ułożone przez autora). • Zabawa bieżna <i>Pospiesz się!</i> • Zabawy orientacyjno-porządkowe: <i>Z domu do domu, Miesiąc urodzin.</i> • Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – <i>Kasztanowiec rośnie.</i> • Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Zegar.</i> • Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Zabawy na śniegu.</i> • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XV (ułożone przez autora).
I 4, I 5, III 4, III 5, III 8, IV 2			
– zapoznanie z nazwami miesięcy	– wymienia nazwy miesięcy	kp, s. 12, 13, 14, <i>Nauka...</i> s. 18, 48	
– <u>zapoznanie z literą w: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u>	– <u>rozpoznaje i nazywa literę w: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u>		
– rozwijanie sprawności fizycznej	– uczestniczy w ćwiczeniach		
I 5, III 4, III 5, III 8, IV 2, IV 8, IV 16			
– rozwijanie logicznego myślenia	– rozróżnia zdania – prawdziwe i fałszywe	kp, s. 15, 16, <i>Przygotowanie...</i> s. 20	
– zachęcanie do hodowania roślin	– zakłada hodowlę kasztanowca		
I 5, III 4, III 5, III 8, IV 2, IV 12, IV 18			
– umuzykalnianie dzieci	– określa wysokość dźwięków	k, s. 52, 53, <i>Przygotowanie...</i> s. 52, <i>Nauka...</i> s. 83, 84	
– utrwalanie nazw pór dnia	– wymienia nazwy pór dnia		
– <u>zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 8</u>	– <u>rozpoznaje cyfrę 8</u>		
I 5, III 4, III 5, III 8, IV 2, IV 7, IV 15, IV 16			
– próby zrozumienia pojęć: <i>przeszłość, teraźniejszość, przyszłość</i>	– stosuje słowa: <i>przeszłość, teraźniejszość, przyszłość</i>	kp, s. 17, <i>Przygotowanie...</i> s. 82	
– rozwijanie sprawności manualnej	– wykonuje pracę na temat zawodu, który chciałoby wykonywać w przyszłości, techniką wycinanki		
I 5, III 4, III 5, III 8, IV 2, IV 8, IV 16			

LUTY, TYDZIEŃ III

Nasza Ziemia <i>Poznanie świata</i> – poznawanie modelu kuli ziemskiej – globusa; – wskazywanie kontynentów, oceanów, mórz – poznawanie nazw wybranych planet Układu Słonecznego, np. Mars, Wenus; słuchanie ciekawostek na ich temat – gromadzenie literatury, zdjęć, albumów związanych z kosmosem – poznawanie zawodów związanych z kosmosem, np. kosmonauty, astronoma – poznawanie ciekawostek, legend na temat satelity Ziemi – Księżycy. Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. Nasza edukacja matematyczna <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr – dodawanie i odejmowanie w zakresie 10 z wykorzystaniem palców lub innych zbiorów zastępczych. (Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 29–30, 36, 51, 52).	Czy jesteście sami w kosmosie?	1.	Ufo, ufo, ufoludki	• Rozmowa na temat kosmosu i Układu Słonecznego. • <u>Wprowadzenie litery p: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Ośiem ufoludków	• <i>Wizyta ufoludków</i> – liczymy w zakresie 8. • <i>Rakiety kosmiczne</i> – wykonanie pracy przestrzennej z wykorzystaniem plastikowych butelek po napojach.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Rakieta strzałka	• Słuchanie opowiadania (według pomysłu nauczyciela). • Wykonanie rakiety strzałki.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Rozśpiewane ufoludki	• Zabawy przy piosence <i>Ufoludki</i>. • <u>Wprowadzenie odejmowania jako ubywania.</u>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Wokół ufoludków	• Słuchanie wiersza J. Koczanowskiej <i>Ufoludki</i>. • Ćwiczenia słuchowo-wzrokowe – <i>Wokół ufoludków</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

LUTY, TYDZIEŃ III

– rozwijanie mowy – <u>zapoznanie z literą p: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u> – rozwijanie sprawności fizycznej	Dziecko: – wypowiada się na temat Układu Słonecznego – <u>rozpoznaje i nazywa literę p: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u> – wykonuje ćwiczenia z użyciem plastikowych kęgli	kp, s. 18, <i>Przygotowanie...</i> s. 53, 83, <i>Nauka...</i> s. 19, 49	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI (ułożone przez autora). • Zabawy ruchowe: <i>Start rakiety, Osiem ufoludków, Kosmita jest wśród nas.</i> • Zabawa ruchowa połączona z ćwiczeniem wyobraźni – <i>Przybysz z obcej planety.</i> • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XVI (ułożone przez autora).
I 3, I 5, I 9, III 4, III 5, III 8, III 9, IV 2, IV 4			
– rozwijanie umiejętności liczenia – rozwijanie sprawności manualnej	– liczy w zakresie 8 – wykonuje formę przestrzenną – raketę – z wykorzystaniem plastikowej butelki po napoju	kp, s. 19, 20, 21	
I 5, I 9, III 4, III 5, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 15			
– rozwijanie mowy – rozwijanie sprawności manualnej	– opowiada zakończenie opowiadania na podstawie rysunku – wykonuje raketę – strzałkę poprzez umiejętność składanie papieru	kp, s. 22, 23	
I 5, I 9, III 4, III 5, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 8			
– umuzykalnienie dzieci – <u>rozwijanie umiejętności odejmowania</u> – rozwijanie sprawności fizycznej	– rozpoznaje kierunek linii melodycznej – <u>odejmuje w zakresie 8</u> – wykonuje ćwiczenia z użyciem plastikowych kęgli	kp, s. 24, <i>Nauka...</i> s. 85	
I 5, I 9, III 4, III 5, III 8, III 9, IV 2, IV 7, IV 8, IV 15			
– rozwijanie mowy – rozwijanie słuchu fonematycznego	– wypowiada się na temat wiersza – dzieli proste słowa na głoski	kp, s. 25, <i>Przygotowanie...</i> s. 84	
I 5, I 9, III 4, III 5, III 8, III 9, IV 2, IV 4			

Styczeń

Tydzień I: W krainie baśni

Dzień 1. Baśniowe marzenia

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy i myślenia; rozwijanie poczucia rytmu i umiejętności grania na instrumentach perkusyjnych; zapoznanie z literą s: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat swoich ulubionych książeczek; tworzy do piosenki akompaniament na instrumentach perkusyjnych; rozpoznaje i nazywa literę s: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Środki dydaktyczne: piosenka *Bajkowe marzenia*, nowe książki do kącika książki, tekst zagadki, fragmenty znanych dzieciom książek, sylweta książki, obrazek karmnika, sylwety ptaków: wróbla, jemioluszki, sikory, sroki, gawrona, kolorowe nakrywki, liczby, litera s: mała i wielka, drukowana i pisana, kartoniki z poznanymi literami, kartoniki z sylabami (w 2 kolorach), kartoniki z wyrazami, mazak, krzeselka, instrumenty perkusyjne, karty pracy, cz. 2, s. 54, 55, książka, s. 42, Nauka... s. 14, 44.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 54.

Dzielenie nazw rysunków na głoski. Rysowanie pod każdym rysunkiem tyłu kresek, z ilu głosek składa się jego nazwa. Kolorowanie wybranych rysunków.

2. Uzupełnianie kącika książek o nowe pozycje, wspólne ich oglądanie, zwracanie uwagi na występujących w nich bohaterów. Przypomnienie zasad korzystania z książek. Zachęcanie do swobodnych wypowiedzi na temat ulubionych bohaterów książkowych; dzielenie się uwagami na temat książek czytanych dzieciom przez rodziców.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Figurki*.

Dzieci biegają w różnych kierunkach przy akompaniamencie tamburynu. Na hasło: *Figurki*, zatrzymują się i przyjmują wymyśloną pozycję. Ponowne dźwięki akompaniamentu są zaproszeniem do biegu.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Sufit – podłoga*.

Dzieci stoją w rozсыпce. Na hasło: *Sufit*, wykonują wspięcie na palce i wyciągają ręce w górę; na hasło: *Podłoga* – wykonują przysiad podparty.

- Ćwiczenie równowagi – *Stań na jednej nodze*.

Dzieci biegają w rozсыпce; na mocne uderzenie w tamburyn stają na jednej nodze, liczą do pięciu i biegną dalej; przy powtórzeniach zabawy zmieniają nogę, na której stoją.

- Ćwiczenie koncentracji uwagi – *Do przodu, do tyłu*.

Gdy nauczyciel gra na bębenku, dzieci poruszają się do przodu, a kiedy gra na tamburynie – poruszają się do tyłu. Tempo ruchu jest zgodne z rytmem akompaniamentu.

- Ćwiczenie rąk i tułowia – *Huśtawka*.

Dzieci stoją w rozсыпce; ręce mają opuszczone, dłonie mają zwinięte w pięści. Wykonują wymachy ramion w przód i w tył, z lekkim zginaniem kolan, z balansowaniem tułowiem (jak na huśtawce).

- Zabawa uspokajająca – *Dziecko zmęczone, dziecko wypoczęte*.

Dzieci maszerują po obwodzie koła krokiem *dziecka zmęczonego*, a potem sprężystym, energicznym krokiem *dziecka wypoczętego*.

II

☐ Rozmowa na temat ulubionych książek dzieci.

1. Rozwiązanie zagadki.

*Może być mała i duża,
gruba i cienka, z obrazkami i bez nich,
możesz śmiać się przy niej
i smucić możesz się.*

*W sali i w każdym domu,
czyta ją duży i mały.*

Co to jest?

Czy teraz już wiesz? (książka)

2. Słuchanie fragmentów książek znanych dzieciom, czytanych przez nauczyciela; odgadywanie ich tytułów.

3. Ćwiczenia w książce, s. 42.

Wodzenie palcem po drodze krasnoludka w muzeum. Nazywanie postaci przedstawionych na obrazkach, które odkurza miotłą. Podawanie tytułów baśni, z których pochodzą te postacie.

4. Burza mózgów – Co nam daje czytanie książek?

Nauczyciel zapisuje propozycje dzieci na sylwecie książki.

5. Ekspresja słowna Co by było, gdyby...?

Dzieci kończą zdanie: *Gdyby nagle zniknęły wszystkie książki, to...*

6. Rozmowa o tym, w jaki sposób książki trafiają do dzieci. Zwrócenie uwagi na to, że można je: kupić, wypożyczyć, dostać w prezencie. Wyjaśnienie pojęć: księgarnia, biblioteka, czytelnia.

- Zwrócenie uwagi na budowę książki: okładkę i znajdujące się na niej elementy, ilustracje, kartki, spis treści.

🎨 Zabawa bieżna *Zamień książki.*

Dzieci stoją w rzędzie, nauczyciel stawia po przeciwnych stronach sali (start i meta) krzeselka; na każdym układa jedną książkę. Zadaniem dzieci jest zabranie książki z krzeselka na starcie, jak najszybsza jej wymiana na książkę leżącą na krzeselku stojącym na mecie i powrót na koniec swojego rzędu.

☐ Zabawy przy piosence *Bajkowe marzenia*.

1. Zabawa inhibicyjno-incytacyjna *Posłuszne koła*.

Dzieci tworzą dwa koła współśrodkowe. Kiedy nauczyciel gra na bębenku, dzieci z koła zewnętrznego poruszają się w prawą stronę, a z wewnętrznego – w lewą. Kiedy gra na kołatce – poruszają się tylko dzieci z koła wewnętrznego (dzieci z koła zewnętrznego wtedy przykucają), a gdy gra na grzechotce – poruszają się dzieci z koła wewnętrznego. Pojawienie się akompaniamentu na bębenku wprawia w ruch obydwie koła.

2. Słuchanie piosenki *Bajkowe marzenia* (śl. i muz. K. Gowik).

Są baj-ki i ba-śnie, cu - do-wny świat, gdzie ży - ją kra-sna - le i wróż-ki. I

czy masz pięć la - tek, czy du - żo lat, to lu - bisz tak śnić do po - dusz-ki.

Tam mo-żesz być, kim tyl - ko chcesz, i speł - nić swo - je ma - rze - nia. Bieg -

nij - my więc tam, do baj - ko-wych bram, po - wiedz - my swo - je ży - cze - nia.

- I. *Są bajki i baśnie, cudowny świat,
gdzie żyją krasnale i wróżki.
I czy masz pięć latek, czy dużo lat,
to lubisz tak snić do poduszki.
Tam możesz być, kim tylko chcesz
i spełnić swoje marzenia.
Biegnijmy więc tam, do bajkowych bram,
powiedzmy swoje życzenia.*
- II. *Gdy smutno na dworze, gdy pada deszcz,
to w bajkach jest zawsze pogoda.
I nawet gdy złego coś dzieje się,
to zaraz ktoś uśmiech znów doda!
Bajkowy świat, inny niż nasz,
wszystko na dobre wciąż zmienia.
Biegnijmy więc tam, do bajkowych bram,
powiedzmy swoje życzenia.*

3. Rozmowa na temat piosenki.
- Określanie tempa (czy piosenka jest szybka, czy wolna) i nastroju (czy jest wesoła, czy smutna).
 - Czy lubicie słuchać baśni? Dlaczego?
 - Czy w życiu jest podobnie i wszystko dobrze się kończy?
 - Czy wy też macie *bajkowe marzenia*?
4. Ćwiczenia emisyjne: powtarzanie wybranych przez nauczyciela fragmentów melodii piosenki na sylabach; *ta, ta, na, na, pa, pa*.
5. Zabawa rytmiczna *Bajki stare, bajki nowe*.

Dzieci poruszają się po sali przy melodii piosenki; podczas przerwy w grze rytmicznie klaszczą i wypowiadają tekst: *Bajki stare, bajki nowe są w książeczce kolorowej*.

6. Instrumentacja piosenki.

Wspólne ustalenie, na jakich instrumentach dzieci wykonają instrumentację piosenki (np. każda zwrotka na innym instrumencie lub na dwóch instrumentach – pierwszy wers na jednym, drugi – na drugim). Podczas refrenu grają wszystkie instrumenty. Nauczyciel jest *dyrygentem* – wskazuje, która grupa instrumentów wykonuje poszczególne fragmenty piosenki (jeśli przedszkole nie dysponuje dużą liczbą instrumentów, można podzielić dzieci na dwie grupy – pierwsza wyklaskuje rytm, a druga to *orkiestra*, która gra na instrumentach; potem następuje zmiana).

- ▢ Wprowadzenie litery *s*: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Oglądanie karmnika z ptakami (obrazek lub sylwety).
- Nazywanie ptaków znajdujących się w karmniku (wróbel, gil, jemioluszką – w karmniku, sikora z boku, na słonince, a sroka – na dachu karmnika).
 - Wyjaśnienie, dlaczego powinno się dokarmiać ptaki.
2. Analiza i synteza słowa *sroka*.
- Dzielenie słowa *sroka* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *sroka* na głoski.
 - Co słyszycie na początku słowa *sroka*?
 - Podawanie przykładów słów rozpoczynających się głoską *s* (*sarna, ser, samolot...*), mających ją na końcu (*nos, ananas, las...*) oraz w środku słowa (*kapusta, klasa, laska...*).
 - Z ilu głosek składa się słowo *sroka*?
3. Budowanie schematu słowa *sroka*.

4. Syntezowanie głosek z nazw ptaków, wskazanych liczbą.
- Nauczyciel umieszcza na tablicy zdjęcia (obrazki) ptaków, a pod nimi liczby. Dzieci dzielą nazwy na głoski i łączą te, które wskazuje liczba.

Obrazki: sroka wrona wróbel gawron

(1) (5) (2) (2)

- Dzieci podają otrzymane imię – *Sara*.
5. Analiza i synteza słuchowa imienia *Sara*.
- Dzielenie imienia na sylaby, na głoski; budowanie schematu imienia *Sara*.

6. Pokaz litery **s**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
7. Umieszczenie pod schematami słów *sroka*, *Sara* poznanych liter **s**, **S**, **a**, **o**, **r**, **k**.

- Odczytanie wyrazów: **sroka**, **Sara**.

 Zabawa ruchowa *Co to za wyraz?*

Dzieci poruszają się po sali w sposób określony przez nauczyciela, np. podskokami obunóż, na jednej nodze, idąc w przysiadzie, biegnąc... Na sygnał – dźwięki tamburynu – dzieci zatrzymują się i czytają wyraz (umieszczony na kartoniku), który trzyma nauczyciel. Po odczytaniu poruszają się nadal w sposób określony przez nauczyciela.

Przykładowe wyrazy: **ser**, **kostka**, **miska**, **smok**, **deser**, **laser**, **osa**, **rosa**, **soki**, **trasa**.

8. Dobieranka sylabowa.

Nauczyciel przygotowuje kartoniki w dwóch kolorach – żółtym i zielonym. Na żółtych są umieszczone pierwsze sylaby wyrazów, a na zielonych – drugie sylaby. Dzieci łączą kartoniki i czytają otrzymane wyrazy.

Przykładowe sylaby: **sro** - **ka**, **ka** - **sa**, **mis** - **ka**, **ra** - **ki**, **smo** - **ki**, **so** - **ki**, **las** - **ka**.

9. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 14.

- Dzielenie słowa *smok* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się nazwa.
- Kolorowanie liter **s**, **S** na wybrany kolor.
- Czytanie połączeń litery **s** z poznanymi literami.
- Czytanie krótkiego tekstu o smokach.
- Czytanie wyrazów powstałych z połączenia sylab.
- Pisanie liter **s**, **S** po śladzie.

10. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 44.

- Pokaz prawidłowego kreślenia liter **s** przez nauczyciela.
Kreślenie liter **s**, **S** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegi lub koleżanki.
- Samodzielne pisanie liter **s**, **S**.

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 55.

Rysowanie szlaczków po śladach. (Chętne dzieci rysują samodzielnie).

 Zabawa bieżna *Zamięń książki (przewodnik, s. 19)*.

2. Zapraszanie do przedszkola chętnych rodziców dzieci z grupy; codzienne czytanie wybranych książek lub ich fragmentów; prowadzenie rozmów na temat czytanych książek. Zachęcanie do wspólnego czytania książek – z rodzicami, starszym rodzeństwem w domach dzieci.

Dzień 2. Bohaterowie baśni

Cele ogólne:

- rozpoznawanie bohaterów znanych baśni; rozwijanie sprawności manualnej i inwencji twórczej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa bohaterów baśni; tworzy własną książeczkę, rysując przygody wymyślonych bohaterów.

Środki dydaktyczne: wiersz B. SzelaŃgowskiej *Moje bajki*, sylwety znanych bohaterów baśni, rebusy fonetyczne, teksty zagadek, obrazki dotyczące baśni, laski gimnastyczne, obrazki do wiersza, kolorowy karton, pastele olejne, tamburyn, bębenek, obrazki do ćwiczeń klasyfikacyjnych, kartki formatu A6 (po 4 dla dziecka), zszywacz, książka, s. 43, *Przygotowanie...* s. 49.

Przebieg dnia

I

1. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia, s. 49.
Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.
 2. Określanie wartości logicznej wysłuchanych zdań – *Prawda czy fałsz?*
Nauczyciel mówi zdania. Jeśli dzieci uznają, że są one prawdziwe – klaszczą, jeśli nieprawdziwe – tupią; uzasadniają swój wybór. Np.:
Śpiąca Królowna mieszkała w chatce z krasnoludkami.
Kot w butach chodził w butach i nosił kapelusz z piórem.
Kiedy Pinokio kłamał, rósł mu nos.
Brzydkie Kaczętko zamieniło się w nietoperza.
Czerwony Kapturek spotkał w lesie niedźwiedzia.
Jaś i Małgosia zbierali grzyby w lesie.
Calineczka zamieniła się w żabę.
Kopciuszek zgubił na balu pantofelek.
 3. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Złośliwa czarownica*.
Nauczyciel układa przed dziećmi sylwety znanych bohaterów baśni. Dzieci ich rozpoznają, nazywają i starają się zapamiętać. Przeliczają, ile sylwet znajduje się przed nimi. Nauczyciel wyjaśnia, że jest *złośliwą czarownicą*, która porywa nie lubianych przez nią bohaterów baśni. Dzieci odwracają się tyłem, a w tym czasie nauczyciel chowa wybraną sylwetę; zadaniem dzieci jest odgadnięcie, kogo *porwała czarownica*.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI (przewodnik, s. 18).

II

- Zabawa dydaktyczna *Czy znamy te postacie?*
1. Rebus fonetyczny – *Czego lubią słuchać dzieci?*
Dzieci różnicują pierwsze głoski w nazwach przedmiotów przedstawionych na obrazkach; syntezują je po wymienieniu ich kolejno przez nauczyciela, udzielają odpowiedzi – rozwiązania zagadki. Np. *buda*, *arbuz*, *jajko*, *kot*, *igła* – **bajki**.
 2. Rozwiązywanie zagadek tekstowych.

<i>Co to za dziewczynka, co bał opuściła, a królewiczowi pantofelek zostawiła? (Kopciuszek)</i>	<i>Jakie imiona mają braciszek i siostrzyczka, którzy w lesie znajdują chatkę zrobioną z piernika? (Jaś i Małgosia)</i>	<i>Na podwórku je tępiono, kto powie, dlaczego? Gdy dorosło, labędzie przyjęły je jak swego. (Brzydkie Kaczętko)</i>
<i>Macocha ją wygnała do lasu ciemnego. Tam znalazła krasnoludki i księcia swojego. (Królowna Śnieżka)</i>	<i>Kiedy szła do babci, to wilka spotkała. I choć go nie знаła, to z nim rozmawiała. (Czerwony Kapturek)</i>	<i>Każda królowna, a tym bardziej ona, uważać powinna na ostre wrzeczona. (Śpiąca Królowna)</i>
 3. Zabawa pantomimiczna – *Nasi ulubieńcy*.
Dzieci, podzielone na zespoły, prezentują ruchem i mimiką znane im baśnie przedstawione na wylosowanych obrazkach; pozostałe dzieci odgadują ich tytuły.
 4. Ćwiczenia klasyfikacyjne – *Komu zginęły te przedmioty?*
Dzieci nazywają przedmioty przedstawione na obrazkach i dopasowują je do odpowiednich baśniowych postaci. Np. *Kopciuszek* – pantofelek; *Śnieżka* – jabłko; *kot w butach* – buty; *Śpiąca Królowna* – kołowrotek; *Złota Rybka* – sieci.

5. Zabawa *Czarodziejska różdżka*.

Dzieci manipulują laskami, wymyślając własne zaklęcia; zamieniają się w swoje ulubione postacie z baśni, uzasadniając swój wybór.

 Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Zbieramy rozrzucone książki*.

Dzieci – *książki* – siedzą w rozsypce na podłodze; wybrane dziecko – *księggarz* – zbiera *książki*, dotykając ręką kolejnych dzieci; a one podają sobie ręce, tworząc *wężyk*. Zabawa trwa do momentu, aż wszystkie *książki zostaną zebrane*.

 Moja własna książeczka – twórcza zabawa plastyczna.

1. Aktywne słuchanie wiersza B. Szelańskowej *Moje bajki*.

Nauczyciel czyta wiersz, ilustrując go w odpowiednich miejscach obrazkami; dzieci dopowiadają słowa w odpowiedniej formie, zgodnie z pokazywanym obrazkiem (wytłuszczone w tekście); podają tytuły baśni, w których występują postacie wymienione w wierszu.

*Gdy wieczór nadchodzi,
z książkami się witam.*

Siadam cichutko,

a mama mi czyta.

I czyta mi bajki

o dzielnych rycerzach,

smokach, czarownicach

i zaklętych wieżach.

O śpiącej królewnie

i o rybce złotej,

i o tym, jak młynarz

przyjaźnił się z kotem.

Choć jestem przy mamie,

to mi się wydaje,

że widzę naprawdę

te postacie z bajek.

2. Rebusy fonetyczne – *Ulubieni bohaterowie*.

Dzieci różnicują pierwszą głoskę w nazwach przedmiotów przedstawionych na obrazkach; dokonują ich syntezy, po powtórzeniu ich według kolejności podanej przez nauczyciela, i odgadują imiona najbardziej lubianych przez nie bohaterów książek. Np. **kot, ul, buda, ucho, ślimak, pies, ul, hak, arbuz, torba, ekran, kubek** – **Kubuś Puchatek**.

3. Wykonanie pracy plastycznej.

Zaproponowanie stworzenia własnych książeczek o dowolnej tematyce; omówienie sposobu ich wykonania.

- Samodzielne działania dzieci: każde dziecko otrzymuje cztery kartki formatu A6: trzy z papieru rysunkowego, jedną – z kolorowego kartonu. Na kartkach dzieci rysują pastelami olejnymi przygody swoich bohaterów, a na kartonie wykonują stronę tytułową, na której nauczyciel napisze tytuł książki i imię jej autora. Poszczególne strony dzieci łączą zszywaczem (z pomocą nauczyciela).
- Oglądanie powstałych książeczek; zwrócenie uwagi na występujących w nich bohaterów i ich przygody.
- Podpisywanie przez nauczyciela poszczególnych stron tekstami wymyślonymi przez dzieci.
- Prezentowanie gotowych książeczek na wystawie w kącie dla rodziców.

III

1. Ćwiczenia w książce, s. 43.

Wskazywanie na obrazkach pomyłek ilustratora. Słuchanie rozmów postaci z baśni. Wymyślanie zakończeń tych rozmów. Przedstawianie tych dialogów z koleżanką lub z kolegą.

 Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Zbieramy rozrzucone książki (przewodnik, s. 23)*.

2. Zabawy z wykorzystaniem rymowanki.

Kończenie wypowiedzi przez dzieci – dopowiadanie ostatnich słów (w nawiasach) w każdym wersie; wymyślanie innych słów pokrewnych, inspirowanych treścią wiersza.

Gdyby nie było rąk – nie byłoby... (ręcznika).
 Gdyby nie było świecy – nie byłoby... (świecznika).
 Gdyby nie było kury – nie byłoby... (kurnika).
 Gdyby nie było ryby – nie byłoby... (rybaka).
 Gdyby nie było wiosła – nie byłoby... (wioślarza).
 Gdyby nie było piłki – nie byłoby... (piłkarza).

Dzień 3. Czy znamy te baśnie?

Cele ogólne:

- prezentowanie swoich wiadomości we współdziałaniu z innymi; rozwijanie integracji percepcyjno-motorycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje zaproponowane zadania, współpracując w zespole; śpiewa piosenkę, rysując po odpowiednim wzorze.

Środki dydaktyczne: piosenka *Ślonko wschodzi*, koperty: z obrazkami przedmiotów, z zadaniami do konkursu *Książka moim przyjacielem*, nagranie muzyki relaksacyjnej, tekturowe kółeczka w czterech kolorach, rysunki okładek znanych książek, kartoniki z kropkami (od 1 do 6), duża kostka, piłeczki, woreczki, bębenek, tamburyn, rysunek do piosenki, rysunki do pokolorowania, kartki z bloku, narysowane wzory, grube, żółte mazaki, patyczki, żółta plastelina, karta pracy, cz. 2, s. 56, *Przygotowanie...* s. 17.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 56.

Odszukiwanie we wkładce naklejek z elementami przebrań dzieci. Naklejanie ich pod odpowiednimi postaciami. Rysowanie po śladach rysunków koron. Liczenie ich.

2. Zabawa twórcza *Jaką książką byłem?*

Dzieci leżą na dywanie i słuchają muzyki relaksacyjnej. Wyobrażają sobie, że *książkowa wróżka* zaczarowała je w *książki*; słuchając muzyki, wyobrażają sobie, w jaką *książkę* zostały zamienione. Po chwili siadają i kolejno opowiadają, o czym była książka, którą widziały oczami wyobraźni.

3. Dzielenie nazw obrazków na sylaby i na głoski.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI (*przewodnik*, s. 18).

II

Konkurs wiedzy o książkach – *Książka naszym przyjacielem*.

Nauczyciel dzieli dzieci na cztery zespoły, które będą ze sobą rywalizowały, wykonując poszczególne zadania. Podział na zespoły następuje poprzez losowanie kolorowych kółeczek. Dzieci, które wylosowały czerwone kółeczka, tworzą zespół czerwony, zielone – zespół zielony itd. Za prawidłowe wykonanie zadania zespół otrzymuje jedną piłeczkę. Wygrywa ten zespół, który zbierze najwięcej piłeczek. Dzieci w zespołach mogą się naradzać, a następnie wybrany przedstawiciel udziela odpowiedzi.

Proponowane zadania:

1. Proszę podać tytuł baśni, z której pochodzą dane przedmioty.

Zespoły losują koperty z obrazkami przedmiotów. Mogą to być np.: czerwona czapeczka i koszyk (*Czerwony Kapturek*); miotła i piernik (*Jaś i Małgosia*); rybka i sieć (*O rybaku i złotej rybce*); pantofelek i suknia balowa (*Kopciuszek*).

2. Proszę ułożyć obrazek z części i powiedzieć, jaką postać przedstawia.

Zespoły losują koperty z pociętymi obrazkami bohaterów baśni. Układają obrazki.

3. Proszę dokończyć zdania pochodzące ze znanych utworów.

Zespoły podają numer, a nauczyciel przedstawia cytaty, który się pod nim znajduje (dla każdego zespołu są przewidziane dwa cytaty). Np.:

- *Był sobie słoń, wielki jak słoń, zwał się ten słoń...* (Tomasz Trąbalski).
- *Żeby kózka nie skakała, toby...* (nózki nie złamała).
- *A w trzecim siedzą same grubasy, siedzą i...* (jedzą tłuste kiełbasy).
- *Nad rzeczką opodal krzaczka mieszkała...* (Kaczka Dziwaczka).
- *Pan kotek był chory i...* (leżał w łóżeczku).
- *Na tapczanie siedzi leń, nic...* (nie robi cały dzień).
- *Idzie Grześ przez wieś, worek piasku niesie, a przez dziurkę piasek ciurkiem...* (sypie się za Grzesiem).
- *Samochwała w kącie stała i...* (wciąż tak opowiadała).

4. Proszę podać rozwiązanie zagadki.

Zespół podaje numer, a nauczyciel czyta zagadkę, która się pod nim znajduje (każdy zespół rozwiązuje dwie zagadki).

- *Do jakiej książki zajrzy mama, gdy chce ugotować zupę pomidorową?*
- *Jak nazywa się osoba pisząca książki?*
- *Gdzie kupujemy książki?*
- *Jak nazywa się osoba, która wykonuje ilustracje do książek?*
- *W jakiej książce znajdziemy numery telefoniczne?*
- *Z czego składa się książka?*
- *Co można znaleźć na okładce książki?*
- *Kto to jest drukarz?*

5. Proszę ocenić i uzasadnić, na którym obrazku dzieci obchodzą się z książką w sposób niewłaściwy. Każdy zespół otrzymuje kopertę z dwoma obrazkami. Jeden przedstawia dziecko siedzące przy stoliku i oglądające książkę, a drugi np.:

- *nadgryzione jabłko leżące na książce*
- *dziecko wyrrywające kartkę z książki*
- *dziecko trzymające książkę w brudnych rękach*
- *książkę polaną sokiem, obok stoi butelka.*

Na zakończenie następuje podliczenie punktacji – wyłonienie zwycięskiej drużyny; wręczenie nagród – rysunków do pokolorowania w wolnym czasie.

 Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Postacie z baśni.*

Dzieci spacerują po sali podczas wypowiedzania przez nauczyciela różnych słów. Kiedy ten wypowie nazwę postaci z baśni, dzieci muszą zatrzymać się bez ruchu. Kto tego nie zrobi, odpada z zabawy.

 Piosenka do rysowania – *Słonko wschodzi.*

 Zabawa ruchowa *Jak najbliższej słońca.*

Dzieci stają na palcach, podnoszą ręce do góry, starają się wyciągnąć je jak najwyżej, jakby chciały *dotknąć słońca*.

- *Promienie słońca ogrzewają...* – nauczyciel mówi, jakie części ciała są *ogrzewane przez promienie słońca*, a dzieci je pokazują, np. głowę, czoło, brwi, brodę, policzki.
- *Rysujemy słońce* – dzieci wyciągają rękę do przodu, obracają się w koło, *rysując słońce*.
- *Szukamy słońca na obrazku* – oglądanie obrazka przedstawiającego dziewczynkę budzącą się rano w łóżku; przez okno widać wschodzące słońce – półkole z trzema ukośnymi krótkimi kreskami; nad łóżkiem wisi obrazek przedstawiający krajobraz ze wschodzącym słońcem. Dzieci omawiają obrazek.
- Jaka jest pora dnia?
- Co robi dziecko? Co wisi nad łóżkiem?

- Wskazują słońce na obrazku; określają, gdzie się ono znajduje (za oknem i na obrazku nad łóżkiem). Liczą, ile razy tam występuje.
1. Słuchanie piosenki *Słonko wschodzi* (sł. i muz. D. Szelałowska) śpiewanej przez nauczyciela. Zwrócenie uwagi na cykliczność wschodów i zachodów słońca, wyznaczających poszczególne dni.

Sło - nko wscho-dzi, raz, dwa, trzy. Bu - dzi dzie - ci, raz, dwa, trzy.

Gdy za - cho - dzi, raz, dwa, trzy, sen je tu - li, raz, dwa, trzy.

Słonko wschodzi, raz, dwa, trzy.
Budzi dzieci, raz, dwa, trzy.
Gdy zachodzi, raz, dwa, trzy,
sen je tuli, raz, dwa, trzy.

Dzieci:

podnoszą się z przysiadu; klaszczą,
 przeciągają się; klaszczą,
 opadają do przysiadu; klaszczą,
 leżą na boku, ręce mają złożone pod głową; na słowa:
Raz, dwa, trzy kładą palec na ustach.

2. Wypowiedzi dzieci na podstawie piosenki.
 - Co robi słońce rano? Kogo budzi?
 - O jakiej porze słońce zachodzi? Co robią wtedy dzieci?
- Określanie, które słowa piosenki powtarzają się kilka razy; dzielenie się spostrzeżeniami na temat wschodów lub zachodów słońca widzianych przez dzieci.
3. Dzielenie słów: *wschodzi*, *zachodzi* na sylaby, połączone z klaskaniem; określanie, w którym z nich jest więcej sylab. Podobnie nauczyciel postępuje ze słowami: *słonko*, *słoneczko*.
4. Wyszukiwanie słowa w słowie.
 Kilkakrotnie powtarzanie słowa *słońce*, określanie, jaka nazwa zwierzęcia się w nim ukryła (*słoń*).

Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Słońce wschodzi*, *słońce zachodzi*.

Słońce wschodzi – dzieci powoli podnoszą się z przysiadu do stania na palcach z rękami wyciągniętymi w górę; *słońce zachodzi* – dzieci stopniowo opadają do przysiadu.

5. Śpiewanie piosenki.
 Śpiewając piosenkę razem z nauczycielem, dzieci rytmicznie chodzą w trzysobowych kółkach najpierw w jedną, a potem w drugą stronę.
 - Podczas śpiewania piosenki dzieci siedzą i rytmicznie klaszczą.
 - Śpiewają i wystukują rytm piosenki na woreczkach – najpierw kciukiem, następnie palcem wskazującym.
6. Oglądanie pokazanego przez nauczyciela wzoru do rysowania – półkola z trzema krótkim kreskami; wskazywanie takiego samego wzoru na obrazku omawianym na początku zajęć.
 - Wskazywanie linii poziomej, czyli *leżącej*; wskazywanie linii w kształcie łuku; wskazywanie trzech krótkich kresk – *promieni słońca*.
7. Rysowanie wzoru.
 Nauczyciel omawia poszczególne etapy rysowania, dzieci wykonują je w powietrzu – najpierw rysują linię poziomą, prowadząc rękę od strony lewej do prawej; następnie, bez odrywania ręki od kartki, dorysowują linię w kształcie łuku; potem rysują trzy krótkie kreseczki, zaczynając od tej, która znajduje się po lewej stronie. Nauczyciel rysuje wzór i jednocześnie śpiewa piosenkę, dzieci rysują poszczególne linie palcem na karcie z wzorem.

1 2 3 4 5 (liczby oznaczają kolejność ruchów)

Słonko /wschodzi / raz / dwa /trzy. //

Budzi /dzieci / raz / dwa /trzy. //

Gdy /zachodzi / raz / dwa /trzy. //

Sen je /tuli / raz / dwa /trzy. //

- Dzieci śpiewają piosenkę, jednocześnie rysując palcem po wzorze.
- Układają na stole wzór z patyczków i żółtej plasteliny (najpierw formują wałeczek z plasteliny).
- Śpiewając piosenkę, rysują wzór grubym żółtym mazakiem na kartce z bloku.

 Zabawa ruchowa *Jak najbliższe słońca* (przewodnik, s. 25).

III

1. Ćwiczenia słuchowe: rozpoznawanie piosenki po melodii nuconej przez nauczyciela,

 Zabawa ruchowa rozwijająca reakcję na sygnał – *Postacie z baśni* (przewodnik, s. 25).

2. Zabawa dydaktyczna *Aukcja książek*.

Nauczyciel proponuje dzieciom zakup książek, których tytuły odgadną.

Przygotowuje rysunki okładek znanych dzieciom książek, przedstawiające bohaterów baśni; okładki są zasłonięte kartonikami z kropkami od 1 do 6. Chętne dzieci rzucają kolejno dużą kostką i zdejmują z wybranej okładki ten kartonik, na którym liczba kropek odpowiada liczbie oczek na kostce. Po odsłonięciu obrazka dziecko próbuje odgadnąć, z jakiej książki pochodzi dana okładka. Wygrywa to dziecko, które odgadnie nazwę po zdjęciu jak najmniejszej liczby zasłaniających obrazek kartoników.

3. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 17.

Nazwanie obrazków. Otoczenie czerwoną pętlą rysunków, których nazwy rozpoczynają się głoską *k*. Otoczenie zieloną pętlą rysunków, których nazwy rozpoczynają się głoską *g*.

Dzień 4. Książki i książeczki z przedszkolnej półeczki

Cele ogólne:

- zapoznanie z nazwami dni tygodnia; łączenie muzyki z ruchem, rozwijanie wyczucia ciała i przestrzeni; porównywanie liczebności z użyciem znaków: =, >, <.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy dni tygodnia; reaguje ruchem na zmienny akompaniament, sprawnie porusza się w przestrzeni; stosuje znaki: =, >, <.

Środki dydaktyczne: bajka *Marchewkowy smok*, różnorodne książki, obrazek smoka z 7 głowami, kartoniki z krążkami (od 1 do 7), obrazki tematycznie związane z baśniami, 5 sylwet nadgryzionych jabłek, 5 sylwet całych jabłek, znaki: =, >, <, kartki z napisanymi cyframi – ułożonymi w parach, nagrania: wesołej muzyki, muzyki w różnym tempie, bębenek, tamburyn, mazak, duży arkusz papieru, obrazki, karty pracy, cz. 2, s. 57, 58, 59.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenie logopedyczne – *Książki*.

Dzieci:

Przeglądamy książkę, przesuwają czubek języka od jednego kącika ust do drugiego;
z jednej i drugiej strony; wolno i szybko,

przekładamy kartki, dmuchają na kartkę książki, aby przewrócić ją na drugą stronę,
kołyszymy książkę. w leżeniu na plecach obserwują unoszenie się leżącej na brzuchu książki: do góry – podczas wdechu, i w dół – podczas wydechu (wciąganie powietrza nosem, wydychanie ustami).

2. Karta pracy, cz. 2, s. 57.

Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego. (Nauczyciel czyta wyrazy, a dzieci nazywają obrazki).

3. Dzielenie nazw obrazków na sylaby i na głoski.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI (*przewodnik*, s. 18).

II

 Słuchanie baśni *Marchewkowy smok*.

1. Wymienianie baśni, w których występował smok.
 - Czy znacie baśnie, w których występowały smoki?
 - Jakie były te smoki?
2. Słuchanie baśni.

Posłuchajcie baśni o smoku, który miał siedem głów i – choć wyglądał groźnie – był łagodny jak baranek.

Ale zacznijmy tak jak w baśniach: za siedmioma górami, za siedmioma rzekami, w gęstym lesie mieszkał smok. Okoliczni mieszkańcy unikali lasu, bojąc się smoka. Mieli inne zmartwienie – ktoś wykradał im warzywa, które hodowali na sprzedaż, a zwłaszcza marchew. A smok też (przynajmniej w dzień) nie opuszczał lasu. Mieszkańcy okolicznych wiosek nie wiedzieli, że smok jest jarošem i jada tylko warzywa, zwłaszcza marchewkę, którą uwielbia. Jego tajemnicę знаła tylko księżniczka o imieniu Fiołek, która mieszkała w pobliskim zamku. Tę tajemnicę powierzyła jej mama, a mamie jej mama.

Księżniczka często nocą odwiedzała smoka, przywożąc mu jego uwielbianą marchewkę. Bawiła się z nim. Ponieważ ciągle myliły się jej głowy smoka, dlatego nazwała je kolejnymi dniami tygodnia: pierwszą głowę nazwała poniedziałek, drugą – wtorek, trzecią – środa, czwartą – czwartek, piątą – piątek, szóstą – sobota, a siódmą – niedziela.

(Nauczyciel przerywa czytanie, pokazuje obrazek smoka; najpierw razem z dziećmi liczy głowy, a potem je nazywa, za każdym razem dotykając odpowiedniej głowy).

Pewnego dnia armia złego króla Bucefała ruszyła na zamek króla Dobromira I – ojca księżniczki. Strach ogarnął wszystkich – zamek był nieduży, rycerzy było niewiele – szanse obronienia zamku były niewielkie!

Gdy zdawało się, że zamek zostanie zdobyty, z lasu wyłonił się smok i ziejąc ogniem z pierwszej głowy – poniedziałku, drugiej – wtorku, trzeciej – środy, czwartej – czwartku, piątej – piątku, szóstej – soboty i siódmej – niedzieli, wystraszył napastników tak, że w pośpiechu uciekli.

Obrońcy też się wystraszyli, ale księżniczka ich uspokoiła, ujawniając, że to jest łagodny, marchewkowy smok.

Potem objęła smoka i pocałowała go w pierwszą głowę – poniedziałek, drugą – wtorek, trzecią – środę, czwartą – czwartek, piątą – piątek, szóstą – sobotę i siódmą – niedzielę. Potem obwijała mu głowy chusteczkami z lodem, bo rozboleły go zęby od dmuchania ogniem. Obwijała mu pierwszą głowę – poniedziałek, drugą... (dzieci mówią dalej).

3. Rozmowa na temat baśni.

- Ile głów miał smok?
- Jak miały na imię kolejne głowy?
- Dlaczego smok nazywał się *marchewkowy*?

4. Karta pracy, cz. 2, s. 58.

Nazywanie głów marchewkowego smoka – wymienianie nazw kolejnych dni tygodnia. Kolorowanie rysunku smoka.

5. Omówienie, którym z kolei dniem tygodnia są jego poszczególne dni: poniedziałek – pierwszym, wtorek – ...

6. Zabawa *Który to dzień?*

- Nauczyciel wymienia nazwy dni tygodnia w zmienionej kolejności, dzieci podnoszą kartoniki z odpowiednią liczbą krążków, określającą, którymi są one dniami tygodnia.
- Nauczyciel pokazuje kartonik z określoną liczbą krążków (od jeden do siedem), a dzieci – najpierw zbiorowo, a potem indywidualnie – podają nazwę odpowiedniego dnia tygodnia.

Zabawa rytmiczno-ruchowa *Cały tydzień*.

Dzieci klaszczą w ręce, wymawiając rytmicznie nazwy kolejnych dni tygodnia z podziałem na sylaby: *po-nie-dzia-lek, wto-rek...* Następnie obracają się drobnymi krokami wokół własnej osi, mówiąc: *To jest cały*, a na słowo *tydzień* wykonują dwa podskoki w miejscu.

7. Indywidualne prezentacje kolejnych dni tygodnia połączone z wymyślonym przez dzieci gestem. (Każdemu dniowi tygodnia towarzyszy inny ruch, gest).

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XII (z wykorzystaniem metody R. Labana).

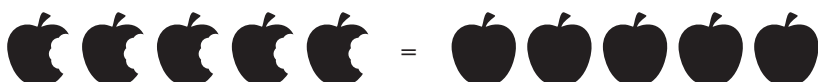
- *Rytmiczny marsz* – dzieci rytmicznie poruszają się w różnych kierunkach sali zgodnie z akompaniamentem granym na bębnieku.
- *Taniec ciała* – przy wesołej muzyce dzieci tańczą całym ciałem; kiedy zobaczą podniesioną do góry rękę nauczyciela – wykonują *taniec* tylko rękami, stojąc w miejscu.
- *Rozciągamy swoje ciało* – dzieci starają się zająć jak najwięcej miejsca w przestrzeni; następnie *kurczą się* tak, aby stać się jak najmniejszymi i zająć jak najmniej miejsca.
- *Reagujemy na tempo akompaniamentu* – podczas muzyki w szybkim tempie dzieci skaczą jak *małe pileczki* – szybko i nisko nad podłogą; muzyka wolna zaprasza do ruchu *duże piłki* – dzieci skaczą wolno, ale wysoko.
- *Reagujemy na zmienny akompaniament* – dzieci rozpoznają, która muzyka jest do marszu, biegu lub podskoków i w odpowiedni sposób na nią reagują.
- *Wycieczka rowerowa* – dzieci, w leżeniu na plecach, naśladują nogami jazdę na rowerze; podczas muzyki wolnej – jadą *pod górę*, podczas szybkiej – *z góry*.
- *Tak jak kartka* – dzieci obserwują ruch wyrzuconej w górę i spadającej na podłogę kartki papieru; następnie dowolnymi ruchami ciała starają się odtworzyć ruch kartki.
- *Nasze improwizacje* – dzieci swobodnie tańczą przy *wesołej* muzyce; podczas przerwy w muzyce wykonują *najpiękniejsze* ukłony.
- *Rozluźniamy i napinamy ramiona* – dzieci rozluźniają ramiona i nimi potrząsają; na mocne uderzenie w bębenek usztywniają je w dowolnej pozycji.
- *Spotkania różnych części ciała* – dzieci swobodnie tańczą przy *wesołej* muzyce; podczas przerwy w grze dotykają swojego najbliższego sąsiada dowolną częścią ciała i pozostają bez ruchu aż do ponownego usłyszenia muzyki.
- *Szukamy pary* – dzieci maszerują w różnych kierunkach sali bez akompaniamentu; kiedy usłyszą akompaniament granego na bębnieku, dobierają się w pary i maszerują z partnerem; przerwa w grze jest sygnałem do marszu osobno. Za każdym razem dzieci szukają innego partnera.

Wprowadzenie znaków: równości, mniejszości i większości.

1. Oglądanie obrazków tematycznie związanych z baśniami. Np. *krasnoludki, kareta, koszyczek Czerwonego Kapturka, korony, zamek, nadgryzione jabłko...* Gdy dzieci obejrzą i nazwą obrazki, nauczyciel pyta:
 - Z czym kojarzą się wam te obrazki?
2. Zabawa *Czego jest więcej?*
 - Nauczyciel umieszcza na tablicy pięć sylwet nadgryzionych jabłek i pięć sylwet całych jabłek.

- Ile jest nadgryzionych jabłek, a ile całych?
Następnie przypina między jabłkami znak =.

Informuje dzieci, że ten znak oznacza, że jabłek jest tyle samo, a odczytuje się go – *pięć równa się pięć*.

- Następnie nauczyciel umieszcza jeszcze jedno jabłko i pyta dzieci:
- Czy ten zapis jest prawidłowy?

- W jaki sposób można poprawić to zadanie?
Dzieci powinny zaproponować dołożenie jednej sylwety nadgryzionego jabłka. Nauczyciel dokłada ją i wspólnie odczytują zapis – *sześć równa się sześć*.
- Nauczyciel zabiera tym razem jedną sylwetę całego jabłka.

- Czy tak może być?
- Czy 6 to tyle samo co 5?
- Jak to poprawić?

Tym razem na propozycje dzieci, które będą takie jak poprzednio, nauczyciel się nie zgadza i mówi, że można to poprawić inaczej.

Umieszcza między sylwetami jabłek zamiast znaku równości znak większości.

Odczytuje zapis – *sześć to więcej niż pięć*.

- Następnie odejmuje sylwetę nadgryzionego jabłka, a dokłada sylwetę całego jabłka.

- Czy teraz zapis jest prawidłowy?
- Jak go poprawić?

Nauczyciel umieszcza między sylwetami znak mniejszości.

Odczytuje zapis – *pięć to mniej niż sześć*.

3. Ćwiczenia w samodzielnym stosowaniu znaków.

Dzieci dostają kartki z napisanymi cyframi – ułożonymi w parach, z odstępem na znak między nimi. Nad każdą cyfrą rysują odpowiednią liczbę figur i wpisują między cyframi znak.

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 59.

Oglądanie obrazków. Określanie, jakich baśni dzieci słuchały w przedszkolu i w domu w poszczególnych dni tygodnia.

Zabawa rytmiczno-ruchowa *Cały tydzień* (przewodnik, s. 29).

2. Zabawa dramowa – *Smutna książka i wesola książka*.

Dzieci najpierw wcielają się w rolę *smutnej, zniszczonej książki* – gestem, mimiką, słowami próbują pokazać, co może czuć taka książka. Następnie pokazują, jak się czuje *książka szanowana*, o którą dzieci dbają. Wyrażają swoje opinie, którą z pokazywanych książek chciałyby być, uzasadniając swoje wypowiedzi.

3. Poznanie zasad korzystania z książek.

Dzieci podają zasady, jakie powinny obowiązywać przy korzystaniu z książek. Nauczyciel spisuje je i wiesza w kącie książki. Dzieci starają się korzystać z książek zgodnie ze wspólnie ustalonymi zasadami.

Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Spacer z książką*.

Dzieci spacerują po sali, trzymając książki na głowach (podtrzymywane rękami, aby nie spadły). Kiedy usłyszą mocne uderzenie w bębenek, siadają i każde ogląda swoją książkę, trzymając ją na kolanach; dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do zamiany na książki z najbliższym dzieckiem i do ponownego poruszania się.

Dzień 5. W księgarni

Cele ogólne:

- rozwijanie sprawności manualnej; zapoznanie z wyglądem i przeznaczeniem księgarni.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje zakładkę do książki; wie, co można kupić w księgarni.

Środki dydaktyczne: obrazki postaci z baśni z niepasującymi do nich elementami, paski kolorowego kartonu, szablony z wzorami, bibuła, ozdobny papier do pakowania, klej, nożyczki, tamburyn, bębenek, papier kolorowy, kredki, flamastry, karty pracy, cz. 2, s. 60, 61.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenia dykcyjne na podstawie tekstów o treści baśniowej.

- Dokładne powtarzanie tekstu za nauczycielem, z podziałem na sylaby.

Ma-lut-ki czło-wie-czek z cie-ka-wych ba-je-czek.

Król Ka-rol ku-pił kró-lo-wej Ka-ro-li-nie ko-ra-le ko-lo-ru ko-ra-lo-we-go.

Trzy sios-trzycz-ki się zgu-bi-ły i i-mio-na po-my-li-ły.

2. Twórcze zabawy słowne pod hasłem *Wymyślamy czarodziejskie zaklęcie*.

Wymyślanie przez dzieci słów zaklęcia, którym można, np:

zamienić Kopciuszka w królową,

wyczarować piękny pałac,

wyczarować w lesie chatkę z piernika.

Przykładowe zakłęcie:

*Czary-mary, różdżka niesie,
niechaj w tym zielonym lesie,*

*chatka się pojawi
cała z czekolady.*

Zabawa ruchowa *Raz, dwa, trzy, Baba-Jaga patrzy.*

Dzieci ustawiają się w szeregu, w jednym końcu sali. W drugim końcu sali, twarzą do ściany, staje jedno z dzieci, które będzie odgrywać rolę *Baby-Jagi*. *Baba-Jaga* uderza dłonią o ścianę i mówi: *Raz, dwa, trzy, Baba-Jaga patrzy!* W tym czasie dzieci próbują się zbliżyć do *Baby-Jagi*. Gdy skończy mówić, odwraca się i wyszukuje dzieci, które nie zdażyły znieruchomieć. Jeżeli takie znajdzie, odsyła na miejsce startu, po czym znów odwraca się do ściany i powtarza zakłęcie. Ten, kto pierwszy dotrze do ściany, zajmuje miejsce *Baby-Jagi*.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI (*przewodnik*, s. 18).

II

Kolorowe zakładki – wykonywanie zakładek do książek różnymi technikami.

1. Wypowiedzi dzieci na temat ich ulubionych książek czytanych im przez rodziców; uzasadnianie, dlaczego właśnie te książki lubią najbardziej. Zachęcanie do przynoszenia ich do przedszkola i wspólnego czytania. Podkreślanie konieczności szanowania książek i właściwego obchodzenia się z nimi.
 2. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Co tu nie pasuje?*
Nauczyciel układa przed dziećmi obrazki postaci z baśni, ale z niepasującymi do nich elementami. Dzieci oglądają obrazki, rozpoznają i nazywają przedstawione na nich postacie i wskazują, które elementy nie pasują. Np. *Czerwony Kapturek* w niebieskim kapturku i z siecią w ręce; *Kot w butach* w spódnicy i w pantofelkach, np. szpilkach; *czarownica* w balowej sukni na odkurzaczu itp.
 3. Wyjaśnienie, do czego służy zakładka. Pokaz wykorzystania zakładki (w wykonaniu nauczyciela).
 4. Wykonanie pracy plastycznej.
Zaproponowanie wykonania zakładek do zaznaczania przez dziecko miejsca, w którym skończyło oglądanie książki w przedszkolu i w domu.
 - Pokaz i wyjaśnienie sposobu wykonania zakładek przez nauczyciela; wybór sposobu wykonywania swojej zakładki przez każde dziecko.
 - Wycinanie drobnych elementów z ozdobnego papieru do pakowania prezentów; przyklejanie ich na pasku kolorowego kartonu według pomysłów dzieci; nacinanie z jednej i z drugiej strony paseczków – frędzelków wyciętych z kolorowego papieru, przekładanie paseczków przez trzy linie nacięte wzdłuż paska kartonu (na zasadzie przeplatanki); przyklejanie pasków do brzegu kartonu z jednej i z drugiej strony; odcinanie elementów). Przykładanie do paska kartonu szablonów z wzorami przygotowanymi przez nauczyciela; odbijanie wzorów z szablonów przez ich pokolorowanie kredkami lub flamastrami (o kolorze poszczególnych paseczków, o liczbie i układzie wzorów na zakładce decydują dzieci), przyklejanie z jednej i z drugiej strony zakładki frędzelków powstałych z ponacinanej w paseczki bibuły.
 - Samodzielne działania dzieci.
 - Oglądanie powstałych zakładek.
 - Prezentowanie prac na wystawie w kącie dla rodziców.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Spacer z książką* (*przewodnik*, s. 31).
- Wycieczka do pobliskiej księgarni (biblioteki).
1. Przypomnienie zasad korzystania z książek.
 2. Określanie, gdzie można zetknąć się z książkami.
 - Wyjaśnianie różnicy między księgarnią a biblioteką.

3. Zapoznanie z celem wycieczki.
 - Zapoznanie z wyglądem i wyposażeniem księgarni.
 - Poznanie pracy księgarza.
 - Zakupienie do przedszkola kilku książeczek z działu *Literatura dla dzieci*.
 - Przypomnienie o właściwym zachowaniu się w miejscu publicznym.
4. Wyjście do pobliskiej księgarni.
 - Oglądanie książek.
 - Przyglądanie się osobom pracującym w księgarni.
 - Zakup książek.
5. Powrót do przedszkola.
 - Dzielenie się wrażeniami na temat wycieczki.
 - Kiedy idziemy do księgarni?
 - Co robią osoby pracujące w księgarni?
 - W którym miejscu znajdują się książeczki dla dzieci?

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 60.

Kończenie rysowania zamku. Kolorowanie go. Wymyślanie i opowiadanie tajemniczej historii o właścicielach zamku.

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Spacer z książką (przewodnik, s. 31)*.
2. Wspólne z nauczycielem naprawianie zniszczonych książek. Zachęcanie do zgodnego współdziałania podczas wykonywania prac użytecznych, przyzwyczajanie do poszanowania książek.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 61.

Nazywanie czynności, które wykonują kolejne krasnoludki. Nadawanie im imion związanych z tym, co robią.

Tydzień II: Zimowe potrzeby ptaków

Dzień 1. Głodne ptaszki

Cele ogólne:

- rozumienie konieczności dokarmiania ptaków; zapoznanie z literą n: małą i wielką, drukowaną i pisaną; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dokarmia ptaki; rozpoznaje i nazywa literę n: małą i wielką, drukowaną i pisaną; uczestniczy w ćwiczeniach.

Środki dydaktyczne: teatrzyk T. Fiutowskiej *Śniadanie wróbli*, sylwety do teatrzyku, obrazki ptaków, karmnik, obrazki przedstawiające różne sporty zimowe, obrazki: nos, sanki, las, nora, ananas, indyk, malina, litery, tamburyn, krążki, paski papieru, nagrania: wesołej muzyki, muzyki w różnym tempie, kolorowe nakrywki, bębnek, klocki, zagadka, karty pracy, cz. 2, s. 62, 63, książka, s. 44, *Nauka...* s. 15, 45.

Przebieg dnia

I

1. Oglądanie obrazków wybranych ptaków pozostających u nas na zimę; rozpoznawanie ich i prawidłowe nazywanie; porównywanie wyglądu, wskazywanie różnic i podobieństw.
2. Zabawa rytmiczna *Różne ptaki*.
Podczas rytmicznego wypowiadania rymowanki dzieci realizują rytm w różny sposób, np. tupią, podskakują, klaszczą.
Wro-na, wró-bel, si-ko-recz-ka to są ptasz-ki z po-dwó-recz-ka.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Posłuszne koła*.
Dzieci biegają po sali; na mocne uderzenie w tamburyn dziewczynki i chłopcy tworzą osobno dwa koła. Na dwa uderzenia – tworzą koła współśrodkowe (w zależności od liczby dziewczynek i chłopców; nauczyciel wcześniej umawia się z dziećmi, które koło będzie wewnątrz, a które – na zewnątrz). Koła poruszają się w przeciwnych kierunkach, zgodnie ze wskazaniem nauczyciela.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *W poszukiwaniu pożywienia*.
Dzieci – *głodne ptaszki* – maszerują po sali; co pewien czas wykonują skłon tułowia w przód i prostują się – *szukają pożywienia*.
- Ćwiczenie szyi – *Ptaszki piją wodę*.
Dzieci znajdują się w różnych miejscach sali, wszystkie w przysiadzie podpartym. Wykonują głowami skłony w przód – *ptaszki piją wodę*, następnie w tył – *ptaszki polykają wodę*.
- Podskoki *Splószone wróbelki*.
Dzieci – *wróbelki* – skaczą obunóż w miejscu; splószone przez *miauknięcie kota*, którego głos naśladuje nauczyciel lub wybrane dziecko, *odlatują* – biegną z ramionami wyciągniętymi w bok, w inne miejsce. Gdy *kota* nie słyszą, *wróbelki* skaczą dalej.
- Ćwiczenie uspokajające – *Marsz z klaskaniem*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, rytmicznie klaszczą i powtarzają rymowanąkę.

*Chociaż wokół sroga zima, nie zgłodnieje nam ptaszyna.
My o ptakach pamiętamy i je zawsze dokarmiamy.*

II

Teatrzyk sylwet na podstawie utworu T. Fiutowskiej *Śniadanie wróbli*.

1. Rozwiązywanie zagadki obrazkowej.
Nauczyciel stopniowo, fragmentami odsłania obrazek zakryty paskami papieru. Dzieci starają się odgadnąć, jakiego ptaka przedstawia (wróbla); opisują jego wygląd; dzielą nazwę na sylaby.
2. Zapoznanie z treścią przedstawienia.

Mama wróblowa siedzi z dwoma wróbelkami z daleka od okna. Wróbelki, przytulone do siebie, drżą z zimna.

Wróblowa: *Przytulcie się do mnie, dzieci.*

Wróbelek 1.: *Czemu słońce dziś nie świeci?*

Wróbelek 2.: *Czemu ciągle wieje wiatr?*

Wróblowa: *Bo jest zima i śnieg spadł.*

Wróbelek 1.: *Lecz jedzenia nie ma wcale...*

Wróblowa: *Pofruniemy trochę dalej,
tam gdzie widać w domu okno...*

(Fruną w kierunku okna, siadają przy nim i drżą z zimna).

Wróbelek 2.: *Ciągle mi skrzydła mokną.*

Wróbelek 1.: *Ludzie w domu sobie siedzą,
różne smaczne rzeczy jedzą...*

Wróbelek 2.: *Czy coś od nich dostaniemy
i śniadanie wreszcie zjemy?*

Wróblowa: *Wierzcie mamie, nie zapomną o nas dzieci...*

(Okno otwiera się, a w nim ukazuje się dwoje dzieci, wróble podfruwają bliżej).

Dziewczynka: *Zobacz, Tomku, wróbel leci!*

Tomek: *Za nim drugi oraz trzeci!*

Dzieci razem: *Hej, wróbelki! Ziarno dla was już sypimy.*

Wróble razem: *Dziękujemy, chętnie zjemy.*
(*Dziobią wysypane ziarenka*).

3. Rozmowa na temat teatrzyku.
 - Wyjaśnienie, dlaczego wróbelki były zmarznięte i głodne, i kto je nakarmił.
 - Zwrócenie uwagi na trudności ptaków w znalezieniu pożywienia w okresie zimy.
 - Przeliczanie sylwet wróbli i dzieci; określanie, których jest więcej, a których mniej i o ile; liczenie, ile jest wszystkich sylwet.
 4. Zabawa dramatowa *Rozmowa głodnych ptaszków*.
Dzieci w parach prowadzą krótkie dialogi pomiędzy dwoma *ptaszkami*; starają się wyrazić, jak mogą czuć się głodne i zmarznięte ptaszki i o co mogą prosić ludzi.
 5. Oglądanie karmnika wykonanego przez chętnego rodzica; zwrócenie uwagi na jego budowę i zastosowanie. Podkreślenie konieczności dokarmiania ptaków w okresie zimy. Zaproponowanie umieszczenia karmnika na parapecie okiennym i ustalenie, czym dzieci będą dokarmiać ptaki.
 6. Zabawa inscenizowana z wykorzystaniem sylwet z teatrzyku; zachęcanie do manipulowania sylwetkami i tworzenia własnych dialogów.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ptaki w karmnikach*.
Dzieci poruszają się przy akompaniamencie tamburynu pomiędzy rozłożonymi na podłodze krążkami, naśladując latające ptaki. Podczas przerwy w grze przykucają przy najbliższym krążku i stukają o niego palcami – *zbierają ziarenka*.

7. Karta pracy, cz. 2, s. 62.

Określanie, gdzie znajdują się ptaki. Czytanie całościowe nazw: *gil, sikora, gawron, wróbel*.
Łączenie kartoników z nazwami ze zdjęciami odpowiednich ptaków.

- Wprowadzenie litery **n**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
Nauczyciel umieszcza na tablicy obrazki przedstawiające różne sporty zimowe: jazdę na nartach, łyżwach, skoki narciarskie, biegi narciarskie...
1. Wypowiadanie się na temat sportów zimowych.
Określanie, czy uprawianie sportu sprzyja zdrowiu; o czym należy pamiętać, uprawiając sporty zimowe.
 2. Rozwiązywanie zagadki.

*Zadzierają nosy deski dwie,
bo kto na nich stanie, na dół mknie.
A jak skończy się zjeżdżanie,
bierzesz deski na ramię. (narty)*

3. Analiza i synteza słuchowa słowa *narty*.
 - Dzielenie słowa *narty* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *narty* na głoski.
 - Co słyszycie na początku słowa *narty*?
 - Podawanie przykładów słów rozpoczynających się głoską *n* (*nogi, nożyczki, nuty...*), mających ją w środku (*kangur, banany, cena...*) oraz na końcu (*wagon, baran, kran...*).
 - Z ilu głosek składa się słowo *narty*?
4. Budowanie schematu słowa *narty*.

5. Podawanie przykładów imion rozpoczynających się głoską *n* – *Norbert, Natalia, Nela*.
6. Analiza i synteza słuchowa imienia *Nela*.
 - Dzielenie imienia na sylaby, na głoski; budowanie jego schematu.

Zabawa ruchowo-naśladowcza *Jeździmy na nartach*.

Nauczyciel opowiada, że dzieci na nartach wspinają się pod górkę, ustawiają się na szczycie stoku, potem zjeżdżają: najpierw szybko, potem coraz wolniej. Zadaniem dzieci jest ilustrowanie słów nauczyciela odpowiednimi ruchami.

7. Pokaz litery **n**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

8. Umieszczenie poznanych liter: **n, N, l, a, e, r, y, t**, pod schematami słów *narty, Nela*.

- Odczytanie wyrazów **narty, Nela**.

9. Układanie wyrazów pod obrazkami.

Nauczyciel umieścił na tablicy obrazki: *nos, sanki, las, nora, ananas, indyk, malina*, oraz litery potrzebne do ułożenia ich nazw.

Dzieci nazywają to, co przedstawiają obrazki, a potem układają z liter ich nazwy.

10. Ćwiczenia w zeszytach *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 15.

- Dzielenie słowa *narty* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się nazwa.

- Kolorowanie liter **n, N** na wybrany kolor.

- Czytanie połączeń litery **n** z poznanymi literami.

- Czytanie wyrazów powstałych z połączenia sylab.

- Pisanie liter **n, N** po śladach.

11. Ćwiczenia w zeszytach *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 45.

- Pokaz prawidłowego kreślenia liter **n** przez nauczyciela.

- Kreślenie liter **n, N** w powietrzu, na dywanie, na plecach kolegów lub koleżanek.

- Samodzielne pisanie liter **n, N**.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XII, z wykorzystaniem metody R. Labana (*przewodnik*, s. 29).

III

1. Ćwiczenia w książce, s. 44.

Słuchanie nazw dni tygodnia. Czytanie całościowe nazw dni tygodnia. Opowiadanie historyjki o tym, co zdarzyło się w karmniku w kolejnych dniach tygodnia.

2. Karta pracy, cz. 2, s. 63.

Kolorowanie rysunku ptaka (gila). Nazwanie go.

 Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ptaki w karmnikach* (*przewodnik*, s. 35).

3. Układanie zdań z nazwami ptaków przedstawionych na wylosowanych obrazkach. Zaznaczanie liczby słów w zdaniu za pomocą klocków. Liczenie ich i określanie, które zdanie składało się z największej liczby słów.

Dzień 2. Dokarmiamy ptaki

Cele ogólne:

- uświadomienie konieczności dokarmiania ptaków zimą; rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dokarmia ptaki; wycina rysunek, wypełnia jego powierzchnię małymi kawałkami gazet.

Środki dydaktyczne: wiersz F. Kobryńczuka *Wróbelek*, rymowanki: *Wróbel tu, wróbel tam; Kiedy wokoło sroga zima*, sylwety ptaków, różne rodzaje ziaren, szarfy w trzech kolorach lub emblematy ptaków, tamburyn, bębenek, pojemniki na ziarna, grzechotka, kołatka, pojemniki, woreczek, obrazki z ptakami, trzy obręcze, karton z sylwetami wróbli, klej, nożyczki, szare gazety, kolorowy karton, karta pracy, cz. 2, s. 64, *Przygotowanie...* s. 50.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 50.
Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.
 2. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Ukryte ptaszki*.
Nauczyciel ukrywa w różnych miejscach sali sylwety wybranych ptaków. Zadaniem dzieci jest ich odszukanie i określenie – z zastosowaniem przyimków: *na, pod, nad, za, przed, obok* – w jakich miejscach zostały schowane.
 3. Dzielenie nazw obrazków na sylaby i na głoski.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII (*przewodnik*, s. 34).

II

- Słuchanie wiersza F. Kobryńczuka *Wróbelek*.
1. Ćwiczenia tempa wypowiedzi – *Lata ptaszek*.
Dzieci wypowiadają rymowanek w różnym tempie, zgodnie z rytmem wystukiwanym na bębenku. *Lata ptaszek po ulicy, szuka sobie ziaren pszenicy*.
 2. Słuchanie wiersza.

*Martwi się bardzo
szary wróbelek,
że ma przyjaciół
w świecie niewielu.
– Nikt mnie nie lubi,
bo nie mam takich
piór kolorowych
jak inne ptaki.
Nikt mnie nie słucha,
moje ćwierkanie*

*nie jest dla innych
ptasim śpiewaniem.
– Choć strój masz szary
i tylko ćwierkasz,
każdy cię lubi,
mały wróbelku,
za to, że zimą
całymi dniami
ćwierkasz, jak umiesz,
że jesteś z nami.*

3. Rozmowa na temat wiersza.
Wypowiedzi dzieci na temat wróbla – ich wyglądu, głosu.
 4. Rozwiązywanie zagadek *Co to za ptaszek?*
Najpierw nauczyciel (a potem chętne dzieci) opisuje wygląd wybranego ptaka (obrazki: *gila, jemiołuszki, sikory, wrony, wróbla*), nie podając jego nazwy. Zadaniem grupy jest odgadnięcie, o jakim ptaku mówi.
 5. Zabawa rozwijająca zmysł dotyku – *Ziarenka*.
Dzieci oglądają różne ziarna: grochu, fasoli, pszenicy, kaszy i ich dotykają. Określają, które są największe, a które – najmniejsze. Następnie nauczyciel wysypuje garść pomieszanych ziaren do woreczka i prosi chętne dzieci, aby wyciągnęły z niego podany przez niego rodzaj ziarna.
- Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Posłuszne ptaszki*.
Nauczyciel dzieli dzieci na trzy grupy (rozdaje im szarfy w trzech kolorach lub emblematy ptaków): *wróble, sikorki, gile*, które przykucają w różnych miejscach sali. Każda z nich porusza się tylko wtedy, kiedy usłyszy dźwięk odpowiedniego instrumentu, np. tamburyn – *wróble*, grzechotka – *sikorki*, kołatka – *gile*. Dźwięki kolejnego instrumentu są sygnałem do podjęcia ruchu przez przypisane do niego ptaki, a dla pozostałych – do przykucnięcia.

 Wróbelek – wyklejanka z gazet.

1. Ćwiczenia logorytmiczne – *Wróbel tu, wróbel tam*.
Dzieci rytmiczują tekst i łączą tę czynność z prostym ruchem.

Dzieci:

*Wróbel tu, wróbel tam –
skaczą śmiesznie: hopsasa.*

wskazują ręką na lewo i na prawo,
wykonują trzy podskoki obunóż w miejscu,

<i>Kroczek w prawo, kroczek w lewo,</i>	wykonyują krok w prawą, a następnie w lewą stronę,
<i>obskakują grube drzewo.</i>	poruszają się drobnymi kroczkami wokół własnej osi,
<i>Dziobem w ziemię postukują</i>	w przysiadzie – stukają zgitym palcem wskazującym
	o podłogę,
<i>i skrzydelka swe prostują.</i>	przyjmują pozycję stojącą, wyciągają ramiona na boki.

2. Ćwiczenia klasyfikacyjne – *Karmniki i ptaki*.

Dzieci otrzymują po trzy obrazki przedstawiające ptaki: *wróbla, sikorę, gołębia*; rozpoznają je i nazywają. Nauczyciel rozkłada w różnych miejscach sali obręcze – *karmniki* – oznaczone obrazkami poszczególnych ptaków. Dzieci poruszają się po sali przy towarzyszeniu tamburynu. Podczas przerwy w grze jak najszybciej umieszczają *swoje ptaki* w odpowiednim *karmniku*. Przy powtórzeniu zabawy zabierają *ptaki z karmników*, aby ponownie mieć trzy różne obrazki.

3. Zaproponowanie wykonania wróbelków; pokaz i wyjaśnienie sposobu wykonania przez nauczyciela.

- Samodzielne działania dzieci: wycinanie z kartonu sylwety wróbelka po liniach narysowanych przez nauczyciela; oklejanie sylwety drobnymi kawałeczkami szarych gazet.
- Oglądanie powstałych ptaków; przypięcie ich na wystawie w kącie dla rodziców, w papierowym karmniku wykonanym przez nauczyciela z pomocą chętnych dzieci (dzieci samodzielnie wycinają elementy karmnika narysowane przez nauczyciela na kolorowym kartonie: dwa węższe prostokąty na boki karmnika; jeden szerszy prostokąt – na podstawkę; trójkąt – na daszek; podczas pracy wypowiadają się, z ilu figur geometrycznych składa się wykonywany przez nie karmnik).

III

1. Zabawa rozwijająca sprawność manualną i spostrzegawczość – *Pomieszane ziarenka*.

Dzieci segregują różne pomieszane ziarna i odkładają je do wyznaczonych pojemników.

Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Posłuszne ptaszki* (przewodnik, s. 37).

2. Zabawy z wykorzystaniem rymowanki *Kiedy wkoło sroga zima*.

Dzieci wypowiadają rymowankę w różnym tempie i z różną dynamiką; wymyślają proste ruchy do jej zilustrowania.

*Kiedy wkoło sroga zima,
mróz wokoło mocno trzyma.
Marzną wtedy wszystkie ptaki,*

*dobrze wiedzą to dzieciaki.
Uśmiechnięte miny mają,
głodne ptaki dokarmiają.*

3. Karta pracy, cz. 2, s. 64.

Nazywanie zwierząt. Otaczanie pętlą zdjęcia zwierząt czworonożnych. Określanie, do jakiej grupy zalicza się pozostałe zwierzęta.

Dzień 3. Zagadki o ptakach

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy i myślenia; rozwijanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozwiązuje zagadki; rytmicznie klaszcze i porusza się przy piosence.

Środki dydaktyczne: piosenka *Ptasi bar*, obrazki do zagadek, tamburyn, kartoniki z krążkami, obręcze, bębenek, mozaika geometryczna, krążki, cienie i pasujące do nich obrazki ptaków, karty pracy, cz. 2, s. 65, 66.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 65.

- Rozmowa na temat dokarmiania zwierząt leśnych: Kto to robi? Jak nazywa się miejsce, gdzie składa się pokarm dla zwierząt? Co jedzą zwierzęta leśne?
- Określanie, gdzie znajdują się poszczególne zwierzęta. Kończenia kolorowania obrazka.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII (przewodnik, s. 34).

II

Zabawa dydaktyczna Zagadki o ptakach.

1. Rozwiązywanie zagadek.

Dzieci podają rozwiązania wysłuchanych zagadek, wskazują pasujące obrazki.

*Szare piórka z zimna stroszy,
kiedy zimą za oknem ćwierka.
Chyba już odgadłeś,
chodzi o...* (wróbelka)

*Czarne pióra ma,
woła: kra, kra, kra.* (wrona)

*Czapka czarna, brzuch czerwony,
przylatuje w nasze strony.
Je korale jarzębiny, robiąc
przy tym śmieszne miny.* (gil)

*Czasem miło jest posłuchać,
kiedy zimą albo w lecie
melodyjnie sobie grucha,
siedząc na twym parapecie.* (gołąb)

*Puchata, czubata,
z Północy przylatuje.
U nas przebywa od października
i jarzębinę z jemiolą tyka.* (jemiołuszka)

*Gdy za oknem powieszysz
kawalek słoniny,
to ona przyleci
zaraz w odwiedziny.* (sikorka)

*Po drzewach kręci się, skrzeczy.
Ładna jest, czarno-biała.
Błyszczące nęcą ją rzeczy,
porwałaby je i schowała.* (sroka)

*Gęś ma białe, wróbel szare,
a paw kolorowe –
z nich Indianie wyrabiają
ozdoby na głowę.* (pióra)

*Ma go mały i duży ptaszek,
zbiera nim ziarenka, kaszę.* (dziób)

*Ma je samolot, mają i ptaki,
a także nawet w polu wiatraki.* (skrzydła)

2. Zabawa Układamy zdrobnienia.

Dzieci układają zdrobnienia do nazw podanych ptaków, np. wróbel – wróbelek; sikora – siko-reczka; gołąb – gołąbek; sroka – sroczka.

3. Ćwiczenia analizy i syntezy słuchowej – podział nazw wybranych ptaków na sylaby, z wykonywaniem prostego ruchu (klaskania, tupania, uderzania o uda...), oraz na głoski.

4. Zabawa Nasze rymy.

Dzieci dopowiadają zakończenia zdań zaproponowanych przez nauczyciela w taki sposób, aby się rymowały, np.

Sikora w kacie siadła, od śniadania nic nie... (jadła).

Chodzi w koło czarna... (wrona), *dzisiaj głodna i...* (spragniona).

Leci wróbel do... (karmnika), *aby ziaren się...* (nałykać).

Sroka sobie głośno... (skrzeczy), *prosi tak o pokarm...* (dzieci).

Brzuszek gila jest... (czerwony) *i grubiotki z każdej...* (strony).

5. Zabawa twórcza – Ptaki z figur geometrycznych.

Dzieci układają z mozaiki geometrycznej wymyślone przez siebie ptaki. Liczą figury, z których je ułożyły.

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Po ile ptaków?*

Dzieci – *ptaki* – poruszają się pomiędzy rozłożonymi na podłodze obręczami w rytm bębenka. Podczas przerwy w grze odwracają się w kierunku nauczyciela, który podnosi w górę kartoniki z różną liczbą krążków. Dzieci przykucają w obręczach według odpowiadającej liczby krążków przedstawionych na kartoniku.

Zabawy przy piosence *Ptasi bar*.

1. Ćwiczenie akcentu metrycznego – *Na raz*.

Dzieci maszerują po kole; liczą do trzech; każde *raz* akcentują kłaśnięciem w dłonie; najpierw głośno liczą kroki, a później głośno wypowiadają tylko *raz*, z kłaśnięciem, a *dwa*, *trzy* cicho.

2. Słuchanie piosenki *Ptasi bar* (sł. i muz. K. Gowik).

Przy-szła zi-ma, ot-wie-ra-my pta-si bar, pta-si bar, w któ-rym za-wsze jest we-so-ło, za-wsze
gwar. Pan wró-be-lek jest kel-ne-rem, wo-ła głoś-no tak: Za-pro-
sze-nie tu-taj ma każ-dy ptak! Ref.: Pta-si bar czyn-ny jest ca-ły dzień.
Moż-na do-stać tu śnia-dan-ko i o-bia-dek też. Nie o-dle-ci zi-mą stąd
za-den gło-dny ptak. Kar-mnik to jest pta-si bar, tak, tak, tak!

- I. *Przyszła zima, otwieramy ptasi bar, ptasi bar,
w którym zawsze jest wesoło, zawsze gwar.
Pan wróbelek jest kelnerem, woła głośno tak:
Zaproszenie tutaj ma każdy ptak!*

Ref.: *Ptasi bar czynny jest cały dzień.
Można dostać tu śniadanko i obiadek też.
Nie odleci zimą stąd żaden głodny ptak.
Karmnik to jest ptasi bar, tak, tak, tak!*

- II. *W ptasim barze pełno gości, dziobią tu, dziobią tam,
ziarno, chlebek i słodkości dla nich mam.
Dwie sikorki już czekają na słoninki smak.
Zaproszenie tutaj ma każdy ptak.*

Ref.: *Ptasi bar...*

III. *Miło tutaj i wesoło, gwizdże kos, ćwierka gil,
lubię spędzać tu codziennie kilka chwil.
I choć wicher śnieg przywiewa – mroźny zimy znak,
zaproszenie tutaj ma każdy ptak.*

Ref.: *Ptasi bar...*

3. Rozmowa na temat piosenki.

- Gdzie jest ptasi bar? Kiedy jest otwierany?
- Kto jest kelnerem w barze?
- Które ptaki mogą przebywać w barze?

4. Zabawa rytmiczna *Kto przetrwa zimę?*

Dzieci – *ptaszki* – poruszają się po sali w różnych kierunkach przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze rytmicznie klaszczą i powtarzają słowa: *Nie odleci zimą stąd żaden głodny ptak*. Przy powtórzeniach zabawy dzieci tupią, podskakują, łączą ruchy, np. klaskanie z tupaniem.

5. Realizacja prostych tematów rytmicznych z wykorzystaniem bębna.

Nauczyciel wystukuje na bębnie proste motywy rytmiczne, dzieci klaszczą, wiernie je odwzorowując. Następnie nauczyciel rozdaje bębny i dzieci powtarzają rytm wyklaskany przez nauczyciela, wystukując go na instrumencie (w przypadku posiadania małej liczby instrumentów dzielimy dzieci na grupy).

- Spacer w pobliżu przedszkola – szukanie ptaków i obserwowanie ich zachowania; rozpoznawanie ich i prawidłowe nazywanie; szukanie ptasich śladów na śniegu.

III

1. Zabawa dydaktyczna *Jaki to ptak?*

Dopasowywanie cieni wybranych ptaków do ich rysunków; prawidłowe nazywanie ptaków, które przedstawiają.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ptaki w karmnikach* (przewodnik, s. 35).

2. Karta pracy, cz. 2, s. 66.

Nazywanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach. Łączenie liniami zdjęć z rysunkami, których nazwy rymują się z nazwami zwierząt.

Dzień 4. Skrzydlaci przyjaciele

Cele ogólne:

- usprawnianie narządów artykulacyjnych oraz rozwijanie słuchu fonematycznego; rozwijanie sprawności manualnej i inwencji twórczej; rozpoznawanie części wspólnej zbiorów.

Cele operacyjne

Dziecko:

- naśladuje odgłosy; układa słowa z pierwszych głosek nazw obrazków; wykonuje formę przestrzenną według własnego pomysłu; tworzy zbiory, uwzględniając dwie cechy jakościowe.

Środki dydaktyczne: wiersz H. Łochockiej *Szary nasz przyjaciel*, pokarm dla ptaków, nagranie głosów wybranych ptaków, rebusy fonetyczne, sylwety karmnika i ptaków, grzechotka, poprzecinane na trzy części obrazki z ptakami, obrazki przedstawiające pióra różnych ptaków i ptaki, papierowe piórka, tekturowe podstawki, plastelina, gałązka drzewa iglastego, kolorowe paski papieru, klocki w kształcie figur geometrycznych, kolorowe figury, 2 rysunki pętli, tamburyn, karta pracy, cz. 2, s. 67, książka, s. 45, *Przygotowanie...* s. 81.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 81.
Połączenie rysunków kwiatów od najmniejszego do największego. Pokolorowanie rysunków.
2. Nauka rymowanki.
 - Słuchanie rymowanki recytowanej przez nauczyciela.
 - Wypowiedzi na temat wyglądu karmnika dla ptaków: w jakich miejscach można go ustawiać i w jakim celu.
 - Nauka rymowanki fragmentami, metodą ze słuchu; recytacja – indywidualna i zespołowa.
 - Wymyślanie przez dzieci prostego ruchu do zilustrowania treści rymowanki.
 - Obserwowanie przez okno ptaków odwiedzających karmnik; zwracanie uwagi na właściwe zachowanie się ze względu na ich płochliwość.

*Kilka zbitych desek
i już karmnik mam.*

*Wysypię tam ziarenka,
obiad ptaszkom dam.*

3. Ćwiczenia słuchowe *Czyj to głos?*
Dzieci rozpoznają ptaki, np. *wronę, wróbla, gołębia, srokę*, których głosy usłyszały, i przyporządkowują je do obrazków.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII (*przewodnik*, s. 34).

II

 Zabawa dydaktyczna *Pomagamy ptakom*.

1. Słuchanie wiersza H. Łochockiej *Szary nasz przyjaciel*.
 - Wypowiedzi dzieci o tym, jak można pomóc ptakom przetrwać zimą. Oglądanie pokarmu dla ptaków: ziaren zbóż, słonecznika, siemienia lnianego, słoniny, okruszków chleba; określanie, które ptaki lubią określone pokarmy. Zachęcanie do przynoszenia do kącika przyrody pokarmu dla ptaków i ich dokarmiania.

*Wiadomo, że wróbelek
jest naszym przyjacielem,
pod oknami wciąż przed nami
jest o jeden krok.*

*Skok, skok, skok, skok,
do przodu albo w bok,
świr, świr, świr, świr,
świergoce cały rok.*

*Nie leci w obce kraje,
na zimę tu zostaje,
choć głodno, chociaż chłodno,
mróz i śnieg, i mrok.*

*Więc dla tych szarych zuchów
sypnijmy garść okruszków,
i gromada leci rada,
już przed domem tłok.*

2. Ćwiczenia ortofoniczne – *Naśladujemy głosy*.
Dzieci naśladują głosy wybranych ptaków, np.: wrony – *krrrra, krrrra*; gołębia – *gruchuuu, gruchuuu*; sroki – *skrzek, skrzek*; wróbla – *ćwirrr, ćwirrr*.
3. Rebusy fonetyczne – *Kto karmił ptaki?*
Nauczyciel przypina do tablicy papierowy karmnik i prosi dzieci, aby odgadły, rozwiązując rebusy fonetyczne, jak mają na imię dzieci, które wysypują do niego pokarm i dokarmiają ptaki. Dzieci różnicują pierwszą głoskę w nazwach kolejnych obrazków; dokonują ich syntezy, po wymienieniu pierwszych głosek nazw obrazków przez nauczyciela, i podają imiona dzieci, które karmiły ptaki. Np. **my**dło, **an**tena, **ra**k, **ek**ran, **ko**t – *Marek*; **ar**buz, **ga**rnek, **an**tena, **to**rba, **an**anas – *Agata*; **bu**ty, **an**anas, **ra**k, **to**rba, **ek**ran, **ko**t – *Bartek*.
4. Zabawa *Jakie ptaki odwiedziły karmnik?*

Nauczyciel układa przed dziećmi sylwety wybranych ptaków. Opisuje ich wygląd, a dzieci rozpoznają, o jakim ptaku mówi. Wybierają jego sylwetę spośród innych i umieszczają w karmniku. Opisywać ptaki bez podawania ich nazw mogą również chętne dzieci.

 Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Budzimy ptaki*.

Dzieci przykucają w rozsypanie na podłodze – to *śpiące ptaki*. Wybrana osoba spaceruje między nimi i potrząsa grzechotką nad głową wybranego *ptaka*. *Obudzony ptak* wstaje i chodzi za prowadzącym, który *budzi* kolejne *ptaki*, do momentu, aż wszystkie *zostaną obudzone*. Kiedy się to stanie, *ptaki* biegają po sali przy akompaniamencie grzechotki. Podczas przerwy w grze ponownie *zасыpiają* – przykucają na podłodze.

 Nasze ptaki – wykonanie formy przestrzennej z plasteliny i piórek.

1. Ćwiczenie analizy wzrokowej.

Nauczyciel układa przed dziećmi obrazki wybranych ptaków, złożone z trzech niepasujących do siebie części. Zadaniem dzieci jest ułożenie ich w prawidłowy sposób; rozpoznanie i nazywanie ptaków, które przedstawiają.

2. Oglądanie obrazków piór różnych ptaków, np.: *papugi, pawia, gołębia, wrony*; zwrócenie uwagi na ich budowę, lekkość, kolorystykę; dopasowywanie pióra do obrazka ptaka, który jest jego właścicielem.

3. Ćwiczenia oddechowe – *Lekki jak piórko*.

Dzieci dmuchają na papierowe piórka trzymane w ręce. Obserwują ich poruszanie się. Zdmuchują piórka z powierzchni dłoni; podrzucają je do góry, dmuchają na nie tak, aby jak najdłużej znajdowały się w powietrzu i nie opadły.

4. Wykonanie pracy plastycznej.

Zaproponowanie wykonania ptaka z plasteliny i ozdobienie go igłami drzew iglastych; pokaz sposobu lepienia i łączenia głowy z brzuszkiem; wykonanie skrzydełek i ogonka z igieł; umieszczenie ptaszka na tekturowej podstawie.

- Samodzielne działania dzieci; zachęcanie do wzbogacania ptaszka elementami wymyślonymi przez dzieci.
- Oglądanie powstałych prac; nadawanie ptakom nazw wymyślonych przez dzieci.
- Prezentowanie ptaków na wystawie w kącie dla rodziców.

 Część wspólna zbiorów.

1. Układanie dowolnych obrazków z klocków w kształcie figur geometrycznych.

Dzieci dostają klocki w kształcie kwadratów, trójkątów, kół i prostokątów. Układają z nich dowolne obrazki. Nazywają je i określają, ile klocków w kształcie poszczególnych figur użyły do układania.

- Porównanie liczebności figur użytych do układania obrazków.

Dzieci kolejno określają:

- ile jest kwadratów, trójkątów, prostokątów i kół
- których figur ułożyły najwięcej
- których było najmniej.

2. Tworzenie części wspólnej zbiorów.

Dzieci dostają dwa rysunki pętli oraz kolorowe, znane im, figury.

- W jednej pętli kładą niebieskie figury, w drugiej – trójkąty (wśród nich niebieskie).

Nauczyciel pyta:

- Gdzie położycie niebieskie trójkąty?

- W jednej pętli kładą duże figury, a w drugiej – koła (wśród nich duże).

Nauczyciel pyta:

- Gdzie położycie duże koła?

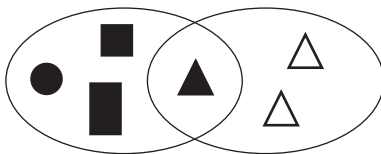
- W jednej pętli kładą żółte figury, w drugiej – kwadraty (wśród nich żółte).

Nauczyciel pyta:

- Gdzie położycie żółte kwadraty?

3. Omówienie na tablicy poszczególnych przypadków.

Nauczyciel rysuje dwie zachodzące na siebie pętle i objaśnia graficznie każdy przypadek.

Np.

- Niebieski trójkąt należy do jednej i do drugiej pętli: do jednej, bo jest niebieski, a do drugiej – bo jest trójkątem.
- Duże koło należy do jednej i do drugiej pętli: do jednej, bo jest kołem, a do drugiej – bo jest duże...

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 67.

Nazywanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach. Dzielenie ich nazw na głoski. Łączenie liniami zdjęć z częściami koła z odpowiednią liczbą krążków.

Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Budzimy ptaki* (przewodnik, s. 43).

2. Zabawa twórcza *Niezwykłe karmniki*.

Dzieci układają z kolorowych pasków papieru karmniki według własnych pomysłów. Oglądają powstałe prace; wybierają najciekawszy karmnik; uzasadniają swój wybór.

3. Ćwiczenia w książce, s. 45.

Nazywanie ptaków, które są na zdjęciach. Wskazywanie zdjęć ptaków, których nazwy kończą się taką samą głoską. Dzielenie na głoski nazw: *gawron*, *wrona*, *sroka*, *wróbek*. Wskazywanie siedmiu różnic pomiędzy obrazkami.

Dzień 5. Zadowolone ptaki

Cele ogólne:

- rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego; zachęcanie do podejmowania zabaw badawczych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- układa obrazki historyjki według kolejności zdarzeń; rozpoznaje szron.

Środki dydaktyczne: plakat, duże arkusze papieru, grube czarne mazaki, materiały do zabaw badawczych, rymowanka do wykonania masażu, E. Węgrzyn-Kamela *Od jesieni do jesieni – mały badacz przyrody*, tamburyn, sylwety 4 karmników w kolorach: czerwonym, żółtym, brązowym i czarnym, sylwety ptaków, klej, nożyczki, kredki, karty pracy cz. 2, s. 68, 69, *Wyprawka plastyczna*.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 68.

Kolorowanie okienek według wzoru (co trzecie, co piąte, co czwarte).

2. Zabawa słowna *Łańcuszek skojarzeń*.

Dzieci siedzą w kole; nauczyciel podaje słowo wiążące się z tematem dokarmiania ptaków w zimie, np. *ptaki*. Dzieci kolejno podają swoje słowa – skojarzenia, które nauczyciel zapisuje na plakacie. Po zakończeniu zabawy odczytuje wszystkie dziecięce skojarzenia.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII (przewodnik, s. 34).

Historyjka obrazkowa *Pomagamy ptakom.*

1. Zabawa matematyczna *Goście w karmniku.*

• *Do którego karmnika?*

Nauczyciel odsłania przypięte do tablicy sylwety czterech karmników w kolorach: czerwonym, żółtym, brązowym i czarnym. Dzieci liczą karmniki (liczebniki główne) i określają, w jakich są kolorach. Udzielają odpowiedzi na pytania nauczyciela, który z kolei jest karmnik w danym kolorze (liczebniki porządkowe).

Nauczyciel układa przed dziećmi sylwety ptaków: *gili, sikor, wron i wróble*. Zadaniem dzieci jest odgadnąć, na zasadzie skojarzenia kolorów karmników z kolorami występującymi w upierzeniu ptaków, do którego karmnika polecą poszczególne ptaki: do żółtego – *sikory* (mają żółte piórka na brzuszku), do czerwonego – *gile* (mają czerwone piórka na brzuszku), brązowego – *wróble* (mają brązowe piórka), czarnego – *wrony* (mają czarne pióra).

Dzieci umieszczają w poszczególnych karmnikach sylwety ptaków tylko jednego rodzaju; tworzą zbiory ze względu na jedną cechę – rodzaj (o liczbie ptaków decyduje nauczyciel, w zależności od umiejętności dzieci).

Przeliczają, ile ptaków znajduje się w każdym karmniku; w którym jest najwięcej, w którym najmniej; próbują określić, o ile mniej i o ile więcej, łącząc ptaki w pary.

2. Praca z wykorzystaniem historyjki obrazkowej (*Wyprawka plastyczna*).

Dzieci dostają kartę z historyjką. Wycinają obrazki i układają je według kolejności zdarzeń (mogą przykleić na kartkach).

• Omawiają kolejne obrazki historyjki.

• Opowiadają historyjkę.

• Nadają jej tytuł.

Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – *Zmarznięty ptaszek – wesoły ptaszek*.

Dzieci na hasło: *Zmarznięty ptaszek*, kulą się i przykucają. Na słowa: *Wesoły ptaszek* – prostują się i poruszając w bok rękami, naśladują machanie skrzydłami.

Zabawy badawcze *Dlaczego ziemia zamarza?* (według E. Węgrzyn-Kameli).

• *Co powoduje zamarzanie ziemi?*

Nauczyciel przynosi z ogrodu przedszkolnego próbki ziemi z różnych miejsc, np.: z piaskownicy, z ogródka. Zwraca uwagę na trudność w kopaniu ziemi – jest zmarznięta.

Po pewnym czasie (po dwóch, trzech godzinach) dzieci wspólnie z nauczycielem sprawdzają, co stało się z ziemią: *Czy wygląda tak jak wcześniej?* Dzieci zauważają, że ziemia rozmarzła; dochodzą do wniosku, że w przedszkolu jest dużo cieplej niż na dworze, więc *ziemia się ogrzała*.

• *Dlaczego ziemia na dworze zamarza?*

Nauczyciel kładzie na wierzchu każdej próbki chusteczkę higieniczną i dnem słoićka po dźemie wciska delikatnie chusteczkę w ziemię (do każdej próbki używa nowej chusteczki). Po wykonaniu ćwiczenia nauczyciel wyjmuje chusteczkę; dzieci dokładnie je oglądają i zauważają mokre plamy. Podają wyjaśnienie, skąd się wzięły te plamy. Nauczyciel wyjaśnia, że w czasie przygniatania chusteczki wyciskał z ziemi znajdującą się w niej wodę, która wsiąkła w chusteczkę i zostawiła na niej mokry ślad. Nauczyciel przypomina dzieciom wcześniejsze doświadczenia i zwraca ich uwagę na to, co dzieje się z wodą na mrozie – podkreśla, że *skoro w ziemi jest woda, to pod wpływem mrozu zamarza, a to powoduje zamarzanie ziemi*.

• *Szron – lodowy malarz.*

Nauczyciel pokazuje dzieciom, jak powstaje szron. Jeśli na dworze jest mróz, stawia na parapecie okna naczynie z gorącą wodą, przykryte spodeczkiem; jeśli nie ma mrozu, można uzyskać podobny efekt, wstawiając naczynie do zamrażalnika lodówki. Po pewnym czasie

dzieci obserwują, że w miejscu stykania się talerzyka z parą wodną powstał szron. Nauczyciel wyjaśnia: *Para wodna, która jest zawarta w powietrzu, pod wpływem mrozu zamienia się w lód. Wtedy na gałęziach drzew, trawie, ogrodzeniach, samochodach i innych przedmiotach pozostających na dworze tworzy się biały lodowy nalot – szron.*

- *Jak powstają lodowe wzory?*

Na zamarzniętych szybach szron tworzy lodowe wzory. (Jeśli jest taka możliwość, dzieci obserwują lodowe wzory na szybach). *Powstają one dlatego, że w pomieszczeniu jest dużo cieplej niż na dworze; szyba od strony pomieszczenia jest więc ciepła, ale ta jej warstwa od strony dworu jest bardzo zimna. Para wodna zawarta w powietrzu styka się z szybą i jest od razu chłodzona, więc się skrapla, czyli powstaje z niej woda, która, zamarzając na mrozie, rozplywa się najpierw po szybie. W jednym miejscu jest jej więcej, a w drugim mniej – stąd biorą się przeróżne wzory.*

- *Nasze lodowe wzory* – rysowanie przez chętne dzieci na granatowej kartce białą kredą różnych przenikających się linii, tworzenie *lodowych* wzorów.

III

1. Ćwiczenie graficzne rozwijające wyobraźnię i sprawność manualną.

Dzieci są podzielone na zespoły. W każdym zespole grubym, czarnym mazakiem rysują kolejno na dużym arkuszu papieru dowolne linie, zygzaki, wężyki, kółka lub figury geometryczne. Następnie szukają przypadkowo powstałych z ich nałożenia kształtów, sylwet, motywów, które im coś przypominają, i dokładnie zamalowują je kredkami. Porównują powstałe obrazy, oglądając arkusze pozostałych zespołów, dzielą się swoimi spostrzeżeniami.

Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – *Zmarznięty ptaszek – wesoły ptaszek* (przewodnik, s. 45).

2. Masaż w parach – *Wesoły wróbelek*.

Dzieci dobierają się w pary. Siadają jedno za drugim. Dziecko siedzące z tyłu wykonuje na plecach partnera ruchy zgodne z opowiadaniem i pokazem nauczyciela.

Dzieci:

Wesoły wróbelek po ulicy skacze

naprzemiennie uderzają palcami dłoni w górę i w dół pleców,

i chociaż mu zimno, to wcale nie płacze.

masują obiema rękami,

Małe przedszkolaki po śniegu tupają

delikatnie uderzają całymi dłońmi w górę i w dół pleców,

i głodnym wróblom ziarenka sypały.

punktowo uderzają palcami wskazującymi po całych plecach,

Chociaż śnieżek prószy,

delikatnie, szybko uderzają palcami,

wiatr wkoło wiruje,

rysują palcami wskazującymi dwie spirale,

nasz mały wróbelek

rysują wróbelka jednocześnie obiema rękami,

dzieciom podziękuje.

rysują palcem wskazującym uśmiech.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 69.

Rysowanie po śladach rysunków. Nazywanie tego, co przedstawiają.

Tydzień III: Rodzice rodziców

Dzień 1. Nasze babcie i nasi dziadkowie

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy i myślenia; budzenie zainteresowania przyrodą nieożywioną; zapoznanie z literą b: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na podany temat; wymienia właściwości magnesu; rozpoznaje i nazywa litere b: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Środki dydaktyczne: zdjęcia babć i dziadków przyniesione przez dzieci, kolorowy papier, kartki, dziurkacz, wstążeczki, duży arkusz papieru, paski czerwonej bibułki, nożyczki, klej, pocięte na części portrety babci i dziadka, obrazki przedstawiające właściwe i niewłaściwe zachowania dzieci w stosunku do osób starszych; sylwety buziek: uśmiechniętej i smutnej, nagranie muzyki tanecznej, szpilki, napaśtek, nici, materiał, nożyczki, pinezki, spinacz, igły, miarka krawiecka, magnesy, sylwety dwóch samochodów, rysunek drogi na bloku technicznym, kolorowe nakrywkę, balony, poznane litery, litery: **b**, **B** – mała i wielka, drukowana i pisaną, wyrazy i obrazki, *Wyprawka plastyczna*, karty pracy, cz. 2, s. 70, 71, 72, 73, książka, s. 46, *Nauka...* s. 16, 46.

Przebieg dnia

I

1. Oglądanie zdjęć przyniesionych przez dzieci, przedstawiających babcie i dziadków podczas spotkań i zabaw z wnukami. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat ich imion, wyglądu, wykonywanych zawodów, ulubionych zajęć, spędzania czasu wspólnie z wnukami.

2. Wspólne wykonanie albumu.

Przyklejanie zdjęć na kartkach przez dzieci, wykonywanie ramek wokół nich poprzez przyklejenie pasków odpowiedniej długości, wyciętych z kolorowego papieru. Podpisywanie przez nauczyciela poszczególnych stron zdaniami ułożonymi przez dzieci, dotyczącymi sytuacji przedstawionych na zdjęciach. Połączenie wstążeczką kartek albumu po ich przedziurkowaniu; prezentowanie w kąciku dla rodziców.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 71.

Rysowanie szlaczków po śladach. (Chętne dzieci rysują samodzielnie).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Najpiękniejsze ukłony*.
Dzieci poruszają się po sali w rytm tamburynu: marsz, bieg, podskoki. Podczas przerwy w grze wykonują *najpiękniejsze ukłony na powitanie babci i dziadka*.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Odkurzamy mieszkanie*.
Dzieci w lekkim skłonie naśladują odkurzanie podłogi – *pomagamy babci i dziadkowi posprzątać mieszkanie*.
- Ćwiczenie tułowia – *Naciągamy pościel*.
Dzieci są ustawione parami w rozkroku, twarzami do siebie. Podają sobie ręce, napinają i, na przemian, przeciągają ramiona, naśladując naciąganie pościeli – *pomagamy babci naciągać pościel*.
- Ćwiczenie wyprostne – *Kwiaty dla babci i dziadka*.
Dzieci zamieniają się w kwiaty, przykucają i powoli podnoszą się z przysiadu do wspięcia na palce.
- Podskoki – *Taki jak dziadek*.
Dzieci starają się obunóż podskoczyć jak najwyżej, aby być tak wysokie jak dziadek.

- Ćwiczenie równowagi – *Sprytne wnuki*.
Dzieci w pozycji stojącej splatają ręce przed sobą; starają się przełożyć nogę i wyjąć z powrotem przez *okienko* powstałe ze splecionych rąk. Przy powtórzeniu zabawy ćwiczą drugą nogą.
- Zabawa uspokajająca – *Wypoczęty dziadek i zmęczony dziadek*.
Dzieci maszerują niedbale po obwodzie koła – naśladują chód *zmęczonego dziadka*, a potem maszerują rytmicznie – naśladują chód *radosnego, wypoczętego dziadka*.

II

☐ Rozmowa inspirowana wierszami J. Koczanowskiej: *Dziadek, Pytanie zadał Olek babci*.

1. Ćwiczenie analizy i syntezy wzrokowej.
Dzieci składają obrazek pocięty na części. Odgadują, czy portret przedstawia *babcię* czy *dziadka*.

2. Karty pracy, cz. 2, s. 72, 73.

Słuchanie wierszy J. Koczanowskiej: *Dziadek, Pytanie zadał Olek babci*. Opowiadanie o swojej babci i swoim dziadku. Rysowanie ich portretów. Rysowanie po śladach kwiatuszków z serduszek. Kolorowanie ich.

3. Tworzenie listy atrybutów: *Jaka jest moja babcia? Jaki jest mój dziadek?*

Dzieci wymieniają określenia przymiotnikowe dotyczące wyglądu i cech charakteru ich babć i dziadków. Nauczyciel zapisuje je na dużym arkuszu papieru – pod portretami babci i dziadka.

4. Zagadki pantomimiczne – *Ulubione zajęcia z babcią i dziadkiem*.

Chętne dzieci naśladują ruchem i mimiką różne czynności wykonywane przez nie z ich babcią i dziadkami. Pozostałe dzieci odgadują, jakie są to zajęcia.

5. Oglądanie obrazków przedstawiających właściwe i niewłaściwe zachowania dzieci w stosunku do babci lub dziadka (np. *w autobusie: dziecko siedzi, babcia stoi z siatkami pełnymi zakupów; na ulicy: dziadek z rozerwaną torbą, jabłka wysypane na chodnik, dziecko przechodzi obok; w domu: wnuczek podaje babci kubek z herbatą itp.*). Układanie ich pod sylwetkami buzi: uśmiechniętej i smutnej – z uzasadnieniem wyboru.

Uwrażliwianie dzieci na potrzeby starszych osób, dostrzeganie ich w najbliższym otoczeniu, zwracanie uwagi na właściwe odnoszenie się do nich, okazywanie szacunku, zachęcanie do pomocy. Podawanie przez dzieci propozycji takiej pomocy.

🎧 Zabawa ruchowa rozwijająca inwencję ruchową – *Serce dla babci i dziadka*.

Dzieci swobodnie tańczą z paskiem czerwonej bibułki przy nagraniu muzyki tanecznej. Podczas przerwy w muzyce układają z bibułki na dywanie kształt serca.

☐ Zabawy badawcze – poznawanie właściwości magnesu.

Nauczyciel przygotowuje różne przedmioty: szpilki, igły, naparstek, nici, miarkę krawiecką, pinezki, nożyczki, kawałek materiału.

Dzieci nazywają przedmioty; określają, do czego służą i kto może z nich korzystać.

1. Zapoznanie z magnesem.

Dzieci oglądają magnesy, dotykają ich, przysuwają do siebie, obserwują ich zachowanie.

2. Karta pracy, cz. 2, s. 70.

Dzieci dzielą się na grupy. Sprawdzają, czy magnes przyciąga przedmioty przygotowane przez nauczyciela. Swoje obserwacje zaznaczają w tabeli według wzoru: +, gdy jeżeli magnes przyciąga dany przedmiot, – jeżeli nie przyciąga.

• Wyciągnięcie wniosku: *magnes przyciąga przedmioty metalowe*.

3. Zabawy z wykorzystaniem magnesu.

• Nauczyciel pociera dużą igłą magnesem. Potem tą igłą dotyka spinacza. Dzieci widzą, że igłą przyciąga spinacz do siebie.

Nauczyciel wyjaśnia, że *magnes namagnesował metalową igłę i dlatego zachowuje się ona jak magnes*.

- Nauczyciel przygotował rysunek schematyczny drogi na kartce z bloku technicznego oraz dwie małe sylwety samochodów osobowych (proporcjonalne do drogi), na każdej sylwecie jest przypięty spinacz. Nauczyciel podnosi kartkę jedną ręką, kładzie na drodze sylwetę samochodu, a drugą ręką porusza magnesem pod kartką – to pod jednym, to pod drugim samochodem, które wtedy się poruszają.

Potem ćwiczenia wykonują dzieci.

 Wprowadzenie litery **b**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Rozmowa na temat Dnia Babci i Dnia Dziadka.
 - Co możecie podarować babci i dziadkowi z okazji ich świąt?
 - Czego powinniście życzyć babci i dziadkowi?
 - Co powinniście zrobić, gdy chcecie zaprosić ich do przedszkola?
 - Czym możemy udekorować salę?
2. Analiza i synteza słuchowa słowa *balon*.
 - Dzielenie słowa *balon* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *balon* na głoski.
 - Co słyszycie na początku słowa *balon*?
 - Podawanie przykładów słów rozpoczynających się głoską *b* (*buty, bałwan, burak...*), mających ją w środku (*kubek, meble, cebula...*).
(Gdy głoska *b* występuje na końcu słów, to często słyszemy *p*).
 - Z ilu głosek składa się słowo *balon*?
3. Budowanie schematu słowa *balon*.

4. Podawanie imion rozpoczynających się głoską *b* – *Basia, Beata, Borys, Bartek, Bożena...*
5. Analiza i synteza słuchowa imienia *Borys*.
Dzielenie imienia na sylaby, na głoski; budowanie schematu słowa *Borys*.

 Zabawa ruchowa z balonami.

Dzieci nadmuchują balony, zawiązują z pomocą nauczyciela i odbijają je, chodząc po sali tak, aby nie spadały na podłogę.

Po zabawie odkładają je w wyznaczonym miejscu – po zajęciu udekorują nimi salę.

6. Pokaz litery **b**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
7. Umieszczenie poznanych liter: **b, B, o, a, l, y, s, n, r**, pod schematami słów *balon, Borys*.
 - Odczytanie wyrazów **balon, Borys**.
8. Przeczytanie zdań wyrazowo-obrazkowych.
Nauczyciel umieszcza na tablicy wyrazy i obrazki – układa dwa zdania. Dzieci czytają zdania.
Beata ma bilety do kina dla rys. babcia.
Bartek ma banany dla rys. dziadek.
9. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 16.
 - Dzielenie słowa *banany* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się nazwa.
 - Kolorowanie liter **b, B** na wybrany kolor.
 - Czytanie połączeń litery **b** z poznanymi literami.
 - Czytanie tekstu.
 - Wskazywanie różnic pomiędzy parami wyrazów.
 - Pisanie liter **b, B** po śladach.
10. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 46.
 - Pokaz prawidłowego kreślenia liter **b** przez nauczyciela.
 - Kreślenie liter **b, B** na podłodze, w powietrzu, na plecach kolegów lub koleżanek.
 - Samodzielne pisanie liter **b, B**.

 Spacer – obserwowanie drzew i krzewów w zimowej szacie.

III

1. Ćwiczenia w książce, s. 46.

Czytanie całościowe imion dzieci oraz nazw członków rodziny. Omówienie drzewa genealogicznego rodziny Ani i Kuby.

- Wykonanie drzewa genealogicznego rodzin dzieci (*Wyprawka plastyczna*).
2. Zabawa rozwijająca umiejętność uchwycenia rytmu w serii ruchów pokazywanych przez nauczyciela i kontynuowania go.

Nauczyciel pokazuje serię ruchów; dzieci obserwują go, wychwytyują powtarzające się fragmenty i starają się kontynuować zaproponowany rytm, np.: podskok – klaśnięcie, podskok – klaśnięcie; przysiad – wyprost – przysiad – wyprost; klaśnięcie – przysiad – wyprost.

3. Przygotowanie programu artystycznego dla babci i dziadka.

Wspólnie z dziećmi wybranie wierszy i piosenek o tematyce zimowej oraz związanej z życiem dziadków; nauka indywidualna i zespołowa w wolnym czasie.

Dzień 2. Prezenty dla babci i dziadka

Cele ogólne:

- rozwijanie sprawności manualnej; rozwijanie umiejętności wokalnych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje prezenty dla najbliższych; śpiewa piosenkę.

Środki dydaktyczne: piosenka *Wesoła babcia*, taniec *Polka Trablanka*, teksty zagadek, tekturowa rurka po papierze toaletowym, bibuła, klej, nożyczki, kolorowy karton, wata, gąbka kąpielowa, taśma dwustronna, sznurek, szarfy – zielone i żółte, bębenek, kołatka, tamburyn, gotowe prezenty dla babci i dla dziadka (wzory), karty pracy, cz. 2, s. 74, 75, książka, s. 47, 48.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 74.

Dzielenie na głoski nazw prezentów dla babci i dziadka. Rysowanie pod zdjęciami tyłu kropek, z ilu głosek składają się te nazwy.

2. Zabawa słowna rozwijająca wyobraźnię – *Malowanie w wyobraźni*.

Wybrane dziecko jest *malarzem*, który *maluje obraz dla babci lub dziadka*. Dziadkowie jednak nie mogą zobaczyć obrazu, bo nie wzięli z domu okularów. Dziecko – *malarz* – pokazuje pustą kartkę i opowiada, co znajduje się na *obrazie*.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII (*przewodnik*, s. 47–48).

II

 Nasze upominki dla najbliższych – wykonanie prezentów dla babci i dziadka z okazji ich świąt.

1. Rozwiązywanie zagadek.

Nawiązanie rozmowy o tym, kiedy babcia i dziadek obchodzą swoje święta (21 stycznia – Dzień Babci; 22 stycznia – Dzień Dziadka), pokazanie tych dat w kalendarzu.

*Dla was, wnuczki,
ona zawsze dobre serce ma.
Czułym okiem na was patrzy,
cale mnóstwo bajek zna. (babcia)*

*Nie każdy jest siwy,
nie każdy wąsaty,
lecz każdy jest tatą
mamy albo taty. (dziadek)*

2. Ćwiczenia w książce, s. 47.

Łączenie pierwszych głosek z nazw rysunków, nazywanie prezentów dla babci od Leny i Miłkołaja.

- Wskazywanie obrazka babci najbardziej przypominającej babcie dzieci.
Śpiewanie *100 lat*.
 - Podanie propozycji, w jaki sposób można uczcić Dzień Babci i Dzień Dziadka.
3. Wykonanie pracy plastycznej.
- Zapropionowanie zrobienia dla dziadka *pojemnika na długopisy (w kształcie buta)*, a dla babci – *poduszczeni na igły*; pokaz gotowych prezentów przez nauczyciela; omówienie kolejnych etapów ich powstawania.
 - *Pojemnik na długopisy*.

Samodzielne działania dzieci: oklejenie rurki po papierze toaletowym prostokątem wyciętym z bibuły w kolorze lubianym przez dziadka (prostokąt musi być nieco większy od wysokości i średnicy rurki); zagięcie górnego brzegu bibuły do środka, i przyklejenie, pocięcie dolnego brzegu bibuły na cztery paski (po jednym z przodu, z tyłu i po bokach); wycięcie z kolorowego kartonu, po narysowanych liniach, *podeszwy buta* – prostokąt jest z jednej strony zaokrąglony; przyklejenie oklejonej rurki – *cholewki buta* – do *podeszwy* na końcu, po przeciwnej stronie zaokrąglenia, ponacinanymi paskami na zewnątrz; zamaskowanie ich poprzez przyklejenie dookoła waleczka waty; ozdobienie rulonikiem z waty górnej części *cholewki buta*.

- *Poduszczeni na igły*.
Samodzielne działania dzieci: wycinanie, po narysowanych liniach, z czerwonego kartonu sylwety serca o średnicy około 9 cm; przyklejenie taśmą dwustronną kółka wyciętego przez nauczyciela z miękkiej gąbki kąpielowej przyniesionej przez dzieci, w kolorze ulubionym przez babcię (średnica około 4 cm); ozdobienie serca dookoła kwiatuśkami lub innymi elementami wyciętymi z kolorowego papieru lub folii samoprzylepnej przez dzieci lub nauczyciela.
- Wręczanie prezentów dziadkom podczas uroczystości z okazji ich święta, zorganizowanej w przedszkolu.

 Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Obszywamy serwetkę dla babci*.

Dzieci stojące w odstępach od siebie skaczą w dowolny sposób po brzegu sylwety dużego prostokąta, ułożonego ze sznurka na podłodze.

 Zabawy przy piosence *Wesoła babcia*.

1. Zabawa rytmiczna *Bębenek i kołatka*.

Dzieci siedzą skrzyżnie na dywanie; nauczyciel uderza w bębenek w rytmie ćwierćnut – dzieci klaszczą zgodnie z podanym rytmem. Następnie nauczyciel na kołatce wystukuje rytm ósemek – dzieci rytmicznie uderzają rękami o kolana (zwrócenie uwagi na różnice w tempie wykonywanego rytmu). Potem nauczyciel tylko pokazuje bębenek i kołatkę, a dzieci wykonują zapamiętane ruchy, odpowiadające tym instrumentom.

- Drugi wariant zabawy – podczas gry na bębnie dzieci maszerują po obwodzie koła; podczas gry na kołatce biegają w różnych kierunkach.

2. Słuchanie piosenki *Wesoła babcia* (sł. i muz. D. i K. Jagiełło).

Mo - ja bab - cia lu - bi śpie - wać, mo - ja bab - cia lu - bi grać, lu - bi
czy - tać do - bre ksią - żki, a w nie - dzie - lę dłu - żej spać. Bo nie -

pra - wda, że to bab - cie mu - szą cią - gle w ku - chni stać, sma-żyć
 pla - cki, ja - je - czni - cę i u - bra - nia na - sze prać, bo nie -
 pra - wda, że to bab - cie mu - szą cią - gle w ku - chni stać, sma-żyć
 pla - cki, ja - je - czni - cę i u - bra - nia na - sze prać.

I. *Moja babcia lubi śpiewać,
 moja babcia lubi grać,
 lubi czytać dobre książki,
 a w niedzielę dłużej spać.*

Ref.: *Bo nieprawda, że to babcie
 muszą ciągle w kuchni stać,
 smażyć placki, jajecznice
 i ubrania nasze prać.*

II. *Moja babcia jest zadbana
 i ubiera modnie się,
 chodzi często do fryzjera
 i wspaniale trzyma się.*

Ref.: *Bo nieprawda...*

III. *A ja kocham swoją babcię
 i pomagam ciągle jej,
 chcę, by długo była młoda
 i by żyło się jej lepiej.*

Ref.: *Bo nieprawda...*

3. Rozmowa na temat piosenki.

- Określanie tempa i nastroju; zwracanie uwagi na powtarzające się elementy. (Nauczyciel przypomina, że część z powtarzającym się tekstem i melodią to refren).
- Jaka jest babcia z piosenki?
- Jakie są wasze babcie?
- Czy pomagacie babciom?
- Powtarzanie melodii piosenki za nauczycielem na sylabach: *ba, ba, na, na*.
- Nauka śpiewania refrenu – fragmentami, metodą ze słuchu.

4. Zabawa rytmiczna *Kogo wołę?*

Podczas zwrotek śpiewanych przez nauczyciela dzieci maszerują po sali w różnych kierunkach. W czasie refrenu zatrzymują się i obracają twarzami do siebie, rytmicznie klaszczą w swoje dłonie, a następnie naprzemiennie w dłonie partnera, śpiewając wspólnie z nauczycielem refren piosenki.

5. Improwizacja ruchowa rękami – *Taniec rąk*.

Podczas wykonywania piosenki przez nauczyciela dzieci próbują zilustrować ją tylko za pomocą ruchów rąk, według własnych pomysłów.

6. Zabawa rozwijająca szybką reakcję na tempo akompaniamentu – *Dziadkowie i wnuki*. Rozróżnianie tempa – szybkiego i wolnego.

Nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy – *babcie i dziadkowie* (oznacza je zielonymi szarfami) oraz *wnuki* (żółtymi szarfami). Dzieci przykucają w rozsypanie po całej sali. Kiedy nauczyciel gra na bębnie wolno (rytm ćwierćnoty), podnoszą się *dziadkowie i babcie* i dostojnie spacerują w różnych kierunkach sali. Pojawienie się akompaniamentu ósemkowego jest sygnałem do przykucnięcia *dziadków i babć*, a do poruszania się biegiem na palcach dla *wnuków*.

7. Improwizacje melodyczne – *Nasze życzenia*.

Dzieci wymyślają i śpiewają życzenia dla babci i dziadka.

III

1. Ćwiczenia w książce, s. 48.

Wykonanie kwiatka dla babci i dla dziadka według instrukcji przedstawionej na zdjęciach.

Syntezywanie nazw obrazków – prezentów dla babci i dla dziadka – podzielonych na głoski przez nauczyciela. Samodzielne dzielenie wybranych nazw na głoski.

2. Nauka tańca ludowego *Polka Trablanka* (słowa: autor nieznany).

Umiarkowanie

Oj, za-graj-cie nam po-lecz - kę, po - lecz - kę, po - lecz - kę. Oj, po-tań-cu-jem tro-szczekę.

Oj, po-tań-cu-jem tro-szczekę. Oj, za-graj-cie nam po-lecz-kę, oj, po-tań-cu-jem tro-szczekę.

I. *Oj, zagrajcie nam poleczkę,
poleczkę, poleczkę.
Oj, potańcujem troszeczkę. (bis)
Oj, zagrajcie nam poleczkę,
oj, potańcujem troszeczkę.*

II. *Dobra poleczka, bo skoczna,
bo skoczna, bo skoczna,
ale najlepsza z Opoczna. (bis)
Dobra poleczka, bo skoczna,
ale najlepsza z Opoczna!*

Dzieci biegną lekko na palcach, unosząc zgięte nogi do tyłu, w takcie 12. przystupują dwa razy w miejscu.

Pary ustawiają się na okręgu koła, chłopiec staje od środka, podaje partnerce lekko zgiętą rękę.

Figura 1. – dzieci biegną dookoła sali, w takcie 12. przystupują w miejscu.

Figura 2. – dzieci zwracają się przodem do partnerów. Podczas taktów: 1–4 dziewczynki obiegają swoich chłopców, podczas taktów: 5–8 chłopcy biegną wokół partnerek; przy ostatnich czterech taktach dzieci podają obie ręce partnerom i obracają się drobnym biegiem dookoła.

Figura 3. – dziewczynki stoją na obwodzie koła, zwrócone twarzami do jego środka, i miarowo klaszczą. Chłopcy znajdujący się wewnątrz koła biegną po jego obwodzie. Na koniec melodii wracają na swoje miejsca.

Figura 4. – pary biegną dookoła, następnie przechodzą środkiem sali i ustawiają się w równej kolumnie. Na zakończenie melodii następuje zwrot plecami do partnerów i podanie rąk dzieciom stojącym z boku.

Figura 5. – dwa szeregi chłopców i dziewczynek wiążą dwa oddzielne koła i obracają się w nich lekkim biegiem.

Figura 6. – chłopcy zatrzymują się i unoszą w górę podane sobie ręce. Dziewczynki wbiegają szeregiem do koła, zachowując ustawienie przodem do chłopców, tyłem do środka koła. Do-biegają do swych partnerów i podają im obie ręce.

Figura 7. – dzieci w parach obracają się, a następnie biegną parami po obwodzie koła.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 75.

Kończenie ozdabiania serwetki dla babci i dziadka. Rysowanie po śladach, a potem – samodzielnie, linii pionowych, linii poziomych oraz szlaczków.

Dzień 3. Lubimy przyjęcia u dziadków

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności dodawania; rozwijanie sprawności fizycznej i koordynacji ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dodaje na liczmanach; reaguje określonym ruchem na polecenia nauczyciela.

Środki dydaktyczne: tekturowe szablony sylwet – do wykonania laurki, kolorowy papier, klej, nożyczki, kartki złożone na pół, kartki z życzeniami, bębenek, chustki, kapelusz, duży papierowy prostokąt, kartoniki z krążkami, elementy zdobnicze, papierowe talerzyki, sylwety ciastek, cukierków i owoców, liczmany, obręcze, duża kostka do gry, tamburyn, kubeczki po jogurtach, kartoniki z sylwetami prostych obrazków, karty pracy, cz. 2, s. 76, 77, książka, s. 49.

Przebieg dnia

I

1. Wykonanie laurki.

Dzieci obrysowują na kolorowym papierze tekturowe szablony sylwet: wazonika, różnych kwiatów, łądzynek, liści. Wycinają je i przyklejają na pierwszej stronie podwójnie złożonej kartki kwiatową kompozycję w wazonie, według własnych pomysłów. Wklejają w środek życzenia przygotowane przez nauczyciela lub piszą po śladzie flamastrem słowa: *Dla babci i dziadka* oraz swoje imię.

2. Zabawa słuchowa *Babciu, dziadku – kto cię woła?*

Wybrane dziecko (chłopiec – *dziadek* – w kapeluszu; dziewczynka – *babcia* – w chustce na głowie) siada na krzeselku w środku koła z zasłoniętymi chustką oczami. Inne chętne dziecko wypowiada zdanie: *Babciu (dziadku), kto cię woła?* Zadaniem dziecka siedzącego w kole jest odgadnięcie, kto je woła, i podanie imienia tego dziecka. Po odgadnięciu następuje zmiana ról.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII (*przewodnik*, s. 47–48).

II

 Zabawa matematyczna *Organizujemy przyjęcie dla babci i dziadka*.

1. Ćwiczenia w liczeniu; stosowanie liczebników głównych; zastępowanie liczmanów elementami zdobniczymi według kodu.

Nauczyciel kładzie przed dziećmi duży prostokąt – *serwetkę* – i elementy zdobnicze, np.: trójkąty, kwiatki, gwiazdki, listki. Na *serwetce* w kilku miejscach nauczyciel układa kartoniki z różną liczbą krążków i elementem zdobniczym, np. *trzy kropki i gwiazdka; dwie kropki i trójkąt; pięć kropek i kwiatki*. Zadaniem dzieci jest policzenie krążków na każdym kartoniku i zastąpienie go odpowiednią liczbą wskazanych na nim elementów zdobniczych. Po wykonaniu zadania dzieci porównują, których wzorów jest najwięcej, których najmniej, a których tyle samo; o ile jest więcej lub o ile mniej; dokonują obliczeń na palcach.

• *Słodkie przysmaki.*

Nauczyciel ustawia przed dziećmi siedem papierowych talerzyków i sylwety różnych *ciastek tortowych*. Prosi dzieci o ułożenie na talerzykach *ciastek* w taki sposób, aby na każdym była ich inna liczba. Dzieci przeliczają ciastka i układają pod talerzykami kartoniki z krążkami odpowiadającymi liczbie *ciastek* na talerzyku.

2. Posługiwanie się liczebnikami porządkowymi.

Nauczyciel pyta, ile *ciastek* jest na trzecim, czwartym, siódmym talerzyku; na którym talerzyku są dwa, cztery *ciastka*, jest siedem *ciastek*...

- Ułożenie talerzyków w taki sposób, aby na pierwszym było najmniej *ciastek*, a na siódmym – najwięcej. Dzieci określają, stosując liczebniki porządkowe, ile *ciastek* znajduje się na kolejnych talerzykach.
- Dołożenie na wskazane talerzyki określonej liczby owoców lub cukierków. Dzieci mówią, co się zmieniło; obliczają, ile smakołyków znajduje się na wskazanych talerzykach; układają to na liczmanach, obliczają i podają wyniki dodawania, np. *2 ciastka dodać 3 cukierki to jest (równa się) 5 smakołyków*.

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Goście, do stołów!*

Dzieci – *goście* – poruszają się po sali w rytm tamburynu, omijając obręcze – *stoły* – porozkładane na podłodze. Podczas przerwy w grze nauczyciel rzuca dużą kostką; dzieci przeliczają, ile oczek wypadło, dobierają się w grupy po tyle osób, ile oczek wypadło na kostce, i siadają przy wybranym *stole*. Nauczyciel wspólnie z dziećmi sprawdza poprawność wykonania zadania. Dźwięki akompaniamentu są sygnałem do ponownego ruchu.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 76.

Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego: nauczyciel czyta tekst, a dzieci podają nazwy obrazków i rysują wyniki odejmowania.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XIII (z wykorzystaniem kubeczków po jogurtach).

I. Część wstępna.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Zabierz kubeczek*.

Dzieci poruszają się ostrożnie w rytm tamburynu pomiędzy kubeczkami rozłożonymi w rozsypce na podłodze. Podczas przerwy w grze podnoszą najbliższy kubeczek i wyciągają rękę z kubeczkiem w górę. Kiedy usłyszą akompaniament, odkładają kubeczki na podłogę i swobodnie się poruszają.

II. Część główna.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Wędrujący kubeczek*.

Dzieci przekładają kubeczki z ręki do ręki: z przodu, z tyłu, pod kolanem, nad głową – w pozycji stojącej i w ruchu.

- Ćwiczenie tułowia – *Rzuć i podnieś*.

Dzieci stają w małym rozkroku, kubeczki kładą na głowie; wykonują skłon głową w celu upuszczenia kubeczka na podłogę; następnie wykonują skłon tułowia z jednoczesnym podniesieniem kubeczka i umieszczeniem go ponownie na głowie (podczas skłonu mają proste nogi).

- Ćwiczenie mięśni grzbietu – *Turlamy kubeczek*.

Dzieci w siadzie prostym; kubeczek trzymają oburącz na wyprostowanych nogach. Turlają kubeczek po nogach jak najdalej w kierunku stóp i z powrotem, mając nogi proste w kolanach.

- Skrętoskłony – *Kubeczkowe obuwie*.

Dzieci w siadzie rozkrocznym, kubeczki trzymają w prawej ręce. Wykonują skrętosklon do lewej nogi, próbują położyć kubeczek na palcach lewej stopy. Prostują się, następnie wykonują skrętosklon do prawej nogi i próbują założyć kubeczek lewą ręką na prawą stopę. Podczas wykonywania ćwiczenia mają proste kolana.

- Ćwiczenie mięśni brzucha – *Zajrzyj do kubeczka*.

Dzieci w leżeniu przodem, trzymają kubeczki w wyciągniętych rękach przed sobą; na hasło *Zaglądamy do kubeczka* unoszą ręce i głowę do góry, utrzymując je krótko w tej pozycji, następnie je opuszczają.

- Zabawa na czworakach – *W prawo i w lewo*.

Kubeczki stoją na podłodze, dzieci maszerują na czworakach dookoła kubeczków w prawą, a następnie, po usłyszeniu uderzenia w bębenek, w lewą stronę.

- Ćwiczenie mięśni grzbietu i brzucha – *Niezwykłe spotkanie*.
Dzieci w leżeniu tyłem, trzymają kubeczki w rękach wyciągniętych za głowę; jednocześnie wznoszą ręce i nogi i dążą do *spotkania* rąk z kubeczkiem ze stopami, a następnie powracają do pozycji wyjściowej.
 - Ćwiczenie oddechowe – *Do góry i na dół*.
Dzieci w leżeniu tyłem, kubeczki mają położone na brzuchu. Przy wdechu – uwypuklenie brzucha – dzieci obserwują wznoszenie się kubeczka do góry; przy wydechu – obserwują jego opadanie.
 - Ćwiczenie równowagi – *Jesteśmy uważni*.
Dzieci w pozycji stojącej; kubeczki mają umieszczone otworem na głowie (otworem do głowy). Wykonują trzy kroki marszu, potem powolny przysiad i powrót do pozycji wyjściowej tak, aby kubeczek nie spadł.
 - Zabawa bieżna *Na drugą stronę*.
Dzieci ustawiają się w szeregu po jednej stronie sali, kubeczki stoją na podłodze przed nimi. Na hasło: *Na drugą stronę*, dzieci podnoszą kubeczki, biegną na drugą stronę sali i ustawiają je na podłodze.
 - Rzuty *Sprytne ręce*.
Dzieci podrzucają kubeczki obiema rękami, a następnie jedną ręką, i łapią (w miejscu i w ruchu). Potem podrzucają kubeczki, klaszczą w ręce i łapią kubeczki.
- III. Część końcowa.
- Ćwiczenie stóp – *Sprawne stopy*.
Dzieci w pozycji stojącej; podnoszą palcami stóp kubeczki i podają sobie do rąk. Wykonują siad skulny podparty, kubeczek mają pomiędzy stopami. Podnoszą stopy z kubeczkiem do góry i powracają do pozycji wyjściowej. W pozycji stojącej – turlają kubeczek od jednej stopy do drugiej.
 - Ćwiczenie wyprostne – *Jak najwyżej*.
Dzieci maszerują na palcach po obwodzie koła z rękami trzymającymi kubeczki, wyciągniętymi jak najwyżej nad głowę, następnie maszerują na całych stopach.
 - Ćwiczenia rytmiczne *Podaj rytm*.
Dzieci siedzą skrzyżnie; nauczyciel wystukuje na bębnie prosty rytm, który dzieci starają się zapamiętać. Na umówiony sygnał powtarzają podany rytm, stukając denkiem kubeczka o podłogę.
 - Dzieci maszerują po obwodzie koła z rytmicznym powtarzaniem rymowanki: *Gimnastyka – fajna sprawa. Dla nas, dzieci, to zabawa*. Odkładają kubeczki na wskazane miejsce.

III

1. Ćwiczenia w książce, s. 49.

Słuchanie i oglądanie komiksu. Nazywanie obrazków babci i Antosia. Wskazywanie par obrazków przedstawiających przeciwieństwa.

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Goście, do stołów! (przewodnik, s. 55)*.

2. Ćwiczenie pamięci ruchowej oraz zmysłu dotyku – *Rysujemy oburącz*.

Nauczyciel pokazuje kartoniki z sylwetami prostych obrazków. Są to np. *koło, dom, choinka, grzybek, serce*. Zadaniem dzieci jest zapamiętać wygląd obrazka i narysować go oburącz w powietrzu – w małym i w dużym rozmiarze. Następnie dzieci dobierają się w pary. Jedno z nich rysuje proste wzory na plecach kolegi, który odgaduje, co zostało narysowane. Przy powtórzeniu zabawy następuje zmiana ról.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 77.

Rysowanie po śladach rysunków. Określanie, w jakie miejsca zabrali wnuków dziadkowie.

Dzień 4. Portrety babci i dziadka

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy; wyrażanie swoich spostrzeżeń w ekspresji plastycznej; zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 7.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na dany temat; maluje portrety – babci i dziadka; rozpoznaje cyfrę 7.

Środki dydaktyczne: tamburyn, farby, pędzle, kartki podzielone ramkami na połowy, sprzęt do nagrywania wypowiedzi dzieci, kartoniki z imionami babć i dziadków, paski papieru, różne sznurki, gruby makaron, spinacze do bielizny, sznurek, kartoniki z cyframi, ze znakami, z krążkami, z literami, pałeczka, bębenek, sylwety 7 kwiatów, karty pracy, cz. 2, s. 78, 79, *Nauka...* s. 81.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość i koncentrację uwagi – *Uklony dla babci lub dziadka*. Dzieci siedzą w kręgu na krzeselkach; jedno odchodzi na bok; w tym czasie nauczyciel wybiera dziecko, które będzie *babcią* (dziewczynka) lub *dziadkiem* (chłopiec), których należy odnaleźć. Odgadujące dziecko wchodzi do koła i porusza się po jego obwodzie, słuchając, w jaki sposób klaszczą dzieci. Dzieci klaszczą cicho, gdy poszukujący jest daleko od *babci (dziadka)*, coraz głośniej – gdy się do niej (niego) zbliża.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII (*przewodnik*, s. 47–48).

II

 Rozmowa na temat *Jak pomagamy babci i dziadkowi*.

1. Zabawa *Dokończ zdanie*.

Przed zabawą nauczyciel przygotowuje sprzęt do nagrywania wypowiedzi dzieci. Wypowiedzi te będą odtworzone na uroczystym spotkaniu z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka.

Nauczyciel rozpoczyna zdanie o dziadku lub babci, a dzieci je kończą. Np.:

Moja babcia jest...

Mój dziadek potrafi...

Babcia jest potrzebna, bo...

Kocham dziadka za to, że...

Kocham babcię, bo...

2. Karta pracy, cz. 2, s. 78.

Wypowiadanie się dzieci na temat pomagania babci i dziadkowi. Rysowanie w określonych polach, jak pomagają babci (górne pole), a jak – dziadkowi (dolne pole).

3. Zabawa *Jak zareagujemy?*

Nauczyciel przedstawia kilka sytuacji, a dzieci opisują, jak zachowałyby się, gdyby się w nich znalazły. Wspólnie z nauczycielem dokonują oceny zaproponowanych przez dzieci zachowań, np.

- *Babci spuchły nogi; nie może założyć butów; a musi wyrzucić śmieci. Co zrobisz?*
 - *Dziadka boli głowa, a twój młodszy brat bawi się zabawką wydającą głośne dźwięki. Co zrobisz?*
 - *Babcia zmywa naczynia po obiedzie, ale jest ich tak dużo, że nie mieszczą się już na suszarce do naczyń. Co zrobisz?*
 - *Dziadek chce przeczytać książkę, ale nie może znaleźć okularów. Co zrobisz?*
 - *Babcia strąciła ze stołu koszyk z jabłkami. Co zrobisz? Itp.*
4. Wypowiedzi dzieci o tym, jacy są ich dziadkowie; co sprawia, że ich kochają i w czym dziadkowie pomagają dzieciom.

Zabawa ruchowo-naśladowcza *Co robią babcia i dziadek?*

Dzieci poruszają się po sali w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel podaje hasło: *Babcia* lub: *Dziadek*, a dzieci naśladują czynności, jakie oni mogą wykonywać.

Portrety babci i dziadka – malowanie farbami na kartce podzielonej na połowę.

1. Wypowiedzi dzieci na temat sposobów spędzania wolnego czasu z babcią i dziadkiem.
2. Wykonanie pracy plastycznej.
 - Przypomnienie, kiedy dziadkowie obchodzą swoje święta; zaproponowanie ozdobienia sali zabaw na ich przybycie do przedszkola przez utworzenie galerii portretów babć i dziadków dzieci.
 - Omówienie, co to jest portret, jakie elementy postaci znajdują się na portrecie. Pokaz malowania portretu *babci* przez nauczyciela; wyjaśnienie, na jakie elementy należy zwrócić uwagę.
 - Samodzielne działania dzieci: nauczyciel rozdaje dzieciom kartki formatu A4, przedzielone ramkami na dwie połowy; na jednej połowie dzieci malują portret *babci*, a na drugiej – *dziadka*. Pod portretami nauczyciel przykleja imiona *babci* i *dziadka* podane przez dzieci, np. *babcia Jadwiga*; *dziadek Tomasz*, zasłaniając je paskami papieru tak, aby nie sugerowały, kto znajduje się na portretach. Imię autora pracy umieszcza na jej odwrocie. Po wyschnięciu portretów dzieci wspólnie z nauczycielem przyczepiają prace spinaczami do bielizny na sznurkach rozmieszczonych w widocznych miejscach sali, tworząc w ten sposób dekorację i galerię portretów. Podczas pobytu babć i dziadków w przedszkolu dzieci oprowadzają gości po galerii i proszą o wskazanie, które portrety przedstawiają ich najbliższych; dziadkowie odsłaniają karteczki zakrywające podpisy i sprawdzają, czy prawidłowo rozpoznali się na wybranych przez siebie portretach. Po zakończeniu spotkania dziadkowie zabierają portrety na pamiątkę.

Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 7.

1. Zabawa matematyczna *Która liczba jest większa?*

Każde dziecko losuje dwa kartoniki z cyframi. Ustawia je przed sobą tak, aby było miejsce na włożenie między nie kartonika z odpowiednim znakiem. Dzieci wybierają kartoniki z odpowiednimi znakami, kładą je między kartonikami z cyframi i odczytują zapis. Np. dziecko wylosowało kartoniki z cyframi: **1, 5**. Może je ułożyć różnie:

1, 5 tu wstawi znak $<$ **1 < 5**

lub

5, 1 tu wstawi znak $>$ **5 > 1**

2. Liczenie sylwet kwiatów (prezentu dla babci) umieszczonych na tablicy.
3. Nazywanie pierwszego, drugiego... szóstego kwiatu (np. róża, gerbera, lilia, irys, frezja, tulipan).
4. Umieszczenie na tablicy jeszcze jednej sylwetki kwiatu, np. goździka.
Ułożenie z cyfr i liter zapisu. Umieszczenie w miejscu wyniku kartonika z odpowiednią liczbą krążków.

6 i 1 to

5. Pokaz cyfry **7** – drukowanej i pisanej.
 - Pokaz prawidłowego kreślenia cyfry **7** przez nauczyciela.
 - Kreślenie cyfry **7** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów lub koleżanek.
6. Uzupełnienie zapisu pod kwiatami.

6 i 1 to **7**

Zabawa ruchowa *Tyle samo*.

Nauczyciel uderza pałeczką w bębenek. Dzieci po cichu liczą uderzenia. Potem mają wykonać podaną przez nauczyciela czynność tyle razy, ile razy uderzył w bębenek. Np. mają tyle samo razy: przesłać całusa ulubionej osobie, wykonać przysiady, pogłaskać kogoś po głowie...

7. Ćwiczenia w zeszyte *Nauka czytania, pisanie, liczenia*, s. 81.
 - Kolorowanie tyłu koralików, ile wskazuje liczba umieszczona obok nich.

- Dorysowywanie koralików na liczydłach tak, aby na każdym było ich siedem.
- Pisanie cyfry 7 po śladach, a potem – samodzielnie.

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 79.

 Kolorowanie rysunku bukietu dla babci i dziadka według instrukcji dotyczącej koloru kwiatów. Zabawa ruchowo-naśladowcza *Co robią babcia i dziadek?* (przewodnik, s. 58).

2. Zabawa rozwijająca sprawność manualną oraz umiejętność porównywania długości – *Korale dla babci*.

Dzieci nawlekają makaron z dużymi otworami na różnej długości sznurki w taki sposób, aby powstały korale. Potem porównują długość swojego sznura korali ze sznurem korali partnera z pary. Posługują się pojęciami: *długi, krótki, dłuższy, krótszy, takiej samej długości*. Przy powtórzeniach zabawy nauczyciel zmienia ustawienie dzieci w parach, aby miały możliwość dokonywania różnych porównań.

Dzień 5. Odwiedzą nas babcia i dziadzius

Cele ogólne:

- rozwijanie logicznego myślenia i spostrzegawczości; rozwijanie umiejętności współdziałania.

Cele operacyjne

Dziecko:

- chętnie wykonuje zaproponowane działania; wspólnie z kolegami przygotowuje salę na przyjęcie gości.

Środki dydaktyczne: wiersze: B. Szelągowskiej *Moi dziadkowie*, A. Widzowskiej *Dla Babci i Dziadka*, nagranie tańca *Polka Trambłanka*, obrazki przedmiotów pasujących do babci lub dziadka, nagrany akompaniament do ćwiczenia, tamburyn, małe plastikowe butelki, obrazki składające się z 2 niepasujących do siebie połówek, sylwety: balonów z kolorowego papieru, babci i dziadka, drobne przedmioty, tekturowe pudełko, nożyczki, papier kolorowy, bibuła, wstążki, obrazki, szarfy, krążki, serwetki (obrussy), wiersze i piosenki dla dziadków, nagrania piosenek, poczęstunek, upominki dla dziadków, karta pracy, cz. 2, s. 80.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 80.

Nauka rymowanki. Rysowanie po konturach serduszek z jednoczesnym wypowiedzianiem słów rymowanki (jedno słowo, jedno serduszko).

2. Ćwiczenia oddechowe – *Taniec kolorowych balonów*.

Dzieci układają na podłodze sylwety balonów wycięte z kolorowego papieru; podczas nagrań akompaniamentu, np. walczyka, dmuchają na nie tak, aby zaczęły się one poruszać po podłodze w rytm muzyki. (Zwrócenie uwagi na wciąganie powietrza nosem, a wypuszczanie ustami).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII (przewodnik, s. 47–48).

II

 Zabawa dydaktyczna *Co pasuje do babci? Co pasuje do dziadka?*

1. Ćwiczenia analizy i syntezy wzrokowej: dostrzeżenie nieprawidłowości w obrazkach składających się z dwóch niepasujących do siebie połówek; prawidłowe ułożenie obrazków.
2. Oglądanie obrazków pasujących do babci lub dziadka; nazywanie znajdujących się na nich przedmiotów; dzielenie ich nazw na sylaby i na głoski. Np. *walek, stolnica, garnek, tyżka wazowa, fartuch, szminka, lusterko, okulary, wędka, marynarka, maszynka do golenia, aparat telefoniczny, gazeta, pasek...*

3. Ćwiczenia klasyfikacyjne – *Co do kogo pasuje?*

Dzieci wybierają obrazek i umieszczają go pod sylwetą *babci* lub *dziadka*; uzasadniają, dlaczego podjęły taką decyzję i co powoduje, że – ich zdaniem – przedmiot znajdujący się na obrazku pasuje do *babci* lub do *dziadka*.

4. Ekspresja słowna – *Do babci pasuje...*

Kończenie zdania: *Do babci (dziadka) pasuje... bo...* Zachęcanie do podawania innych przykładów niż te, które już zostały omówione.

5. Zabawa *Łańcuszek skojarzeń*.

Dzieci kolejno wyjmują z pudełka różne drobne przedmioty; określają ich nazwy i przeznaczenie. Pozostałe dzieci podają (z uzasadnieniem) swoje skojarzenia do wyciągniętego przedmiotu, tworząc *łańcuszek skojarzeń*, w którym poszczególne słowa tworzą pewną logiczną całość, np. *wazon – woda* (kwiaty wstawia się do wody) – *kwiatki* (do wazonu wstawia się kwiatki) – *ogród* (kwiaty rosną w ogrodzie) – *trawa* (rośnie w ogrodzie) – *pasikonik* (skacze po trawie) – *łąka* (pasikonika można spotkać na łące) itd.

 Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Napoje dla babci i dziadka*.

Nauczyciel układa z szarf na podłodze drogę, po której będą się poruszały dzieci, aby zanieść dziadkom *coś do picia* podczas *balu karnawałowego*, na którym są oni obecni ze swoimi wnukami. Dzieci otrzymują krążki, czyli *tace*, na których ustawiają małe plastikowe butelki po sokach lub napojach; ich zadaniem jest doniesienie (bez zgubienia i przewrócenia) napojów do wyznaczonego miejsca.

 Przygotowanie sali na przyjęcie gości.

- Wycinanie kwiatów i serduszek z kolorowego papieru.
- Wiązanie kokardek z bibuły i z wstążek.
- Ozdabianie sali przygotowanymi elementami.
- Rozłożenie serwetek (obrusów) na stolikach.

III

1. Przedszkolna uroczystość z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka.

- Powitanie gości popularną piosenką *Witamy Was*.

Na powitanie wszyscy razem: Hip, hip, hura! Witamy Was! Witamy Was!
Hip, hip, hura! Hip, hip, hura! Witamy Was!
Z całego serca, pełnym gazem:

- Recytacja wiersza B. Szelańskiej *Moi dziadkowie*.

<i>Babcia i dziadek</i>	<i>Lubimy z wami</i>
<i>są tacy wspaniali</i>	<i>spędzać czas.</i>
<i>i zawsze chętnie</i>	<i>Babciu i dziadku,</i>
<i>bawią się z nami.</i>	<i>kochamy was!</i>

- Wykonanie tańca *Polka Trambłanka* (przewodnik, s. 53).
- Recytacja wiersza A. Widzowskiej *Dla Babci i Dziadka*.

Dzieci w 3–4-osobowych grupach mówią po jednej zwrotce wiersza.

Mieć babcię i dziadka to znaczy mieć słońce
i gwiazdki do spania, i calus w kieszonce,
przygody, spacer, dawne opowieści
i stopy prezentów. Aż trudno je zmieścić!

*A co damy dziadkom tak bardzo kochanym?
Szczerbą piosenkę, z tęczą tulipany,
pomoc przy zakupach, wykopki w ogródku
i sprytny odkurzacz do sprzątania smutków.*

*Mama nam pomoże upiec pyszną babkę
(bo dziadek na babkę od dawna ma chrapkę!).
Można z tobą, dziadku, robić słodkie miny
do babci... to znaczy do pięknej dziewczyny!
Mamy także
tu, na buzi,
uśmiech, który się nie nudzi,
cmok dla babci, cmok dla dziadka.
Cahus jest jak czekoladka!
Oto dla Was
cud obrazek,
samodzielny bohomazek.
O! Jest na portrecie babcia.
Dziadek chwali: Cudna żabcia!*

*Babciu, dziadku, czy Wy wiecie,
że najpiękniej jest na świecie,
gdy bawicie się z wnukami?
Chodźcie porozrabiać z nami!*

- Słuchanie nagrań wypowiedzi dzieci na temat ich babć i dziadków.
Dziadkowie starają się rozpoznać po głosie swoje wnuczka.
- Śpiewanie piosenek o babci i dziadku (np.: *Wesoła babcia; Babciu, droga babciu; Tango dla babci...*).

* Piosenka *Babciu, droga babciu* (sł. i muz. D. i K. Jagiełło).

Ba - bciu, dro - ga ba - bciu, po - wiedz mi,
czy po - tra - fisz zro - bić to co my.
My tu - pie - my: tup, tup, tup, te - raz, bab - ciu, ty to zrób,
my tu - pie - my: tup, tup, tup, te - raz, bab - ciu, ty to zrób.

I. *Babciu, droga babciu*
(dziadku, drogi dziadku)
powiedz mi,
czy potrafisz zrobić
to co my.
My tupiemy: tup, tup, tup,
teraz, babciu (dziadku), ty to zrób. (bis)

III. *Babciu, droga babciu*
(dziadku, drogi dziadku)
powiedz mi,
czy potrafisz zrobić
to co my.
My skaczemy: raz, dwa, trzy,
teraz, babciu (dziadku), podskocz ty. (bis)

II. *Babciu, droga babciu*
(dziadku, drogi dziadku)
powiedz mi,
czy potrafisz zrobić
to co my.
My klaszczemy: raz, dwa, trzy,
teraz, babciu (dziadku), zrób to ty. (bis)

IV. *Babciu, droga babciu*
(dziadku, drogi dziadku)
powiedz mi,
czy potrafisz zrobić
to co my.
My całuski damy ci,
teraz, babciu (dziadku), daj nam ty. (bis)

* Piosenka *Tango dla babci* – sł. i muz. D. i K. Jagiełło.

Am Dm

E⁷ Am E⁷ Am

Am Dm E⁷ Am

Za o-kna-mi wie-je mro-żny wiatr, śnie-giem przy-sy-pa - ny ca - ly świat.

A⁷ Dm H⁷ E

Sta - ry rok już od-szedł, przy-szedł no - wy. O - by był szczę-śli-wy, ko-lo - ro-wy.

Am Dm E⁷ Am

Pod no-ga-mi trze-szczy bia-ły śnieg. W dro-dze do przed-szko-la zi-mno jest,

A⁷ Dm H⁷ E⁷

je-dnak w ser-cach du-żo cie-pła ma - my i dla na-szych ba-bci za-śpie-wa-my.

A E⁷

Ży-czy-my ci, ba - bu - niu, stu lat, a na - wet wię - cej.

Go-rą - ce te ży - cze - nia skła-da-my ci w pio - sen - ce.

Chce-my, byś za - wsze by - ła mło-da i u - śmie-chnię - ta,

tak bar-dzo cię ko - cha - my, za - wsze o tym pa - mię - taj.

I. Za oknami wieje mroźny wiatr;
 śniegiem przysypany cały świat.
 Stary rok już odszedł, przyszedł nowy.
 Oby był szczęśliwy, kolorowy.

*Pod nogami trzeszczy biały śnieg.
 W drodze do przedszkola zimno jest,
 jednak w sercach dużo ciepła mamy
 i dla naszych babci zaśpiewamy.*

Ref.: Życzymy ci, babuniu,
 stu lat, a nawet więcej,
 gorące te życzenia
 składamy ci w piosence.

*Chcemy, byś zawsze była
 młoda i uśmiechnięta,
 tak bardzo cię kochamy,
 zawsze o tym pamiętaj. (bis)*

II. Szybko mija nam w przedszkolu czas,
 wkrótce już nie będzie tutaj nas.
 Kończy się już styczeń, koniec zimy
 i znów święto babci obchodzimy.

*I choć nogi nam ze strachu drżą,
 trema w brzuchu ściska, oczy lśnią,
 dla kochanych babci tu zebranych
 zaśpiewamy refren z życzeniami.*

Ref.: Życzymy ci...

- Wręczenie babciom i dziadkom własnoręcznie wykonanych upominków.
- Wspólny taniec przy nagraniach, np. piosenek *Czerwonych Gitar*, *Skaldów*.
- Wspólny poczęstunek, np. pączkiem i herbatą.
- Pożegnanie w kręgu.

Wszyscy: goście i przedszkolaki, ustawiają się w kręgu blisko siebie i śpiewają:

Na pożegnanie wszyscy razem:

Hip, hip, hura!

Hip, hip, hura! Hip, hip, hura!

Z całego serca, pełnym gazem:

Żegnamy was, żegnamy was,

żegnamy was.

Tydzień I: Zimowe zabawy

Dzień 1. A śnieg pada i pada...

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy oraz koncentracji uwagi; rozwijanie umiejętności rozwiązywania i układania zagadek; zapoznanie z literą g: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat opowiadania; rozwiązuje i układa zagadki; rozpoznaje i nazywa litere g: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Środki dydaktyczne: rymowanka *Pada śnieg*, opowiadanie S. Karaszewskiego *Troje dzieci na sankach*, poprzecinane na połowy obrazki przedstawiające zimowy sprzęt sportowy, pudełka po zapalkach, klej, kolorowy papier, teksty zagadek, obrazki: będące rozwiązaniami zagadek, przedstawiające dzieci bawiące się na śniegu i lodzie, nożyczki, bębenek, krążki, nagranie walczyka, kolorowy karton, obrazki z oznakowanymi polami, rebusy fonetyczne, zdjęcia naczyń, sztuców, garnków, kolorowe nakrywkę, obrazki, kartoniki z literami, wyrazy: *garnek*, *Gerard*, litery, karty pracy, cz. 3, s. 3, 4, 5, 6, *Nauka...* s. 17, 47.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa rozwijająca analizę i syntezę wzrokowo-słuchową – *Czym bawimy się na śniegu?*
Nauczyciel układa przed dziećmi poprzecinane na połowy obrazki przedstawiające sprzęt, jakiego można używać do zabaw na śniegu. Zadaniem dzieci jest:
 - dopasować poszczególne elementy i nazwać otrzymany na obrazkach sprzęt,
 - podzielić nazwy przedmiotów przedstawionych na obrazkach na sylaby i na głoski,
 - ułożyć zdania z nazwami obrazków,
 - powiedzieć, w jakich miejscach można bezpiecznie korzystać z zimowego sprzętu.
2. Ćwiczenia logorytmiczne – *Pada śnieg.*
Dzieci powtarzają słowa rymowanki, wykonując proste ruchy.

*Pada, pada, pada śnieg,
wieje, wieje wiatr:*

*Chociaż wkoło zima biała,
idę sobie w świat.*

*Krok do przodu,
dwa do tyłu*

oraz w prawo skok.

*I choć mroźnik szczybie w uszy,
nie martwi mnie to.*

Dzieci:

naśladują palcami padający śnieg,
wyciągają ręce w górę, naśladują gałęzie drzew poruszające się na wietrze,
zataczają przed sobą rękami koła,
rytmicznie maszerują w miejscu,
wykonują krok do przodu,
wykonują dwa kroki do tyłu,
skaczą obunóż w prawą stronę,
masują rękami uszy,
klaszczą.

3. Karta pracy, cz. 3, s. 3.

Rysowanie po śladach rysunków, bez odrywania kredki od kartki.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Buch w śnieżny puch.*

Dzieci biegają w różnych kierunkach, z wymijaniem się. Na hasło: *Buch w śnieżny puch* – przewracają się ostrożnie na podłogę.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Otrzeprujemy ubrania ze śniegu*.
Dzieci naśladują otrzepywanie ze śniegu części garderoby wymienianych przez nauczyciela.
- Czworakowanie – *Pieski na zimowym spacerze*.
Dzieci – *pieski* – chodzą w różnych kierunkach sali na czworakach. Co pewien czas podnoszą raz rękę, raz nogę, które *zmarzły* im od *biegania po śniegu*.
- Ćwiczenie inwencji ruchowej – *Na lodowisku*.
Dzieci naśladują jazdę figurową na lodzie – wymyślają różne ciekawe figury.
- Ćwiczenie ramion i tułowia – *Rzucamy śnieżkami*.
Dzieci naśladują podnoszenie śniegu, lepienie z niego śnieżek i rzucanie ich w różnych kierunkach.
- Zabawa bieżna *Zaprzęgi*.
Dzieci dobierają się parami, stają jedno za drugim i podają sobie ręce. Pierwsze dziecko to *konik*, który prowadzi *sanie*. Dzieci biegają swobodnie w rytm bębienka. Podczas przerwy w grze *konik stuka kopytkiem w zamrożony śnieg* – dzieci uderzają nogą o podłogę. Potem następuje zmiana ról i zabawa toczy się dalej.
- Zabawa uspokajająca – *Pada śnieżek*.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła przy akompaniamencie bębienka. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, odwracają twarzami do siebie, rytmizują tekst i klaszczą naprzemiennie w ręce – swoje i partnera. *Pada śnieżek, pada od samego ranka; idą dzieci – przedszkolaki – ulepić bałwanka*. Pojawienie się akompaniamentu jest dla dzieci hasłem do ponownego marszu ze zmianą kierunku ruchu.

II

- ☐ Słuchanie opowiadania S. Karaszewskiego *Troje dzieci na sankach*.

Na tablicy wiszą zasłonięte obrazki (zdjęcia) przedstawiające dzieci bawiące się na śniegu i lodzie.

1. Słuchanie opowiadania.

W nocy syknął śnieg. Pokrył świeżą warstwą białego puchu mocno już wyslizganą górkę. Zasypał warstwę lodu, piasek, trawę i kamienie wystające z ziemi. Znow można było się wdrapać bezpiecznie na stok. Bez poślizgów i niekontrolowanych zjazdów przy podejściu. Michał ciągnął duże drewniane sanki na kolorowym sznurku. Zosia holowała za sobą plastikowy „talerzyk”. Rysiek niósł w ręce „jabłuszko” do zjeżdżania. Próbowali zjeżdżać, ale w świeżym puchu zjazdy nie były udane. Miękki śnieg hamował sanki. Do „talerzyka” i „jabłuszka” syknął śnieg. Po chwili dzieci wyglądały jak śniegowe bałwany. Oblepione były od stóp do głów białym puchem.

– Nie da rady! Ten śnieg jest za świeży! – westchnął Michał.

– Za miękki! – przytaknęła Zosia.

– Żadna jazda! – wzruszył ramionami Rysiek.

– Jak się ujeżdżi, będzie dobry! – powiedział Michał.

– Ale to będzie długo trwało! Strasznie długo! Szkoda czasu!

– Wsiadajcie na moje sanki, we trójkę pojedziemy szybciej! – zaproponował Michał.

– Nie zmieścimy się – powiedziała Zosia. – Tu jest miejsce najwyżej dla dwojga, a nas jest trójka!

– Zmieścimy! – zapewnił Michał. – Ja usiądę z przodu, Zosia w środku, a ty, Rysiek, z tyłu. Ja będę kierować.

Michał usiadł na sankach, chwycił sznurek. Nogi oparł na płozach. Zosia siadła za nim. Rysiek – na końcu. Ruszyli.

– Stop! Zatrzymajcie się! – zawołał Rysiek.

– Co się dzieje? – spytał Michał.

– Wy pojechaliście, a ja zostałem na śniegu! Musicie się trochę posunąć do przodu, bo ja się nie mieszczę! – krzyknął Rysiek.

Zosia posunęła się, a Rysiek przycisnął się do Zosi.

– Za ciasno, nie mogę oddychać – zduszonym głosem zaprotestowała Zosia. – Misiek, posuń się trochę do przodu!

Ruszyli. Misiek prawie wisiał w powietrzu, szorując butami po śniegu. Wtem jego nogi ugrzęzły w zaspie. Sanki stanęły dęba, a Zosia i Rysiek wylądowali na Miśku.

– A niech to! – krzyknął Misiek. – Nie idzie nam to zjeżdżanie!

– Dobra, wy usiądźcie normalnie, a ja z tyłu uklęknię! – zaproponował Rysiek.

– Tak na kolanach? Nie za twardo? Nie będą cię bolały?

– Nieee... podłożę czapkę i szalik, żeby było miękko.

Rysiek zdjął czapkę i szalik, podłożył pod kolana. Ukląkł i rozpiął kurtkę, żeby nie zabierała miejsca.

– Nie będzie ci zimno? – zaniepokoiła się Zosia.

– Coś ty! – obruszył się Rysiek. – Jestem zahartowany!

I cała trójka pomknęła na sankach. Jechało się znakomicie. Wiatr gwizdał w uszach. Śnieg bił po policzkach. Przeciężone sanki sunęły z coraz większą szybkością.

– Dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzwonią dzwonki sań! Ach, jak miło i wesoło z góry sunąć w dal! – śpiewały dzieci.

Rysiek przechylał się to na prawą, to na lewą stronę. Sanki mknęły zygzakiem, chwilami na jednej, to na drugiej płozie. Podskakiwały na grudach śniegu i przebijały się przez zasy.

– Uwaga, z lewa rosną drzewa! Uwaga, z prawa rośnie trawa! Skręć w lewo, walnij w drzewo! Skręć w prawo, pojedź trawą! – wesoło pokrzykiwali saneczkarze.

– Uważaj, bo wpadniemy w krzaki! – krzyknął Rysiek.

– Hamuj, hamuj! – wołała Zosia.

Ale rozpędzone sanki jechały, jak chciały, mimo iż Misiek wbijał obcasy butów głęboko w śnieg. Buty żłobiły coraz głębszą koleinę w śniegowej pokrywie, a sanki dalej pędziły przed siebie. Wyrwały się spod kontroli i ani trochę nie chciały zwolnić.

– Aua! – krzyknął Misiek. Jego noga trafiła na grudę lodu, chrupnęła i Misiek poczuł straszliwy ból. Szarpnął się, sanki się wywróciły i cała trójka poturlała się po śniegu. Dzieci leżały przez chwilę, oszołomione upadkiem. Misiek jęczał z bólu, Zosia płakała ze strachu, a Rysiek szczekał zębami z zimna, rozcierając zgrabiałe palce i wysypując śnieg zza kołnierza. Potem Rysiek podniósł się i zaczął zbierać pogubione rękawiczki, czapkę i szalik. Usiłował zapiąć kurtkę, ale palce nie chciały go słuchać i suwak nie dał się przesunąć. Otrzeptał rękawiczki, szalik i czapkę ze śniegu, ale wyziębiona, wilgotna od śniegu odzież nie dała ciepła. Jak na złość, jeszcze bardziej chłodziła zmarznęte ciało.

– Wwwrrrrraccajjmy ddo dddomu – dygocząc z zimna, wydukał Rysiek.

Michał próbował wstać, ale od razu wrócił przejmujący ból w kostce i chłopiec usiadł na śniegu.

– Nie mogę iść – zachlipał. – Strasznie mnie boli noga. Chyba sobie coś uszkodziłem.

– Siadaj na sankach! – rozkazała Zosia. – Usiądź na końcu sanek i wyprostuj nogi. Zosia z Ryśkiem pociągnęli sanki i najszybciej jak się dało pobiegli w stronę domu.

Następnego dnia Zosia zadzwoniła do Michała.

– Cześć, Misiek! Co u ciebie słychać? Jak tam twoja noga?

– Och, lepiej nie pytaj! – zachnął się Misiek. – Noga strasznie mi spuchła w kostce i rodzice zawieźli mnie na ostry dyżur do szpitala, na chirurgię urazową. Bali się, że mam złamaną nogę. Była okropnie długa kolejka, sami połamańcy. Jedni mieli wywrotek na nartach, inni na sankach, a jeszcze inni próbowali jeździć na łyżwach. Ale byli też tacy, co pośliznęli się na oblodzonym chodniku. Co chwila ktoś wyjeżdżał od lekarza prosto do gipsowni. A stamtąd wracał z nogą albo ręką w gipsie. Mnie się upiekło. Tylko skręcona noga w kostce i nadwyreżone ścięgno. Na razie noga w bandażu i okłady, za tydzień – dwa będę mógł normalnie chodzić. A co u ciebie, Zosiu?

– Ech, lepiej nie pytaj... – westchnęła Zosia.

Potem Zosia zadzwoniła do Ryśka. – Cześć, Rysiek, co u ciebie?

– Ech, lepiej nie pytaj! – odpowiedział Rysiek zachrypniętym głosem. – Przeziębilem się na sankach i okropnie się rozchorowałem. Mam chrypę, kaszel, katar, gorączkę i boli mnie gardło. Muszę leżeć w łóżku. Łykam różne lekarstwa i witaminy. Piję syrop i paskudne gorzkie zioła. A co u ciebie, Zosiu?

– Ech, lepiej nie pytaj... Rodzice nie pozwalają mi wychodzić na górkę. A taki piękny śnieg. To dopiero byłaby jazda!

– Teraz możemy sobie co najwyżej popatrzeć przez okno, jak inni bawią się na śniegu! – ze smutkiem powiedział Rysiek.

2. Rozmowa na temat opowiadania.

– W jaki sposób bawiły się dzieci?

– Co to znaczy *sunąć po śniegu*?

– Czy dzieci zjeżdżały na sankach bezpiecznie? Dlaczego?

– Czemu nosy, uszy i policzki dzieci były rumiane?

– Jak skończyła się ta jazda dla dzieci?

3. Odsłonięcie obrazków, opowiadanie o nich.

4. Wymyślanie tytułów do obrazków (np. *Na lodowisku, Narciarze, Zjeżdżając z górki...*).

5. Zabawa słowna – *Co robią?*

Nauczyciel wypowiada rzeczowniki (nazwy sprzętu sportowego), a dzieci dopowiadają czasowniki określające czynności z nimi związane, np.

sanki – jadą z górki, zjeżdżają, pomykają...

narty – mkną, suną po śniegu, skaczą...

łyżwy – jeżdżą po lodzie, kreślą zygzaki, wirują...

6. Wykonanie sanek z pudełek po zapalniczkach i kolorowego kartonu.

Dzieci otrzymują pudełka po zapalniczkach i po pasku odmierzonego kolorowego papieru do ich oklejania. Pudełka smarują klejem, przyklejają na nich papier kolorowy. Następnie wycinają z kartonu (w tym samym kolorze, co oklejone pudełko) dwie narysowane płozy i dokleją je po bokach pudełka. Wykonane w ten sposób *saneczki* należy położyć na jednym z boków, aby płozy dobrze się dokleiły.

Zabawa muzyczno-ruchowa *Bałwanki stoją – bałwanki tańczą*.

Każde dziecko otrzymuje krążek, który będzie pełnił rolę kapelusza. Dzieci – *bałwanki* – stoją wyprostowane z krążkami na głowach, tak aby im nie spadły. Gdy usłyszą dźwięki walczyka, zdejmują z głów krążki – *kapelusze* – i naśladują taniec bałwanków na wyprostowanych nogach.

Rozwiązywanie zagadek o charakterystycznych cechach zimy.

1. Słuchanie tekstów zagadek; udzielanie na nie odpowiedzi; dopasowywanie obrazków będących rozwiązaniami kolejnych zagadek.

*Bywa, że miotłę pod pachą
trzyma ten ktoś.*

*Ma oczy z węgielków,
a z marchewki nos.*

(bałwan)

*Byś po śniegu jeździć mógł,
musisz przypiąć je do nóg.*

(narty)

*Nie mają kół,
a jeżdżą w dół.*

*Kiedy ciągniesz je pod górę,
mocno trzymaj je za sznurek.*

(sanki)

*Szybko po lodzie niosą nas one,
obie do butów są przyczepione.
Chociaż nie piszą i nie rachują,
różne na lodzie figury rysują.*

(łyżwy)

2. Ćwiczenie graficzne – *Co ukryło się na obrazku?*

Dzieci kolorują w zespołach oznaczone pola; odgadują, jaki przedmiot został ukryty na obrazku, np. *sanki, bałwan, narty*.

3. Próby układania przez chętne dzieci zagadek o charakterystycznych cechach zimy – odgadywanie ich przez grupę.

4. Rebusy fonetyczne – *Kto wpadł w śniegową zaspę?*

Dzieci określają pierwszą głoskę w kolejnych nazwach obrazków pokazywanych przez nauczyciela. Próbuje tworzyć imiona dzieci, łącząc pierwsze głoski powtarzane przez nauczyciela. Np. **miś**, **arbuz**, **rak**, **ekran**, **kubek** – Marek; **arbuz**, **grabie**, **antena**, **torba**, **ananas** – Agata; **torba**, **obraz**, **mysz**, **ekran**, **kot** – Tomek.

5. Karta pracy, cz. 3, s. 4.

Określanie, co robią dzieci przedstawione na zdjęciach. Rysowanie pod zdjęciami strzałek zwróconych w kierunkach, w których poruszają się dzieci na sankach i nartach. Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.

 Wprowadzenie litery **g**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Oglądanie zdjęć naczyń, sztućców, garnków. Określanie, do czego służą i w jakim pomieszczeniu je znajdziemy.

- Wypowiadanie się na temat pomagania w kuchennych pracach.

2. Analiza i synteza słowa *garnek*.

- Dzielenie słowa *garnek* na sylaby.

- Dzielenie słowa *garnek* na głoski.

- Co słyszycie na początku słowa *garnek*?

- Podawanie słów rozpoczynających się głoską *g* (*gitara, gumka, gazeta...*), mających ją w środku (*mgła, agrałka, figura...*) oraz na końcu (*głóg, róg, wróg...*).

- Z ilu głosek składa się słowo *garnek*?

3. Budowanie schematu słowa *garnek*.

4. Analiza i synteza słuchowa imienia *Gerard*.

Dzielenie na sylaby, na głoski; budowanie schematu imienia *Gerard*.

 Zabawa ruchowa *Słowa z g*.

Dzieci biegają po cichu na paluszkach. Nauczyciel mówi słowa. Jeżeli w wymienionych słowach głoska *g* występuje na początku – podskakują przez chwilę, jeżeli jest w środku – wykonują przysiad, a jeżeli na końcu – stają na baczność. Gdy nauczyciel powie słowo, w którym nie występuje głoska *g*, dzieci biegają dalej.

5. Pokaz litery **g**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

Oglądanie liter, wskazywanie różnic i podobieństw pomiędzy nimi.

6. Umieszczenie poznanych liter: **g, G, a, r, d, e, n, k**, pod schematami słów *garnek* i *Gerard*.

- Odczytanie wyrazów **garnek, Gerard**.

7. Układanie nazw pod obrazkami.

Nauczyciel umieszcza na tablicy obrazki: *gitara, rogi, nogi, pierogi, gra, garnki, droga, gile*. Przygotowuje kartoniki z literami. Dzieci układają z liter pod obrazkami ich nazwy.

8. Ćwiczenia w zeszyte *Nauka czytania, pisanie, liczenia*, s. 17.

- Dzielenie słowa *gitara* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się ta nazwa.

- Kolorowanie liter **g, G** na wybrany kolor.

- Czytanie połączeń litery **g** z poznanymi literami.

- Czytanie tekstu.

- Rozwiązywanie rebusów.

- Pisanie liter **g**, **G** po śladach.
- 9. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 47.
- Pokaz prawidłowego kreślenia liter **g** przez nauczyciela.
- Kreślenie liter **g**, **G** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów lub koleżanek.
- Samodzielne pisanie liter **g**, **G**.

 Zabawy na śniegu w ogrodzie przedszkolnym – wspólne lepienie bałwana; chodzenie po śladach; rzucanie śnieżkami do celu.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 5.

Rysowanie po śladzie drogi chłopca do sanek.

 Zabawa muzyczno-ruchowa *Bałwanki stoją – bałwanki tańczą* (przewodnik, s. 67).

2. Tworzenie zdrobnień do słów związanych z zimą, np. *śnieg* – śnieżek, *sanie* – sanki – saneczki; *futro* – futerko; *czapa* – czapka – czapeczka; *bałwan* – bałwanek.

3. Karta pracy, cz. 3, s. 6.

Kolorowanie pól według wzoru. Nazywanie tego, co powstało.

Dzień 2. W pałacu Królowej Zimy

Cele ogólne:

- wyczuwanie ciała i przestrzeni, odzwierciedlanie charakteru muzyki za pomocą ruchu; rozwijanie sprawności manualnej i umiejętności współdziałania w zespole.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyraża muzykę ruchem; wykonuje pracę plastyczną, współdziałając w zespole.

Środki dydaktyczne: wiersz Doroty Gellner *Lodowy pociąg*, obrazki do wiersza, nagranie suity E. Griega *W grocie Króla Gór*; woreczki, gazety, karton w kształcie chmurki z napisem *Zima to...*, bębenek, korona dla królowej, drobne kawałki białej bibułki, butelki plastikowe, sylwety gwiazdek śniegowych w czterech kolorach, duże arkusze granatowego kartonu, różnorodne materiały plastyczne, gumki recepturki, karta pracy, cz. 3, s. 7, książka, s. 50, *Przygotowanie...* s. 51.

Przebieg dnia

I

1. Zabawy z wykorzystaniem wiersza Doroty Gellner *Lodowy pociąg*.

Dzieci przy ponownym słuchaniu wiersza dopowiadają brakujące słowa (wytłuszczone w tekście). Powtarzają wybrane fragmenty z różnym natężeniem głosu (cicho, głośno, coraz głośniejsze, coraz ciszej), w różnym tempie (wolno, szybko, coraz szybciej, coraz wolniej) i z różną intonacją (wesoło, smutno, ze złością). Układają rymy do podanych słów: *zima – malina, pierzyna; paski – laski, piaski; sanie – ramię, granie*.

*Na stację Mrozy, rankiem zimowym,
zajechał nagle pociąg lodowy.
Wokół komina miał szalik w paski
i dym w błyszczące lodowe gwiazdki.
A wiózł ten pociąg łyżwy i sanie,
dla pani Zimy na powitanie.
Sam to widziałem na stacji Mrozy,
rankiem srebrzystym, rankiem zimowym.*

2. Zabawa *Zimowe skojarzenia*.

Dzieci podają propozycje tego, co kojarzy im się z zimą; nauczyciel zapisuje je na kartonie w kształcie chmurki wokół hasła *Zima to...*

3. Karta pracy, cz. 3, s. 7.

Rysowanie obrazka według podanego kodu. (Liczba kropek znajdujących się na białych polach informuje o liczbie rysunków każdego rodzaju).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX (*przewodnik*, s. 64–65).

II

 Zabawa dydaktyczna *Odwiedziny w pałacu Królowej Zimy*.

- *Wyprawa na nartach z gazet* – nauczyciel proponuje dzieciom wyprawę do *pałacu Królowej Zimy*. Aby tam dotrzeć, muszą poskładać gazety tak, aby przybrały kształt nart. Dzieci stoją na gazetach na podłodze i, naśladując jazdę na nartach, *jadą do pałacu*.
- *Zimowe powitanie* – ćwiczenia oddechowe. *Zima nie lubi gości w swoim pałacu, więc wita dzieci dużymi opadami śniegu*: nauczyciel rozsypuje wysoko drobne kawałki białej bibułki; dzieci dmuchają na nie, starając się jak najdłużej utrzymać je w powietrzu; zbierają bibułki, kiedy opadną, i zdmuchują je z otwartej dłoni.
- *Zmarznięte buzie* – duży mróz powoduje, że dzieciom sztywnieją buzie. Muszą je rozgrzać, wykonując pokazywane przez nauczyciela miny i grymasy; następnie je same wymyślają, ćwicząc mięśnie twarzy.
- *Melodie zimowego wiatru* – improwizacje muzyczne: dzieci dmuchają w puste plastikowe butelki różnej wielkości, starają się wydobyć z nich rozmaite dźwięki – tworzą *muzykę zimowego wiatru*.
- *Lodowe posągi* – dzieci dobierają się parami. Jedno jest *rzeźbiarzem*, który z drugiego dziecka – *bryły lodu* – musi wyrzeźbić *lodowy posąg* do ozdobienia *pałacu Zimy*. Dzieci oglądają powstałe posągi; wybierają, ich zdaniem, najciekawsze; próbują uzasadnić swój wybór; przy powtórzeniu zabawy następuje zmiana ról.

 Zabawa ruchowa przy muzyce – *Spotkanie z królową* (suite E. Griega *W grocie Króla Gór*). Podczas wolnej części utworu dzieci maszerują przed *królową* nauczyciel (lub wybrane dziecko) siedzący w koronie na środku sali), prezentują najpiękniejsze ukłony, uśmiechają się do niej, pozdrawiają ręką. Pojawienie się szybszej części oznacza, że *królowa czaruje* i wywołuje *zamieć śnieżną* – dzieci zaczynają obracać się wokół własnej osi, podskakują; ruchami swojego ciała naśladują poruszający się na silnym wietrze śnieg.

 Pałac Królowej Zimy – wykonanie kolażu w zespołach.

 Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Na rozkaz Zimy*.

Chętne dzieci wcielają się w rolę Zimy i wymyślają różne zadania dla pozostałych dzieci, które muszą je wykonać. Przed każdym zadaniem dzieci pytają *Zimę*: *Na rozkaz Zimy co uczynimy?*

1. Poszukiwanie jak największej liczby przykładów tego, co może być zimowe, np. zimowe *buty, płaszczy, pogoda, ubranie*.
2. Ćwiczenie pamięci ruchowej – *Co narysowałam?*
Nauczyciel rysuje w powietrzu rzeczy kojarzące się z zimą, np. bałwana, sanki, narty, choinkę. Dzieci odgadują, co narysował nauczyciel; naśladują rysowanie ich w powietrzu.
3. Wykonywanie pracy plastycznej.
Zaproponowanie dzieciom, aby wymyśliły i wykonały w zespołach *najpiękniejszy pałac*, w którym chciałyby zamieszkać *Zima*.
Dzieci dzielą się na zespoły przez wyciągnięcie z woreczka gwiazdek śniegowych w czterech kolorach. Wykorzystują do wykonania pracy duży arkusz granatowego kartonu i różnorodne materiały, np.: koronkę, bibułę, papier kolorowy, folię aluminiową, folię samoprzylepną, klej z brokatem, flamastry, pastele olejne.
- Samodzielne działania dzieci.
- Prezentacja powstałych prac przez przedstawicieli zespołów; wypowiedzi dzieci na temat współdziałania w zespole, wykorzystanych materiałów, atmosfery podczas pracy.
- Prezentacja prac na wystawie w kącie dla rodziców.

III

1. Ćwiczenie w książce, s. 50.

Czytanie całościowe wyrazów: *narty, sanki, bałwan*. Liczenie kół, a potem trójkątów (nauczyciel kreśli kształt trójkąta w powietrzu) na obrazkach Ewy i Franka. Określanie, gdzie jest ich więcej.

Wykonanie na kartce *zimowego* obrazka z figur geometrycznych.

Zabawa ruchowa przy muzyce – *Spotkanie z królową (przewodnik, s. 70)*.

2. Zabawa relaksująca, rozwijająca sprawność ruchową rąk – *Zabawy z gumką*.

Dzieci trzymają gumkę kciukiem i palcem wskazującym każdej dłoni; rozsuwają dłonie i lekko naciągają, a następnie rozluźniają gumkę – poznają jej elastyczność.

- Napinają gumkę jak można najsilniej i, bardzo powoli, zmniejszają przyłożoną siłę – śledzą wzrokiem napinanie i rozluźnianie gumki.
 - Skupiają uwagę na gumce i zbliżaniu obu dłoni; zamykają oczy i powtarzają kilka razy opisane wcześniej gesty; zwracają uwagę na odczuwanie kontaktu palców z gumką i zmiany w jej napięciu.
 - Przytrzymują gumkę palcami wskazującymi, lekko ją naciągając, aby nie zsunęła się z palców; powoli kręcą młynek, śledząc ruch gumki; przyspieszają ruch, a potem zwalniają, nie pozwalając gumce spaść.
 - Wprowadzają kolejne palce na miejsce palców wskazujących i kontynuują ruch z otwartymi i z zamkniętymi oczami.
 - Wstrzymują ruch; kładą gumkę we wnętrzu dłoni; zamykają dłoń i otwierają; przykrywają gumkę drugą dłonią i przesuwiają ją, pocierając dłońmi o siebie.
 - Przekazują gumkę w kole do kolejnych dzieci, chwytając ją w dwa palce (na: raz) i kładąc (na: dwa) przed siedzącym z prawej strony partnerem; najpierw bardzo wolno, a potem szybciej.
- #### 3. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia, s. 51.*
- Rysowanie po śladach rysunków gwiazdek. Kolorowanie ich.

Dzień 3. Śnieżne kule

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań; wprowadzenie dodawania jako przybywania;
- rozwijanie sprawności fizycznej i skoordynowanego działania.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje obliczenia; dodaje w zakresie 7; reaguje odpowiednim ruchem na polecenia.

Środki dydaktyczne: białe kartki, papierowe kule, obręcze, bębenek, tamburyn, miska, sznurek, worek, kartoniki: z kropkami, ze śnieżkami, skakanki, papierowe *śnieżki*, pocięte na części obrazki sprzętu sportowego, 7 patyczków w dwóch kolorach, kartoniki z cyframi 0–7, kartoniki ze znakami + i =, karta pracy, cz. 3, s. 8, książka, s. 51, *Nauka...* s. 80, 82.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenia w książce, s. 51.

Kończenie opowiadania historyjek. Określanie, czy zabawy dzieci były bezpieczne. Nauka rymowanki o bezpiecznych zabawach na śniegu.

- Wypowiadanie się, na podstawie własnych doświadczeń, o bezpiecznych zabawach na śniegu.
- #### 2. Zabawy papierowymi kulami.
- Nauczyciel proponuje zabawę ze *śnieżkami*. Dzieci:
- * wykonują *śnieżki*, zgniatając białe kartki papieru w powietrzu, równocześnie prawą i lewą ręką,
 - * turlają *śnieżki* po podłodze w różnych kierunkach,

- * podrzucają *śnieżki* i je łapią,
- * rzucają *śnieżkami*, próbując trafić do obręczy trzymanej przez nauczyciela,
- * jak najszybciej zbierają i wrzucają do miski *śnieżki* wyrzucane przez nauczyciela,
- * *walka na śnieżki* – nauczyciel dzieli dzieci na dwa zespoły, które stają naprzeciwko siebie, oddzielone linią ze sznurka. Na dźwięk uderzeń w bębenek każdy zespół jak najszybciej przetrzuca *śnieżki* na połowę przeciwnika. Dwa uderzenia w bębenek kończą zabawę. Wygrywa ten zespół, na którego połowie znajduje się mniej *śnieżek*.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX (*przewodnik*, s. 64–65).

II

 Zabawa matematyczna *Liczymy śnieżne kule*.

1. Tworzenie zbiorów ze względu na jedną cechę – wielkość.
Nauczyciel wysypuje z worka różnej wielkości *śnieżki* zrobione z różnych rozmiarów kartek papieru. Dzieci oglądają *śnieżki*, wskazują, czym się różnią. Układają *śnieżki* w obręczach zgodnie z ich wielkością; w pierwszej – małe, w drugiej – średnie, a w trzeciej – duże.
 - Liczą *śnieżki* w każdej obręczy (liczebniki główne).
 - Określają, w której obręczy znajdują się *śnieżki* danej wielkości (liczebniki porządkowe).
2. Układanie *śnieżek* zgodnie z rytmem wystukiwanym przez nauczyciela na bębenku.
Dzieci układają przed sobą *śnieżki* (wykorzystanie *śnieżek* robionych w pierwszej części dnia) w taki sposób, jak nauczyciel gra na bębenku, np. dwa uderzenia – przerwa, jedno uderzenie – przerwa, dwa – przerwa – układ *śnieżek*: dwie, jedna, dwie; jedno uderzenie – przerwa, trzy uderzenia – przerwa, dwa uderzenia – przerwa: układ *śnieżek*: jedna, trzy, dwie. Dzieci liczą ułożone *śnieżki* w każdym układzie.
3. Zabawa *Ile to jest?*
Nauczyciel pokazuje kartoniki z kropkami; dzieci liczą je po cichu i układają przed sobą tyle *śnieżek*, ile jest kropek (od jeden do ośmiu).

 Zabawa ruchowa rozwijająca koncentrację uwagi – *Policz i odszukaj*.

- Nauczyciel przypina w różnych miejscach sali kartoniki z narysowanymi *śnieżkami*. Dzieci poruszają się po sali w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel uderza określoną liczbę razy w instrument; dzieci liczą uderzenia; odszukują odpowiedni obrazek i siadają przed nim.
4. Rozwiązywanie zadań tekstowych na dodawanie, wymyślonych przez nauczyciela.
Np. *Dzieci bawiły się na śniegu. Ania ulepiła trzy śnieżki, a Tomek ulepił pięć śnieżek. Ile wszystkich śnieżek ulepiły dzieci?*
Przedszkolaki przedstawiają opisaną sytuację, licząc na palcach, zachęcane pytaniami nauczyciela: *Ile śnieżek ulepiła Ania? Ile śnieżek ulepił Tomek? Jeśli chcemy obliczyć, ile wszystkich śnieżek ulepiły dzieci, to co musimy zrobić?*
Dzieci obliczają i podają właściwy wynik. Wspólnie z nauczycielem sprawdzają, czy miały rację, układając sytuację z zadania za pomocą papierowych *śnieżek*, pod którymi układają kartoniki z odpowiednią liczbą kropek, a następnie kartonik z wynikiem.

5. Karta pracy, cz. 3, s. 8.

Oglądanie obrazka. Opowiadanie o nim. Odszukiwanie na obrazku umieszczonych pod nim fragmentów. Łączenie fragmentów z odpowiednim miejscem na obrazku.

 Wprowadzenie dodawania. Dodawanie w zakresie 7.

Dzieci dostają po 7 patyczków w dwóch kolorach, kartoniki z cyframi od 0 do 7 i ze znakami $+$ i $=$.

1. Ćwiczenia w liczeniu w zakresie 7.
 - Ułóżcie trójkąt z patyczków.
 - Ile potrzebowaliście patyczków?
 - Ułóżcie kwadrat z patyczków.
 - Ile potrzebowaliście patyczków?

- Ile patyczków wam zostało?
- Przy układaniu której figury zużyliście więcej patyczków?
- Ułóżcie pod figurami odpowiedni zapis i go przeczytajcie.

2. Dodawanie w zakresie 7. Wprowadzenie zapisu dodawania.
- Ułóżcie jeszcze raz z patyczków trójkąt i kwadrat.
 - Połóżcie pod kwadratem kartonik z cyfrą 4, a pod trójkątem – z cyfrą 3.
 - Policzcie, ile razem patyczków użyliście do ułożenia trójkąta i kwadratu.

- Przedstawienie przez nauczyciela tego, co ułożyły dzieci za pomocą liczb i znaków. Nauczyciel układa z kartoników z cyframi i znaków zapis:

$$3 + 4 = 7$$

i odczytuje: *trzy dodać cztery równa się siedem*. Następnie dzieci układają taki sam zapis ze swoich cyfr i znaków i głośno odczytują z nauczycielem.

- Który znak w zapisie jest dla was nowy?
- Jak przeczytaliśmy ten znak?
- Połóżcie po lewej stronie 2 patyczki, a po prawej stronie 5 patyczków. Ułóżcie odpowiedni zapis i go przeczytajcie.

$$2 + 5 = 7$$

- Nauczyciel układa zapis $6 + 1 = \dots$. Dzieci układają ten zapis ze swoich cyfr i znaków i go odczytują. Zadaniem dzieci jest zilustrowanie go za pomocą patyczków i obliczenie, ile to jest razem.

3. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisanie, liczenia*, s. 80, 82.

- Czytanie podanych zapisów, wykonywanie działań.
- Kolorowanie szóstego bałwanka, licząc od lewej strony, a potem szóstego bałwanka, licząc od prawej strony.
- Wykonywanie działań.
- Kończenie rysowania koralu według podanego rytmu.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XIV (z wykorzystaniem skakanek).

I. Część wstępna.

Dzieci maszerują po obwodzie koła; nauczyciel rozdaje im skakanki.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Dzieci – na spacer, dzieci – do domu*.

Dzieci układają ze skakanek na podłodze kształt *domu* i przykucają w nim. Na hasło: *Dzieci – na spacer* – opuszczają swoje *domy* i spacerują. Hasło: *Dzieci – do domu* jest sygnałem do szybkiego odszukania swojego *domu* i przykucnięcia w nim.

II. Część główna.

- Ćwiczenia tułowia – *Sięgamy jak najdalej*.

Dzieci, w siadzie klęcznym, trzymają w obu rękach złożone na pół skakanki; podnoszą skakanki w górę i wykonują skłon w przód (nie unosząc się z pięt), starając się sięgnąć skakankami jak najdalej, a następnie ponownie przechodzą do siadu.

- Ćwiczenia mięśni brzucha – *Kołyska*.

Dzieci, w siadzie prostym, opierają stopy o środek skakanek, które trzymają za końce; przechodzą do leżenia tyłem z równoczesnym podciąganiem nóg skakankami, a następnie ponownie wracają do siadu prostego.

- *Ćwiczenie nóg – Dotknij skakanki.*
Dzieci stoją w rozsypane, złożone na pół skakanki trzymają w rękach przed sobą. Podnoszą raz jedną, raz drugą nogę, prostą w kolanie, do góry i starają się dotknąć nią skakanek.
 - *Zabawa z elementem równowagi – Przejście po wąskiej kładce.*
Dzieci układają skakanki w dowolny sposób na podłodze – przechodzą po nich, stawiając nogi stopa za stopą; kto spadnie ze skakanek, musi zacząć przejście od nowa.
 - *Zabawa bieżna Bałwanek ze skakanek.*
Dzieci biegają w różnych kierunkach, trzymając złożone skakanki w ręce, przy akompaniamencie tamburynu; podczas przerwy w grze zatrzymują się i na podłodze układają ze skakanek kształt bałwanka. Pojawienie się akompaniamentu jest sygnałem do ponownego biegu.
 - *Skrętoskłony – Wycieramy spocone ciało.*
Złożonymi na pół skakankami dzieci naśladują wycieranie pleców ręcznikiem, z równoczesnym poruszaniem się na boki.
 - *Skoki – Skaczemy przez skakankę.*
Dzieci wykonują dowolne skoki przez skakankę (zwrócenie uwagi na zachowanie bezpieczeństwa).
- III. Część końcowa.
- *Ćwiczenia stóp – Sprytnie stopy.*
Dzieci, używając raz jednej, raz drugiej stopy, zwijają i rozwijają skakanki tak, aby zajmowały jak najmniej i jak najwięcej miejsca.
Dzieci chwytają skakanki palcami jednej stopy i starają się podnieść je jak najwyżej, z zachowaniem równowagi; ćwiczenie wykonują na zmianę: jedną i drugą stopą.
 - *Ćwiczenie rytmu – Powtórz rytm.*
Dzieci uderzają o podłogę rączkami skakanek, wystukując rytmy zaproponowane przez nauczyciela.
 - *Ćwiczenie wyprostne – Jak najwyżej.*
Dzieci powoli podnoszą się z przysiadu, aż do wpięcia na palce; skakanki złożone na pół trzymają w rękach, starają się podnieść je jak najwyżej.
 - *Ćwiczenie uspokajające.*
Maszerują po kole w rytm tamburynu; odkładają skakanki na miejsce.

III

1. Zabawa rozwijająca analizę i syntezę wzrokową oraz umiejętność tworzenia krótkich wypowiedzi na podany temat – *W sklepie sportowym.*
Dzieci losują fragmenty pociętych na cztery części obrazków przedstawiających sprzęt sportowy. Poruszają się po sali w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze szukają u innych dzieci brakujących kawałków i układają na podłodze obrazek danego przedmiotu. Każdy zespół podaje nazwę swojego sprzętu z podziałem na głoski, pozostałe dzieci podają całe słowo.
 - W powstałych zespołach dzieci wymyślają, w jaki sposób przedstawić swój sprzęt sportowy i ciekawie go zareklamować, tak aby członkowie innych zespołów mieli ochotę go kupić. Po przedstawieniu każdej reklamy chętne dzieci oceniają, która im się najbardziej podobała i dlaczego.
- Zabawa ruchowa rozwijająca koncentrację uwagi – *Policz i odzyskaj (przewodnik, s. 72).*
2. *Ćwiczenia słownikowe – Co robimy zimą?*
Uzupełnianie zdań (wypowiadanych przez nauczyciela) brakującymi słowami, np. *Kiedy pada śnieg, na dworze robi się...* (biało). *Zimą, gdy chcę wyjść na dwór, zakładam ciepłą kurtkę, a na nogi wkładam...* (kozaki). *Lubię zjeżdżać z góry na...* (sankach, nartach). *Kiedy jest dużo śniegu, dzieci lepią...* (bałwana). *Pewnego dnia zabrałam kijki i...* (narty) *i poszłam na...* (stok narciarski). *Na łyżwach najbezpieczniej jest jeździć na...* (lodowisku). Itp.

Dzień 4. Lubimy zimę

Cele ogólne:

- rozwijanie sprawności manualnych; rozwijanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykorzystuje w pracy technikę stemplowania; śpiewa piosenkę i bawi się przy niej.

Środki dydaktyczne: piosenka *Buch w śnieżny puch*, niebieski papier, korki, biała, gęsta farba plakatowa, szklane kulki, duża, papierowa gwiazdka śniegowa, drewniane klocki, duże pudełko, czapki, bębenek, pedzelki, ołówki, białe kartki, grzechotki, karta pracy, cz. 3, s. 9, *Przygotowanie...* s. 18.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 9.

Rysowanie po śladach wybranego rysunku. Liczenie rysunków: drzew iglastych, bałwanków, drzew i gwiazdek. Porównanie ich liczby.

2. Ekspresja słowna – *Za co lubimy zimę?*

Nauczyciel zapisuje propozycje dzieci na dużej gwiazdce śniegowej.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX (*przewodnik*, s. 64–65).

II

 Wykonanie portretu śniegowego bałwanka techniką stemplowania.

1. Rozmowa wprowadzająca.

- Jak inaczej można nazwać bałwanka?
- Dlaczego postać ze śniegowych kul nazywamy bałwanem?
- Czy podoba wam się takie określenie?
- Wymyślanie innych nazw dla bałwana (np. *śniegowa postać, śniegowy pan...*).

2. Zabawa z wykorzystaniem rymowanki.

Dzieci mówią za nauczycielem rymowanek na zasadzie echa: nauczyciel mówi wers cicho, dzieci powtarzają go głośno, a gdy nauczyciel mówi wers rymowanki głośno, dzieci powtarzają go cicho.

*Bałwanek, bałwanek
to zimowy panek.*

*Na podwórku stoi,
zimna się nie boi.*

3. Omówienie sposobu wykonania pracy.

- Szkicowanie ołówkiem postaci bałwanka na arkuszu niebieskiego papieru.
- Pokrywanie czubka korka białą, gęstą farbą plakatową za pomocą pędzelka.
- Odciskanie korka na narysowanym wzorze bałwanka.
- Po wyschnięciu – stemplowanie guzików, kapelusza, nosa, oczu itp. za pomocą innego korka lub tego samego – po wytarciu jego powierzchni.

4. Samodzielna praca dzieci.

5. Umieszczanie obrazków na białych kartonowych kartkach tak, aby powstały ramki.

Powierzchnia kolorowych kartek musi być odpowiednio mniejsza od powierzchni białych kartek. Szerokość ramek może wynosić od 1,5 cm do 2 cm.

6. Ozdabianie sali portretami wykonanych bałwanków.

 Zabawa ruchowa *Rozgrzewamy się*.

Dzieci maszerują po sali w różnych kierunkach. Na hasło: *Rozgrzewamy się* – dmuchają w zmarzniete dłonie; następnie krzyżują ręce i uderzają dłońmi w plecy, a potem mocno tupią nogami. Uderzenie w bębenek jest sygnałem do ponownego marszu.

☐ Zabawy przy piosence *Buch w śnieżny puch*.

1. Zagadki słuchowe.

Nauczyciel nuci lub gra znane dzieciom piosenki; zadaniem dzieci jest ich rozpoznanie.

2. Słuchanie piosenki *Buch w śnieżny puch* (sł. A Bernat, muz. Z. Ciechan) śpiewanej przez nauczyciela.

Pa - ni zi - ma sy - pie śnie - giem, pa - ni zi - ma sy - pie śnie - giem,
 my za pa - nią zi - mą bie - giem... my za pa - nią zi - mą bie - giem...
 Puch, puch, puch, śnieżny puch, jak to mi - ło w ta - ki puch zro - bić buch!

I. *Pani zima sypie śniegiem,
 my za panią zimą biegiem...*

Ref.: *Puch, puch, puch,*

śnieżny puch,

jak to miło w taki puch zrobić buch.

II. *Pani zima, biała pani,
 hasa w śniegu razem z nami...*

Ref.: *Puch, puch, puch...*

III. *Pani zima ciągnie sanki,*

a na sankach my – bałwanki...

Ref.: *Puch, puch, puch...*

Dzieci:

naśladują ruchami palców padający śnieg,
 lekko biegną po kole,
 obracają się w parach, zwrócone twarzami do siebie,
 uderzają w swoje uda, klaszczą w dłonie partnera z pary,
 poruszają dłońmi połączonymi z dłońmi partnera
 w górę i w dół,
 obracają się podskokami dookoła, na słowo *buch* –
 przykucają,
 lekko biegają po obwodzie koła,

jak wyżej,
 poruszają się w parach jak na sankach, w różnych
 kierunkach,

jak wyżej.

3. Rozmowa na temat piosenki.

- Określanie tempa i nastroju piosenki, liczby zwrotek, powtarzających się elementów.
 - Wypowiedzi dotyczące oznak zimy i zabaw na śniegu, o których jest mowa w piosence.
4. Ćwiczenia emisyjne – powtarzanie za nauczycielem wybranych fragmentów piosenki na sylabach: *ta, ta, ta, na, na, na, pa, pa, pa*.
5. Poszukiwanie jak największej liczby określeń na temat *Co można robić w zimie?*, np. *ślizgać się, biegać, turlać się po śniegu, rzucać śnieżkami, lepić śnieżki, lepić bałwana, zjeżdżać na sankach*.
6. Zabawa rytmiczna *Puch, puch*.

Dzieci poruszają się swobodnie po sali; kiedy usłyszą melodię refrenu, zatrzymują się, rytmicznie klaszczą i powtarzają tekst: *Puch, puch, puch, śnieżny puch, jak to miło w taki puch zrobić buch*. Następnie się przewracają. Przy powtórzeniu zabawy dzieci wystukują słowa refrenu, uderzając rytmicznie dwoma drewnianymi klockami.

7. Nauka piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.

Wspólny śpiew razem z nauczycielem (nauczyciel śpiewa pierwszy wers każdej zwrotki, dzieci śpiewają drugi; refren – wszyscy).

Podczas śpiewania refrenu – akompaniament na grzechotkach.

 Ilustracja ruchowa piosenki *Buch w śnieżny puch* (przewodnik, s. 76).

III

1. Zabawa relaksująca, ułatwiająca poznanie własnych dłoni oraz sprzyjająca rozwojowi koncentracji uwagi – *Szklane kulki*.

Dzieci siedzą w kole, każde z nich otrzymuje od nauczyciela szklaną kulkę wielkości orzecha laskowego. Wykonują polecenia nauczyciela:

- *Położcie kulkę na środku dłoni; pochylcie dłoń w różnych kierunkach, wprawiając kulkę w ruch w taki sposób, aby nie spadła* – każde ćwiczenie dzieci wykonują obiema rękami, na zmianę.
- *Dużym palcem i palcem wskazującym drugiej ręki obracajcie powoli kulkę po dłoni, zataczając stopniowo coraz szersze kręgi; toczcie kulkę wzdłuż każdego z palców, wracając na środek dłoni* – nauczyciel nazywa palce, po których dzieci toczą kulkę.
- *Zaciskajcie i otwierajcie dłoń – z otwartymi i z zamkniętymi oczami, skupiając myśl na trzymanym przedmiocie.*
- *Delikatnie pstrykajcie w kulki, prowadząc je po podłodze między torami ułożonymi z szarf.*

 Ilustracja ruchowa piosenki *Buch w śnieżny puch* (przewodnik, s. 76).

2. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Czyja to czapka?*

Wariant pierwszy.

Nauczyciel wkłada do dużego pudełka czapki dzieci i je miesza. Następnie wyciąga po jednej czapce, a jej właściciel musi szybko podnieść się z miejsca. Pozostałe dzieci starają się zapamiętać, do kogo należy wyciągnięta czapka.

Wariant drugi.

Dzieci kolejno wyciągają z pudełka po jednej czapce i wskazują, do kogo ona należy. Jeśli popełnią błąd, muszą dać fant, który po zakończeniu zabawy należy wykupić, wykonując zadania zaproponowane przez pozostałe dzieci.

3. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 18.

Nazwanie rysunków. Określanie, co słychać na końcu ich nazw. Narysowanie obok każdego rysunku przedmiotu (rośliny, zwierzęcia), którego nazwa rozpoczyna się taką samą głoską.

Dzień 5. Nasze bałwanki

Cele ogólne:

- rozwijanie inwencji twórczej; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- realizuje własne pomysły; aktywnie uczestniczy w proponowanych zabawach na śniegu.

Środki dydaktyczne: kartoniki z prostymi szlaczkami, duże kostki do gry, plansza do gry, kamyczki, marchew, patyczki, kartki z rysunkiem choinki, bębenek, tamburyn, rysunki – małych bałwanków i dużych bałwanów, zdjęcia przedstawiające zimowe sporty.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa językowa – *Tworzenie długiego zdania*.

Dzieci siedzą w kole. Zabawę rozpoczyna nauczyciel, który wypowiada proste zdanie składające się z dwóch słów. Zadaniem dzieci jest kolejne dodawanie jednego słowa tak, aby powstało bardzo długie, a jednocześnie logicznie brzmiące zdanie. Np.

Bałwanek stoi...

Bałwanek stoi na...

Bałwanek stoi na środku...

Bałwanek stoi na środku podwórka...

Bałwanek stoi na środku podwórka, a na...

Bałwanek stoi na środku podwórka, a na jego... itd.

Bałwanek stoi na środku podwórka, a na jego kapeluszu siedzą trzy wróble.

2. Zagadki pantomimiczne.

Dzieci, bez użycia słów, demonstrują ruchem różne zabawy na śniegu; pozostałe odgadują, jakie to zabawy.

3. Ćwiczenia w orientacji przestrzennej.

Dzieci dostają kartki z rysunkiem drzewka iglastego (schematyczny) na środku.

Rysują przed drzewkiem iglastym kulę śnieżną, za nim – górkę, nad nim – ptaka, po jego prawej stronie – bałwanka, a po lewej – małe drzewko iglaste.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX (przewodnik, s. 64–65).

II

 Zabawa twórcza – *Różne bałwanki*.

1. Rysowanie bałwanków pod dyktando nauczyciela.

Nauczyciel mówi, a dzieci rysują:

Na dole kartki narysujecie większą kulę śnieżną (koło). Na niej drugą, trochę mniejszą, a na drugiej – trzecią – jeszcze mniejszą. Na najmniejszej kuli – głowie bałwanka – narysujecie parę oczu, nos z marchewki, buzię z patyka i – na czubku – garnek. Na środkowej kuli – osiem guzików z kamyków. Z prawego boku narysujecie miotłę.

- Oglądanie bałwanków narysowanych przez dzieci. Wypowiedzi chętnych dzieci na temat wyglądu ich bałwanków. Wyszukiwanie, w czym narysowane bałwanki są podobne, a czym się różnią. Próby wyjaśnienia przez dzieci, dlaczego ich bałwanki nie są identyczne.

2. Zabawa *Wymyślamy nazwy dla bałwanka*.

Nauczyciel proponuje, aby dzieci wymyśliły inne nazwy określające bałwanka. Zapisuje pomysły dzieci, np. *śnieżny panek, śniegolud, ludek śniegowy, postać śnieżna*.

3. Układanie zdrobnień do słów opisujących bałwanka. Np. *bałwan* – bałwanek, *usta* – usteczka, *burak* – buraczek, *oczy* – oczka, *węgiel* – węgielek, *miotła* – miotełka, *kapelusz* – kapelusik, *podwórko* – podwórko.

4. Wspólne układanie opowiadania poprzez dokładanie zdań przez kolejne dzieci w taki sposób, aby łączyły się z poprzednimi w logiczną całość.

 Zabawa ruchowa rozwijająca spostrzegawczość – *Małe bałwanki i duże bałwany*.

Dzieci losują rysunki małych bałwanków i dużych bałwanków; poruszają się po sali w rytm tamburynu; podczas przerwy w grze:

- tworzą pary – *mały bałwanek z dużym*,
- tworzą kółka – *małych bałwanków i dużych bałwanów*,
- tworzą wężyk, w którym *bałwanki ustawione są na przemian: mały, duży, mały, duży...*

 Zabawy na śniegu, na placu przedszkolnym.

1. Robienie śladów na śniegu.

Dzieci oglądają ślady na śniegu. Nazywają, kto (lub co) je zrobił (zrobiło). Idą za nauczycielem po jego śladach. Potem dostają kartoniki z prostymi szlaczkami, które próbują wydeptać.

2. Lepienie śnieżnych kul.

Dzieci toczą małe śnieżne kule; starają się to robić do czasu, aż będą jak największe. Potem porównują je między sobą, a osobie, która ulepiła największą – biją brawo.

3. Celowanie śnieżnymi kulami do celu.

Nauczyciel wybiera cel, np. pień grubego drzewa, i wydeptuje linię, z której dzieci będą rzucać śnieżkami do drzewa. Dzieci lepią śniegowe kule i kolejno rzucają do celu.

4. Lepienie bałwana w grupach.
Dzieci w grupach lepią bałwana – marchew, patyczki, kamyczki przygotował nauczyciel. Gotowemu bałwanowi nadają imię.
5. Swobodne zabawy na śniegu.

III

1. Rozmowa na temat sportów zimowych.
Nazywanie sportów zimowych przedstawionych na zdjęciach (gazety, internet). Wymienianie znanych polskich sportowców uprawiających dyscypliny zimowe (A. Małysz, K. Stoch, J. Kowalczyk, A. Bródka).
2. Zabawa matematyczna *Konstruujemy grę ścigankę*.
Nauczyciel przypomina dzieciom, jak wspólnie konstruowały grę ścigankę.
Na tablicy wiesza przygotowaną poprzednio planszę do gry. Bierze w dłoń cztery kostki do gry (duże) i mówi: *Gramy!* Dzieci grają w dwóch zespołach; każdy ma dwie kostki do gry (na jednej kostce zaklejone jest pole z sześcioma kropkami, a na drugiej 2 razy jest jedna kropka, dwie kropki i trzy kropki). Trzeba rzucić kostki razem i policzyć kropki na dwóch kostkach. Przedstawiciele zespołów przesuwają pionki o tyle pól, ile kropek było razem na dwóch kostkach.
3. Ćwiczenia słuchu fonematycznego.
Dzielenie nazw obrazków na głoski.

Tydzień II: Tak mija nam czas

Dzień I. Co robi zegarmistrz?

Cel ogólny:

- poznawanie pracy zegarmistrza.

Cel operacyjny

Dziecko:

- wie, co robi zegarmistrz.

Środki dydaktyczne: woreczki, stoper, pałeczka, karty pracy, cz. 3, s. 10, 11, *Przygotowanie...* s. 19.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 19.
Pokolorowanie tych rysunków, w których nazwach słyszać głoskę sz.
 2. Zabawa rozwijająca poczucie tempa – *Zegary*.
Dzieci stoją w rozsypance, odtwarzają ruchem zegary:
 - *duży zegar* – tempo odtwarzania wolne. Dzieci uderzają rękami w uda i wypowiadają wyraźnie słowa: *Tik-tak...*
 - *średni zegar* – tempo odtwarzania szybsze. Dzieci uderzają rękami o uda szybciej i szybciej mówią: *Tik-tak...*
 - *mały zegar* – tempo odtwarzania szybkie. Dzieci uderzają szybko o uda i mówią szybko: *Tik-tak...*
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Szukam przyjaciela*.
Dzieci spacerują po sali ze spuszczonej głowami; na mocne uderzenie w bębenek dobierają się w pary i radośnie podskakują w małych kółeczkach (przy powtórzeniach zabawy dzieci szukają innego przyjaciela).

- Ćwiczenie tułowia – *Podaj mi ręce*.
Dzieci dobierają się parami i stają tyłem do siebie w rozkroku, w niewielkiej odległości od siebie. Wykonują skłon w przód i podają ręce partnerowi przez okienko utworzone przez rozkrok; następnie prostują się i klaszczą nad głową cztery razy.
- Ćwiczenie zręczności i równowagi – *Przez przeszkody*.
Dzieci są podzielone na dwie grupy. W jednej z nich dobierają się w pary, siadają na piętach twarzami do siebie i podają sobie wyciągnięte ręce, tworząc *drabinkę*. Dzieci z drugiej grupy przechodzą ostrożnie przez kolejne *oczka drabinki* (przy powtórzeniu zabawy następuje zmiana ról).
- Podskoki – *Kolano do łokcia*.
Dzieci w podskokach dotykają prawym kolaniem lewego łokcia i odwrotnie – lewym kolaniem prawego łokcia; ćwiczenie najpierw wykonują wolno, a potem coraz szybciej.
- Zabawa uspokajająca – *Marsz z klasaniem*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, licząc do czterech, następnie przykucają i cztery razy klaszczą, a potem ponownie maszerują.

II

Wycieczka do zakładu zegarmistrzowskiego.

1. Karta pracy, cz. 3, s. 10.

Rysowanie po śladach – od zdjęć osób do zdjęć zegarków. Określanie, który zegarek do kogo należy.

2. Słuchanie ciekawostek o różnych czasomierzach.

Zegar słoneczny – jest urządzeniem wskazującym czas za pomocą cienia rzucanego przez wskazówkę. Jest to najstarszy zegar, znany już w starożytności. Rozpowszechnił się, gdy jeden z papieży nakazał umieszczenie zegarów na kościołach.

Klepsydra – zegar wodny, w późniejszych czasach także piaskowy, składający się z dwóch szklanych baniek znajdujących się dokładnie jedna nad drugą, połączonych rurką przepuszczającą określoną ilość wody (albo piasku) w określonym czasie.

3. Zapoznanie z celem wycieczki.

- Zwrócenie uwagi na zachowanie się w miejscach publicznych.
- 4. Wyjście do pracowni zegarmistrza.
- Przyglądanie się zegarom. Słuchanie ciekawostek na ich temat.
- Wyjaśnienie różnicy między zegarem a zegarkiem.
- Przyglądanie się pracy zegarmistrza.
- Nazywanie narzędzi zegarmistrza (pęseta, pilniki, wkrętaki, nożyk, lupa, klucz zegarmistrzowski, młotek, czyszczak, imak, furkadło (wiertarka ręczna), czopiarka...).
- 5. Powrót do przedszkola.
- 6. Rozmowa na temat wycieczki.
- Na czym polega praca zegarmistrza?
- Co znajduje się w jego pracowni?
- Do czego służą zegary?

III

1. Zabawa *Orkiestra zegarów*.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy grupy, tworząc trzy rzędy. Każda grupa naśladuje odgłosy zegarów: pierwsza – budzika (*tyr, tyr, tyr...*), druga – zegara z wahadłem (*bim-bam, bim-bam...*), a trzecia – zegara z kukułką (*ku-ku, ku-ku...*). Nauczyciel trzyma pałeczkę jak dyrygent batutę. Wskazuje nią dany rząd, a stojące w nim dzieci naśladują odgłosy danego zegara. Nauczyciel wskazuje rzędy wymiennie. Na koniec *grają* wszystkie *zegary*.

2. Określanie czasu trwania różnych czynności.

Dzieci podają przykłady czynności, które trwają długo (spanie, zabawa na podwórku...) oraz takich, które trwają krótko (kichanie, mruganie...).

Nauczyciel mierzy stoperem czas: poruszania się dzieci na określonym odcinku, czas wkładania i ściągania obuwia, przenoszenia klocków z jednego miejsca na drugie...

3. Karta pracy, cz. 3, s. 11.

Nazywanie czynności wykonywanych przez dzieci, które są na zdjęciach. Naklejanie czerwonego kółeczka na zdjęciu przedstawiającym czynność, która trwa najkrócej, a zielonego kółeczka – na zdjęciu przedstawiającym czynność, która trwa najdłużej.

Zabawa bieżna *Pospiesz się!*

Dzieci są ustawione w luźnym kole, miejsce każdego wyznaczone jest woreczkiem. Na kląśnięcie w dłonie przez nauczyciela, dzieci rozbiegają się w różnych kierunkach. Na hasło: *Na miejsca!* – wracają jak najszybciej na swoje miejsca.

Dzień 2. Bracia miesiące

Cele ogólne:

- zapoznanie z nazwami miesięcy; zapoznanie z literą w: małą i wielką, drukowaną i pisaną; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy miesięcy; rozpoznaje i nazywa literę w: małą i wielką, drukowaną i pisaną, uczestniczy w ćwiczeniach.

Środki dydaktyczne: opowiadanie J. Porazińskiej *Baśń o dwunastu miesiącach*, sylwety braci miesięcy, laski gimnastyczne, arkusz papieru, talerz, pałeczka, bębenek, piłka, tamburyn, nagranie muzyki, zdjęcia dzieci z różnych okresów życia, waga łazienkowa, waga szalkowa, litery, kolorowe nakrywk, wyrazy: *waga, Wiktor*, karty pracy, cz. 3, s. 12, 13, 14, *Nauka...* s. 18, 48.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa *Zegary*.

Dzieci stają w rozсыpcy, w małym rozkroku. Ich dłonie spoczywają na barkach. Wykonują ramionami ruchy do góry i na dół, głośno wymawiając słowa: *tik-tak, tik-tak...* Gdy nauczyciel zaczyna uderzać pałeczką w talerz (*zegar z wahadłem*), dzieci opuszczają ramiona i wykonują nimi rytmiczne wymachy w przód i w tył, głośno przy tym mówiąc: *bim-bam, bim-bam...*

2. Karta pracy, cz. 3, s. 14.

Skreślanie obrazków zegarów innych niż te we wzorze. Naśladowanie odgłosów zegarów.

Ćwiczenia poranne – zestaw XX (*przewodnik*, s. 79–80).

II

Słuchanie opowiadania J. Porazińskiej *Baśń o dwunastu miesiącach* (ilustrowanego sylwetami postaci).

1. Przypomnienie nazw pór roku – ze zwróceniem uwagi na ich cykliczność.
2. Słuchanie opowiadania.

Była w chacie gospodyni. Miała córkę i miała pasierbicę. Pasierbica była dobra, a córka była dokuczliwa. Ludzie na sierotkę mówili: ładniutka, a na córkę – brzydula. Więc macocha sierotki bardzo nie lubiła. Tak umyśliła sobie: – Pozbędę się jej, do lasu wyślę... może tam przepadnie! Nadszedł grudzień. Spadł śnieg i przyszedł mróz, a srogie wichry po polach pędziły i tumanami śniegu miotły.

Raz woła macocha sierotkę i mówi: – Idź mi zaraz w las i nazbieraj fiołków. Jak ich nie uzbierasz, to się nie pokazuj, bo cię do izby nie wpuszczę.

Aż się biedna sierotka za głowę chwyciła: – A gdzie ja w tym śniegu fiołki znajdę? – Szukaj, gdzie chcesz. Albo dziś do wieczora fiołki przyniesiesz, albo się nie pokazuj w chałupie... Co było robić. Wzięła dziewczynka chustę i poszła w las. Idzie, idzie lasem i wcale nie wie, gdzie tu można fiołki znaleźć. Nawet na wiosnę ich tu nie widziała. Uszła spory kawałek, aż tu widzi: ogień się pali, a dookoła ognia dwunastu mężczyzn siedzi. A może to rozbójnicy? Iść tam czy nie iść? Ale ośmieliła się i ku siedzącym idzie. A jak podeszła bliżej, poznała, że to bracia miesiące. Przywitała ich. Odpowiedzieli jej i pytają: – Który z nas najbardziej ci się podoba? – Wszyscy mi się podobacie, boście wszyscy potrzebni.

Spojrzeli bracia po sobie (spodobala im się ta grzeczna odpowiedź) i pytają: – Po coś tu przyszła, dziewczynko?

– Macocha kazała mi fiołków nazbierać, ale gdzie ich zimą szukać?

– E, nie martw się, może i znajdziesz...

Usiadł Kwiecień na miejscu Grudnia. Zaraz śnieg zaczął topnieć, zazieleniły się borówkowe, jagodowe krzaczki, a ptaszki zaczęły śpiewać. Z głębi lasu powiał dech świeży, kwitnącą czeremchą pachnący.

– Idź, sierotko, za tę pierwszą sosnę, fiołków poszukaj.

Idzie dziewczynka, patrzy... a tam aż modro od kwiatków! Rwie, rwie... pół koszyka narwała. Przykryła mchem kwiaty, żeby nie zmarzły. I wróciła do ogniska, Kwietniowi podziękować.

– Idźże w spokoju do domu. A jak będziesz znów w potrzebie, przyjdź do nas.

Biegnie sierotka do domu, a nadzieić się nie może, że wcale teraz zimna nie czuje.

Usłyszała macocha, że dziewczynka do sieni wchodzi, wyszła z izby i woła: – Jeśli nie masz fiołków, wynocha!

– Mam, mam, popatrzcie! – woła dziewczynka i stawia koszyk na stole...

W izbie zapachniało jak w ogrodzie wiosną. – Naprawdę, fiołki prawdziwe – mamrocze macocha i pojąć nie może, gdzie je sierotka znalazła. – W lesie były?

Minęły trzy dni, mróz jeszcze bardziej się nasilił, wichry jeszcze się bardziej nasrożyły, a macocha woła do sierotki: – Biegnij mi zaraz w las, nazbieraj tam poziomek, żeby były piękne i dojrzałe. A jak nie znajdziesz, to nie wracaj!

– Gdzie ja teraz poziomki znajdę? – myśli sierotka. – Pójdę do miesięcy, może i pomogą. Ale czy do nich dojdę?

Idzie, idzie, wiatr ją szarpie, mróz na wylot przejmuje, ale jakoś doszła do lasu i dwunastu braci.

A Grudzień mówi: – To ty, dziewczynko. Cóż teraz chciałabyś mieć?

– Poziomek bym chciała pięknych, dojrzałych – szepcze nieśmiało sierota.

– To się zrobi... to się zrobi... – mówi Grudzień.

Wstał ze swojego siedziska, a na jego miejsce przyszedł młody Czerwiec. Dookoła śnieg stał, głogowe krzaki stały w różowym kwieciu, ptaki zapęłniły las muzyką.

– Idź, dziewczynko, za tę sosnę, poszukaj!

Idzie dziewczynka, a na polanie za sosną aż czerwono od poziomek! Zaczęła je zbierać i do dzbanka sypać. Zerwała liść paproci, dzbanek nakryła i z wielką radością poszła Czerwcowi podziękować.

– Teraz idź spokojnie do domu. A jak będziesz czegoś potrzebowała, to przyjdź do nas.

Idzie dziewczynka do domu i, tak jak za pierwszym razem, wcale nie jest jej zimno i droga niedaleka. Usłyszała macocha, że dziewczynka wchodzi do sieni, wyszła z izby i woła: – Jeśli nie masz poziomek... Ale poziomki pachną jak na leśnej polanie, gdy je czerwcowe słońce grzeje. Na wieczór matka z córką poziomki zjadły. Sierocie nic nie dały.

Minęło kilka dni. Gospodyni myśli: – Głupia byłam, że chciałam fiołków. Że chciałam poziomki.

Kwiatki zwiędły, poziomki się zjadło. Teraz każę sierocie przynieść z lasu talarów. Więc mówi do dziewczynki: – Leć do lasu i przynieś talarów. Żeby były ciężkie, ze szczerego srebra. Jak ich nie znajdziesz, to się nie pokazuj!

Zima była sroga – wkoło leżał śnieg, mróz trzymał..., a zła macocha znów kazała sierotce iść do lasu, aby przyniosła talarów. Biedna sierotka idzie i znów przed braćmi miesiącami staje. – Talarów kazała macocha przynieść, aby były ze szczerego srebra.

Podumał, podumał Grudzień, aż mówi:

– Przychyl się, weź sobie węgielków z ogniska. Nie bój się. A jak jeszcze raz cię macocha wyśle, to już do niej nie wracaj, u nas zostań. W naszej zagrodzie będziesz mieszkała, gospodarkę będziesz nam prowadziła.

Dziewczynka kupkę węgielków zebrała, podziękowała i wraca. Ale bardzo się boi, że jej węgielki dziurę w zapasce wypalą. Weszła do sieni, a macocha woła: – Masz talary? Dużo ich masz? Nie śmie sierotka o tych węgielkach powiedzieć. Wytrząsa je z zapaski... A tu brzdęk, brzdęk, brzdęk... srebrne talary lecą i dźwięczą, i błyszczą, aż w całej izbie pojaśniało. Rzuciła się macocha z córką! Talary zagarniają, oglądają, liczą...

– Tylko tyle przyniosłaś? A gdzie masz więcej? Może gdzieś pod śniegiem schowałaś? Leć zaraz i wszystko przynieś!

Owinęła się sierotka chustką i poszła w las, i więcej nie wróciła. Do dwunastu braci miesięcy na służbę przystała. Czekala macocha do późnej nocy. Czekala cały ranek, cały dzień i znowu cały wieczór. Sierotki nie widać... Tak mówi do córki: – Nie wiadomo, co się z nią stało. Może w polu zamarzła. Teraz ty pójdziesz!

– Chcesz, żebym i ja przepadła?

– Nie bądź głupia! Tamta co na sobie miała? Letnią sukienkę i chustkę. A ciebie w kozuch odziej i w buty po kolana. Nie bój się, nie poczujesz zimna, a talarów przyniesiesz. Potrafiła tamta, potrafisz i ty.

– Może potrafię. Jeszcze więcej przyniosę.

Poszła córka. A dzień był piękny. Wiatr ustał. Słońce przez mgłę świeciło, sypał śnieżek drobniutki i suchy. Poszła córka w pole, weszła w las. Ciepło jej, wesoło. A rozgląda się dokoła, gdzie te talary leżą. A coś się tam w lesie jarzy i migoce. Pewnie te bogactwa tak jaśnieją! Biegnie dziewczynka, o małe świerczki śniegiem przysypane się potyka i przewraca. Przybiegła! Patrzy, a to ognisko, a dookoła ognia dwunastu braci siedzi. Poznała, że to bracia miesiące. Ale wielce była rozgniewana, że się tak tym ogniem oszukała. Myślała, że to talary świecą, a tu, ot co!

– Dzień dobry, dziewczynko. A może nam powiesz, kto my jesteśmy? – zawołał Grudzień. A ona ze złością: – Ten to Marzec – kłapie szczęką jak starzec. A ten Maj – tylko mu kij żebraczy daj. A ten – Luty – ma koślawe buty. Stary Grudzień – największy len... I tak długo jeszcze miesiącom przygadywała, aż się bracia rozgniewali. Podniósł się Grudzień, a na jego miejsce usiadł Luty. Dopiero jak nie zacznie się sroga zima. Zaczął wiać wichur, pochwycił tumany śniegu i rozhulał się zamięcią. Myśli córka: – Trzeba do domu uciekać! Ale drogę znaleźć trudno, a mróz coraz silniejszy i zaspas coraz większe. I nie znalazła talarów w lesie, i droga do domu daleka... Bo nie znajdzie szczęścia ten, co nieżyczliwość w sercu nosi.

3. Rozmowa na temat opowiadania.

Wypowiedzi dzieci na temat postępowania macochy i jej córki, porównanie ich z postacią sierotki. Poszukiwanie określeń cech charakteru poszczególnych postaci. Nazywanie miesięcy, o których była mowa; określanie, z jaką porą roku są one związane.

4. Zabawa Miesiące.

Dzieci stają w kole. Nauczyciel stoi w środku koła i rzuca piłkę do kolejnych dzieci, a one podają nazwy miesięcy, które znają, i określają, z którą porą roku są one związane.

5. Wymienianie nazw kolejnych miesięcy przez nauczyciela. Powtarzanie ich przez dzieci.
6. Zabawa *Miesiące i przysłowia*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie wystukiwanym na tamburynie. Podczas przerwy odwracają się w kierunku nauczyciela, który rytmicznie wypowiada wybrane przysłowia dotyczące miesięcy. Dzieci powtarzają je, jednocześnie klaszcząc, tupiąc, podskakując... Np. *Kiedy styczeń najostrejszy, wtedy roczek najpłodniejszy; Idzie luty, podkuj buty; W marcu jak w garncu: Kwiecień – plecień, bo przeplata trochę zimy, trochę lata; W maju jak w raju; Czerwiec temu się zieleni, kto się do pracy nie leni; Gdy w lipcu upały, wrzesień doskonały; Jeśli w sierpniu gorąco wszędzie, zima długa będzie; Gdy we wrześniu plucha, będzie jesień sucha; Październik chodzi po kraju, wygania ptaki z gaju; W listopadzie goło w sadzie; Jak się grudzień zaczyna, taka będzie zima.*

7. Karta pracy, cz. 3, s. 12.

Słuchanie nazw miesięcy. Określanie, z czym się kojarzą. Łączenie kolorów tła ramek obrazków z odpowiednimi porami roku.

- ☒ Wprowadzenie litery **w**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Wążenie chętnych dzieci na wadze łazienkowej.
 - Porównanie wyglądu wagi łazienkowej i wagi szalkowej.
2. Analiza i synteza słuchowa słowa *waga*.
 - Dzielenie słowa *waga* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *waga* na głoski.
 - Co słyszymy na początku słowa *waga*?
 - Podawanie przykładów słów rozpoczynających się głoską *w* (*worek, woda, wilk...*), mających ją w środku (*gawron, owoce, rower...*).
 - (Na końcu słów, w których występuje głoska *w*, słyszymy często *f*).
 - Z ilu głosek składa się słowo *waga*?
3. Budowanie schematu słowa *waga*.

4. Podawanie przykładów imion rozpoczynających się głoską *w* (*Weronika, Wiktor, Waldek, Wiktoria, Wanda...*).
5. Analiza i synteza słuchowa imienia *Wiktor*.

Dzielenie imienia na sylaby, na głoski; budowanie jego schematu.

- ☒ Zabawa ruchowa ze śpiewem *Ojciec Wirgiliusz* (autor nieznany, melodia popularna).

Oj - cieć Wir - gi-liusz u - czył dzie - ci swo - je, a miał ich wszy-stkich sto dwa-dzieś - cia tro - je.

Hej - że, dzie-ci, hej - że, ha! Rób-cie wszy-stko to co ja! Hej-że, dzie - ci, hej-że, ha! Rób-cie wszy-stko to co ja!

*Ojciec Wirgiliusz uczył dzieci swoje,
a miał ich wszystkich sto dwadzieścia troje.*

*Hejże, dzieci, hejże, ha! Hejże, ha! Hejże, ha!
Róbcie wszystko to co ja, to co ja.*

- Dzieci tworzą koło wiązane; chodzą po jego obwodzie, śpiewając piosenkę. Wybrana osoba, stojąca w środku koła, po jej zakończeniu pokazuje ruchem czynności kojarzące się dzieciom z różnymi formami aktywnego spędzania czasu w rodzinie, np. jazdą na rowerze. Pozostałe dzieci naśladują te czynności. Osoba pokazująca wybiera zmiennika i zabawa toczy się dalej, ze zmianą kierunku ruchu w kole.

6. Pokaz litery **w**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
 7. Umieszczenie poznanych liter: **a, w, W, i, k, t, g, r, o**, pod schematami słów *waga, Wiktor*.
 - Odczytanie wyrazów **waga, Wiktor**.
 8. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 18.
 - Dzielenie słowa *worek* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się ta nazwa.
 - Kolorowanie liter **w, W** na wybrane kolory.
 - Czytanie połączeń litery **w** z poznanymi literami.
 - Czytanie wyrazów i rysowanie tego, co przedstawiają.
 - Czytanie wyrazów. Łączenie w pary wyrazów, które się rymują.
 - Pisanie po śladach liter **w, W**.
 9. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 48.
 - Pokaz prawidłowego kreślenia liter **w** przez nauczyciela.
 - Kreślenie liter **w, W** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów lub koleżanek.
 - Samodzielne pisanie liter **w, W**.
- Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XV (z wykorzystaniem lasek gimnastycznych).
- I. Część wstępna.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wymijanie*.
Dzieci trzymają laski za końce (oburącz) i biegają po sali z wymijaniem, w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze przykucają, przenoszą laski za plecy; pojawienie się akompaniamentu jest sygnałem do ponownego swobodnego ruchu; laska ponownie znajduje się w rękach z przodu.
- II. Część główna.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Przejdź przez laskę*.
Dzieci trzymają laski oburącz za końce; na polecenie nauczyciela przechodzą przez nie jedną, a potem drugą nogą; przenoszą laski za plecami, nad głową, do przodu.
 - Ćwiczenie mięśni grzbietu – *Do przodu, do tyłu*.
Dzieci, w siadzie klęcznym, trzymają rękami za końce lasek opartych na kolanach. Na hasło: *Do przodu* pochylają się, wyciągając laski jak najdalej w przód, bez odrywania pośladków od pięt. Na hasło: *Do tyłu* – powracają do pozycji wyjściowej.
 - Ćwiczenie mięśni brzucha – *Sprytne nogi*.
Leżenie tyłem, laski w górze, trzymane oburącz; dzieci przekładają obie nogi do przodu i do tyłu.
 - Ćwiczenie równowagi – *Wąska kładka*.
Laski leżą na podłodze; dzieci przechodzą po nich, stawiając stopy jedna za drugą; ręce mają wzniesione w bok dla utrzymania równowagi.
 - Zabawa bieżna *Przeszkody*.
Laski są rozłożone na podłodze w rozsypce; dzieci biegają po sali, przeskakując przez nie; na uderzenie w bębenek wykonują przysiad przy najbliższej lasce; dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do ponownego biegu ze zmianą kierunku ruchu.
 - Skrętoskłony – *Wycieczka kajakowa*.
Dzieci, w siadzie prostym, trzymają laski oburącz za końce i wykonują nimi ruchy wiosłowania z rytmicznymi skrętami tułowia: raz w jedną, raz w drugą stronę.
 - Ćwiczenie zręczności – *Czy zdążyś złapać?*
Dzieci, w pozycji stojącej, wyciągają do przodu ręce i ustawiają laski na wyciągnięcie dłoni, trzymając je za końce. Na hasło: *Hop!* puszczaają laski i starają się je złapać, zanim upadną na podłogę.
Dzieci podrzucają laski ustawione w pozycji pionowej i próbują je złapać – raz jedną, raz drugą ręką.

III. Część końcowa.

- Ćwiczenie wyprostne – *Wycieramy się ręcznikiem*.
Dzieci w siadzie skrzyżnym; laski trzymają oburącz za plecami; przesuwają je po plecach w poziomie i w skos, jakby wycierały mokre plecy ręcznikiem.
- Ćwiczenia przeciw płaskostopiu – *Sprawne stopy*.
Dzieci w pozycji siedzącej; masują raz jedną, raz drugą stopę, przesuwając ją po lasce leżącej na podłodze do przodu i do tyłu; obejmują laskę palcami stóp.
* Próbuja unieść laski palcami stóp do góry – ćwiczenie wykonują raz jedną, raz drugą stopą.
* Dzieci w siadzie skrzyżnym; laski ustawiają pionowo i trzymają oburącz; *wspinają się* palcami stóp po laskach w górę i *schodzą* nimi w dół.
- Zabawa naśladowcza *Zaczarowane laski*.
Dzieci wykorzystują laski do naśladowania czynności: *flecisty, drwala, cyrkowca, szermierza*.
- Swobodne improwizacje przy muzyce, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa – *Tańczące laski*.
- Zabawa uspokajająca – *Marsz z laskami*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła z liczeniem do czterech; na każde *raz* wymachują ręką z laską w górę. Potem odkładają laski na miejsce.

III

1. Dzielenie nazw obrazków na głoski.
2. Zabawa *Kto jest na tym zdjęciu?*
Nauczyciel układa przed dziećmi siedzącymi w kole zdjęcia (obrazki ku dołowi) przyniesione przez nie i przedstawiające je w różnych okresach życia. Dzieci wybierają dowolne zdjęcie i próbują odgadnąć, kogo ono przedstawia.
- Oglądanie przyniesionych zdjęć, zwrócenie uwagi na różnice w wyglądzie dzieci w różnych etapach ich życia. Układanie zdjęć chronologicznie, zwrócenie uwagi na upływający czas.
- Podkreślanie znaczenia dnia urodzin dla każdego dziecka i jego rodziny. Podawanie przez dzieci dat ich urodzin (w razie problemów pomaga nauczyciel). Sprawdzanie, ile dzieci urodziło się w tym samym miesiącu.

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Miesiąc urodzin*.

Dzieci stają w kole. Nauczyciel wspólnie z dziećmi wypowiada zdanie: *A kto się urodził w...* (tu podaje nazwę miesiąca), np. *w styczniu, niech z nami...* (Dzieci podają propozycję czynności, jaką mają wykonać dzieci urodzone w tym miesiącu), np. *zaklaşcze, podskoczy, potupie...*

3. Karta pracy, cz. 3, s. 13.

Rysowanie szlaczków po śladach. Samodzielne rysowanie przez chętne dzieci.

Dzień 3. Zakładamy hodowlę

Cele ogólne:

- rozwijanie logicznego myślenia; zachęcanie do hodowania roślin.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozróżnia zdania – prawdziwe i fałszywe; zakłada hodowlę kasztanowca.

Środki dydaktyczne: kraszki – niebieskie i czerwone, doniczki, ziemia dla roślin, kasztany, talerzyki jednorazowe, kartoniki z kreskami, bębenek, woreczki, kawałki sznurka (dla każdego dziecka), kartka podzielona na 10 części, karty pracy, cz. 3, s. 15, 16, *Przygotowanie...* s. 20.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisanie, liczenie*, s. 20.

Obejrzenie rysunków. Pokolorowanie w każdej ramce tego rysunku, którego nazwę wypowiedział nauczyciel.

2. Zabawa dydaktyczna *Dobierz lub oddaj*.

Dzieci siedzą w kole, w którego środku znajdują się talerzyki jednorazowe. Każde dziecko dostaje kartonik z pewną liczbą kresek (od jednej do sześciu). Dzieci kolejno wybierają sobie talerzyki i układają przed sobą – liczba talerzyków musi odpowiadać liczbie kresek na kartoniku u danego dziecka. Gdy wszystkie dzieci wybiorą sobie talerzyki, podnoszą prawe ręce z kartonikami i nauczyciel sprawdza poprawność wykonania zadania. Następnie każde dziecko przekazuje swój kartonik koledze siedzącemu po prawej stronie.

Zmienia się wtedy liczba kresek na kartonikach i dzieci kolejno muszą dodać albo odjąć tyle talerzyków, aby ich liczba odpowiadała liczbie kresek na kartonikach, które w danym momencie posiadają.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX (*przewodnik*, s. 79–80).

II

Zabawa dydaktyczna na określanie logicznej wartości zdań – *Prawda czy fałsz?*

Nauczyciel dzieli dzieci na dwa równoliczne zespoły, które siedzą naprzeciwko siebie. Członkowie każdego zespołu mają przed sobą krążki: jednego – niebieskie, a drugiego – czerwone. Nauczyciel ma jeden krążek czerwony i jeden niebieski. Mówi, że za chwilę będzie mówił zdania prawdziwe i zdania fałszywe. Umawia się z dziećmi, że jeden zespół będzie podnosił krążki do góry wtedy, kiedy dzieci usłyszą zdanie prawdziwe, a drugi – gdy usłyszą zdanie fałszywe. Jeśli ktoś w którymś zespole pomyli się i uzna prawdę za kłamstwo lub odwrotnie, oddaje swój krążek. Wygrywa zespół, który po zakończeniu zabawy zachowa więcej krążków.

Prawda to czy plotka?

*Niebieska jest stokrotka, jaskółka zjada żaby,
w piaskownicy chodzą kraby, na gruszy rosną gruszki,
mama z mąki robi kluski, sól jest bardzo słodka,
bocian może pić ze spodka, sosna zawsze jest zielona,
woda w morzu jest słona, pociąg jedzie po szynach,
w orkiestrze gra drużyna, węgiel jest czarny,*

*Afryka leży daleko, krowa daje mleko,
słońce tylko latem świeci, samolot w kosmos leci,
pingwiny to ptaki, w ogrodzie rosną buraki,
wieloryb jest ssakiem, nietoperz jest ptakiem.*

Nauczyciel potwierdza poprawne odpowiedzi, podnosząc do góry czerwony krążek, a błędne – niebieski. Po podliczeniu krążków zostaje wyłoniony zwycięski zespół. Dzieci wymieniają się krążkami i teraz zespół, który podnosił krążki przy zdaniach prawdziwych, będzie podnosił je przy fałszywych, a ten, który podnosił je przy fałszywych – będzie to robił przy prawdziwych. Zabawa zaczyna się od nowa.

Prawda to czy plotka?

*Suczka urodziła kotka, grzebień jest do czesania,
łodówka jest do prania, Wawel jest w Krakowie,
spodnie nosi się na głowie, plotka to taka ryba,
papuga się nie odzywa, mąka jest czarna,
w kłosach są ziarna, na nogach nosi się buty,
dzień tygodnia to luty, jeź pod ziemią żyje,
kotek się nie myje, na skrzypcach się smyczkiem gra,
kaczka trzy nogi ma, deszcz pada z chmury,
jajka znoszą tylko kury, bocian mówi: kra,
słoń dwie trąby ma.*

Po przeliczeniu krążków zostaje wyłoniony zwycięski zespół.

Zabawa bieżna *Pospiesz się!* (przewodnik, s. 81).

Założenie hodowli kasztanowca (dębu).

1. Zabawa rytmiczna – *Wahadło zegara*.

Każde dziecko dostaje sznurek (około 30 cm), trzyma go za jeden koniec – będzie to *wahadło zegara*. Stojąc w rozsypce, z nogami w małym rozkroku, dzieci nadają swoim *wahadłom* ruch boczny: w prawo i w lewo, zgodnie z podawanym tempem (akompaniament na bębenku). Jako ćwiczenie odprężające nauczyciel wykonuje rytm do biegu (w takcie parzystym – rytm ósemek) lub do podskoków (ósemka z kropką i szesnastka), wtedy cała grupa porusza się zgodnie z proponowanym akompaniamentem, stosując przy tym dowolny ruch sznurka. Przerwa w akompaniamentcie jest sygnałem do powrotu na początkowe miejsca, po czym wraca ruch wahadłowy, jak na początku zabawy.

2. Rozmowa na temat *Jak ludzie mierzyli czas, gdy nie było zegarów?*

Dawniej ludzie kierowali się słońcem, umawiali się, np. o wschodzie czy zachodzie słońca albo w południe, gdy słońce było najwyżej na niebie.

3. Rozwiązanie problemu *Jak można obserwować upływający czas na przykładzie roślin?*

4. Założenie kalendarza obserwacji przyrodniczych – hodowanie kasztanowca.

- Wsadzenie przygotowanych nasion – kasztanów (żołędzi) do ziemi, umieszczenie doniczek w kącie przyrody.

- Przypomnienie warunków, jakich potrzebują rośliny, aby rosnąć.

- Wyjaśnienie sposobu prowadzenia kalendarza obserwacji przyrodniczych.

Nauczyciel pokazuje kartkę podzieloną na dziesięć części. W pierwszej narysowana jest doniczka z ziemią. Każda część ponumerowana jest odpowiednią liczbą krążków. Nauczyciel mówi, że co dwa tygodnie dyżurni będą w odpowiednim miejscu wykonywać rysunek kasztanowca (dębu) w doniczce, ukazujący, w jakim stadium rozwoju jest roślina. Obserwacji będzie dziesięć. Nauczyciel zachęca dzieci do obserwowania wzrostu rośliny.

Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – *Kasztanowiec rośnie*.

Dzieci, z pozycji siadu klęcznego powoli podnoszą się, aż do stania z podniesionymi, prostymi ramionami. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 15.

Odszukiwanie takich samych rysunków zegarów. Kolorowanie ich.

Zabawa muzyczno-ruchowa *Zegar*.

Gdy dzieci słyszą melodię graną średnio głośno, naśladują zabawę (*biegają, podskakują...*), gdy jest grana cicho – *układają się do snu*, a gdy grana jest głośno – naśladują *przebudzenie się ze snu*.

2. Karta pracy, cz. 3, s. 16.

Odszukiwanie i zaznaczanie ośmiu różnic pomiędzy obrazkami. Zaznaczanie ich na górnym obrazku.

Dzień 4. W zegarze mieszka czas

Cele ogólne:

- umuzykalnianie dzieci; utrwalanie nazw pór dnia; zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 8.

Cele operacyjne

Dziecko:

- określa wysokość dźwięków; wymienia nazwy pór dnia; rozpoznaje cyfrę 8.

Środki dydaktyczne: piosenka *W zegarze mieszka czas*, wiersz A. Galicy *Tydzień ma siedem dni*, nagranie muzyki wokalne, bębenek, kartki – podzielone na 5 części, z nazwami, kolorowe krążki, piłka, wstążki, 7 obrazków różnych zegarów, kartonik z 8 krążkami, kartoniki z cyframi 1 i 7, kartoniki ze znakami + i =, cyfra 8 – drukowana i pisana, książka, s. 52, 53, *Przygotowanie...* s. 52, *Nauka...* s. 83, 84.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 52.

Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.

2. Słuchanie wiersza A. Galicy *Tydzień ma siedem dni*.

Tydzień ma siedem dni,

czwartek, piątek i sobota.

zna je mama, znasz je ty.

A w niedzielę razem z mamą

Poniedziałek, wtorek, środa,

powtórzymy znów to samo.

- Wymienianie nazw dni tygodnia za nauczycielem. Próby rapowania tekstu.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX (*przewodnik*, s. 79–80).

II

 Zabawy przy piosence *W zegarze mieszka czas*.

1. Słuchanie muzyki wokalne – rozpoznawanie głosów: męskich, żeńskich, dziecięcych oraz zespołu chóralnego (płyta CD).

2. Zabawa rytmiczna – *Teraz klaszczesz ty*.

Dzieci stoją w kole; nauczyciel uderza w bębenek w rytmie trzymiarowym; wszystkie dzieci głośno liczą: *raz, dwa, trzy*. Następnie po kolei każde z nich klaszcze pierwszą miarę kolejnego taktu (*raz*). Klaskanie rozpoczyna na podany sygnał wyznaczone dziecko, a każde następne uważa, aby klasnąć we właściwym czasie.

3. Słuchanie piosenki *W zegarze mieszka czas* (sł. i muz. K. Gowik).

Na ścia - nie wi - si ze - gar, a w ze - ga - rze mie - szka czas. A
Czas wzy - wa nas do pra - cy, do przed-szko - la ka - że wstać. Pil -
jak ten czas wyg - lą - da, te-go nie wie nikt z nas. 1. 2.
nu - je dnia i no - cy, by się ba - wić i spać.
Czas, czas, a co to jest? Czy to się je? Czy to się tnie?
Czy to za - baw - ka, czy ja - kiś zwierz? Po-wiedz mi, czy ty wiesz? Cyk,
cyk, bim - bam, ze-gar wszy-stko po - wie nam. 1. 2. Cyk, nam.

- I. *Na ścianie wisi zegar, a w zegarze mieszka czas.
A jak ten czas wygląda, tego nie wie nikt z nas.
Czas wzywa nas do pracy, do przedszkola każe wstać.
Pilnuje dnia i nocy, by się bawić i spać.*

Ref.: *Czas, czas, a co to jest?*

Czy to się je?

Czy to się tnie?

Czy to zabawka, czy jakiś zwierz?

Powiedz mi, czy ty wiesz?

Cyk, cyk, bim-bam,

zegar wszystko powie nam.

- II. *Ten czas to taki magik, czaruje cały świat.
On sprawia, że co roku coraz więcej masz lat.
A gdy są urodzinki, torcik czeka, goście też.
To sprawił czas wesoły, bawić z tobą się chce!*

Ref.: *Czas, czas...*

4. Rozmowa na temat piosenki.

- Określanie liczby zwrotek, tempa i nastroju piosenki.

– O czym jest piosenka?

- Próba określania, *co to jest czas*.

5. Zabawa na utrwalanie określania wysokości dźwięków.

Dzieci ustawiają się w trzech współśrodkowych kołach (np. 5, 8, 12 dzieci). Wewnętrzne koło to *mały zegar*, drugie to *zegar z kukułką*, a zewnętrzne koło – to *duży, stojący zegar*. *Mały zegar*, przy piosence granej w wysokim rejestrze, wydaje *wysokie dźwięki*, np. *tik-tak...* (dzieci mówią je i uderzają palcami o podłogę), *zegar z kukułką* zaznacza średnie rejestry, np. *ku-ku...* – dzieci stoją i klaszczą, a *duży zegar* zaznacza niskie rejestry, np. *bim-bam...* – dzieci uderzają nogą o podłogę.

6. Ćwiczenia w książce, s. 53.

Słuchanie rymowanki, a potem powtarzanie jej za nauczycielem: najpierw szybko, a potem – wolno.

Bim-bam, bim-bam,

stary zegar gada.

Bim-bam, bim-bam,

bajki opowiada.

- Wymyślanie, o czym mógł opowiadać zegar.

7. Poruszanie się po kole przy nagraniu piosenki *W zegarze mieszka czas*.

☐ *Mój dzień* – historyjka obrazkowa służąca utrwalaniu nazw pór dnia.

1. Ćwiczenia w książce, s. 52.

- Przypomnienie nazw pór dnia: *rano, południe, popołudnie, wieczór*.

- Opowiadanie historyjki z zastosowaniem nazw pór dnia oraz wyrazu *noc*.

2. Zabawa *Co robiłem rano, w południe, wieczorem?*

Dzieci stają w kole. W środku koła stoi nauczyciel z piłką. Rzuca ją kolejno do dzieci, podając przy tym nazwę pory dnia. Dzieci odrzucają piłkę do nauczyciela, mówiąc przy tym, co w danej porze dnia robiły.

3. Rysowanie, co dzieci robiły dzień wcześniej.

Dzieci dostają kartki podzielone poziomo na pięć części z napisami: *rano, południe, popołudnie, wieczór i noc*.

Czytają z nauczycielem nazwy pór dnia i wyraz *noc* (całościowo); rysują obok nazw to, co w danej porze dnia robiły.

 Zabawa orientacyjno-porządkowa *Z domu do domu*.

Nauczyciel rozkłada na podłodze kolorowe krążki. Dzieci wybierają sobie krążki i siadają na nich. Na hasło: *Z domu*, spacerują pomiędzy krążkami, a na hasło: *Do domu*, muszą jak najszybciej usiąść na swoim krążku.

 Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 8.

1. Liczenie w zakresie 7.

Dzieci liczą obrazki różnych zegarów. Omawiają ich wygląd, określając, jak wygląda pierwszy, drugi... siódmy zegar.

Umieszczają pod obrazkami kartonik z cyfrą 7.

2. Umieszczenie obok obrazka z zegarami jeszcze jednego obrazka.

3. Ułożenie zapisów (dodawanie) pod obrazkami.

Dzieci jeszcze raz liczą obrazki i układają działanie:

$$7 + 1 = \dots$$

Odczytują je, podają wynik i umieszczają kartonik z odpowiednią liczbą krążków.

$$7 + 1 = \text{kwadracik z 8 krążkami}$$

4. Pokaz cyfry 8 – drukowanej i pisanej.

- Pokaz prawidłowego kreślenia cyfry 8 przez nauczyciela.

- Kreślenie cyfry 8 w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów lub koleżanek.

5. Uzupełnienie działania, odczytanie go.

$$7 + 1 = 8$$

6. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 83, 84.

- Kolorowanie tyłu koralików, ile wskazuje liczba umieszczona obok nich.
- Kolorowanie ósmej chmurki, licząc od lewej strony.
- Kolorowanie ósmego słoneczka, licząc od prawej strony.
- Dorysowanie w pętlach bazi wierzbowych tak, żeby w każdej pętli było ich 8.
- Pisanie cyfr 8 po śladach, a potem – samodzielnie.
- Liczenie figur umieszczonych w ramce. Napisanie ich liczby pod spodem, przy odpowiednich figurach.
- Rysowanie w polach tyłu figur, ile wskazuje liczba.

III

1. Ćwiczenia w książce, s. 53.

Układanie bajki z wykorzystaniem trzech obrazków z jednego lub z drugiego szeregu.

- Czytanie całościowe nazw: *zegar, zegarek*. Wskazywanie różnic pomiędzy zegarem a zegarkiem.

2. Zabawa *Chodźmy według wzoru*.

Nauczyciel układa ze wstążek na dywanie różne wzory, np.: spiralę, zygzaki, fale, korony...

Dzieci poruszają się po wzorach i określają kierunki podczas wykonywania poszczególnych ruchów. Następnie chętne dzieci same wymyślają i układają wzory, a potem poruszają się po nich, określając kierunek ruchu.

 Zabawa ruchowo-naśladowcza *Zabawy na śniegu*.

Dzieci naśladowują różne zabawy na śniegu na hasła – nazwy tych zabaw podawane przez nauczyciela.

Dzień 5. Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość

Cele ogólne:

- próby zrozumienia pojęć: *przeszłość, teraźniejszość, przyszłość*; rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- stosuje słowa: *przeszłość, teraźniejszość, przyszłość*; wykonuje pracę na temat zawodu, który chciałoby wykonywać w przyszłości, techniką wycinanki.

Środki dydaktyczne: pias *Kołyszmy się*, krzeselka, obrazki przedstawiające osoby wykonujące różne zawody oraz miejsca ich pracy, kolorowy papier, nożyczki, klej, bibuła, ścinki materiałów, kolorowa włóczka, bębenek, tamburyn, folia samoprzylepna, *Wyprawka plastyczna*, karta pracy, cz. 3, s. 17, *Przygotowanie...* s. 82.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 82.

Policzenie rysunków: misiów, lalek, wózków, samochodów. Narysowanie odpowiedniej liczby kropek pod rysunkami na dole strony.

2. Nauka piasu *Kołyszmy się* (autor i kompozytor nieznani).

Na pra - wo, na le - wo się ko - ły - sze - my,
Do przo - du, do ty - łu się ko - ły - sze - my,
Do gó - ry i na dół się ko - ły - sze - my,

na pra - wo, na le - wo ko - ły - szmy się.
do przo - du, do ty - łu ko - ły - szmy się.
do gó - ry i na - dół ko - ły - szmy się.

I. *Na prawo, na lewo się kołyszemy,
na prawo, na lewo kołyszmy się.*

II. *Do przodu, do tyłu się kołyszemy,
do przodu, do tyłu kołyszmy się.*

III. *Do góry i na dół się kołyszemy,
do góry i na dół kołyszmy się.*

3. Określanie różnic pomiędzy słowami.

Nauczyciel wymawia podobnie brzmiące słowa, a dzieci określają, czym one się różnią.

Np. kasa – kasza; sale – szale; taczki – tacki; kasa – kosa; buty – baty; noc – koc; koza – kosa; góra – kura; pąk – bąk; bułka – półka; baran – banan...

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX (*przewodnik*, s. 79–80).

II

 Zabawa dydaktyczna *Teraźniejszość, przeszłość, przyszłość*.

1. Rozmowa na temat teraźniejszości.

Nauczyciel wyjaśnia, że to, co dzieje się teraz, to jest teraźniejszość. Dzieci powtarzają słowo za nauczycielem. Potem określają, co dzieje się teraz, czyli w teraźniejszości, w przedszkolu.

2. Zabawa *Wehikuł czasu*.

Nauczyciel wyjaśnia, że *przeszłość* to jest to, co już było, a *przyszłość* – to, co będzie. Dzieci powtarzają nazwy.

Nauczyciel układa na środku sali krzeselka w rzędzie; mówi, że to jest nasz wehikuł czasu (dzieci wyjaśniają nazwę). Dzieci siadają w *wehikule czasu*. Nauczyciel określa, czy przesuwają się w czasie w przyszłość, czy do przeszłości.

• *Przeszłość*

Nauczyciel mówi, że przesunęli się wiele milionów lat wstecz do przeszłości. Znaleźli się w czasach dinozaurów. Dzieci wstają z krzesełek i poruszają się po sali – *lesie jurajskim*. Przyglądając się otoczeniu, mówią, co widzą (dinozaury, wielkie paprocie, wulkany...). Po chwili wracają do *wehikułu czasu*.

• *Przyszłość*

Teraz przesunęli się w przyszłość. *Wychodzą* z pojazdu i... widzą wiele robotów; ludzi prawie nie ma, bo odbywają podróże międzyplanetarne. Na Ziemi jest niewiele zieleni, dla ochrony otoczonej niewidzialnym polem siłowym. Widać wiele lotnisk dla rakiet. Nikt się przybyszami nie interesuje, nikt ich nie wita...

Nauczyciel pyta dzieci, co jeszcze widzą. Potem dzieci, naśladując ruchy robotów, powoli wracają do *wehikułu czasu* i wracają do teraźniejszości.

3. Karta pracy, cz. 3, s. 17.

Oglądanie rysunku wehikułu czasu. Wskazywanie, gdzie można się przenieść dzięki niemu w przyszłość, a gdzie – w przeszłość.

Zabawa ruchowa *Miesiące*.

Dzieci poruszają się po sali odpowiednio do dźwięków tamburynu. Na przerwę w grze zatrzymują się i powtarzają za nauczycielem nazwy miesięcy. Gdy usłyszą dźwięki tamburynu, znowu poruszają się po sali ...

Zawody przyszłości – twórcza zabawa plastyczna.

1. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość i umiejętność kojarzenia – *Kto nie trafił do swojego miejsca pracy?*

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi wymieszane obrazki przedstawiające osoby wykonujące wybrane zawody i miejsca ich pracy, np. *górnika i pracownia malarska, rybaka i ogród, malarza i kopalnia, ogrodnika i kuter rybacki z sieciami*. Zadaniem dzieci jest określenie, jaki zawód wykonują poszczególne postacie, i przyporządkowanie ich do właściwego miejsca pracy.

2. Rozmowa na temat zawodów starych, dzisiaj rzadko wykonywanych, i nowych, powstałych teraz z powodu zapotrzebowania na nie.

Nauczyciel pyta dzieci: Co robi bednarz (garncarz, kaletnik, tapicer...)?

Garncarz wyrabia naczynia z gliny, korzystając z koła gancarskiego, które porusza nogami.

Bednarz wykonuje naczynia drewniane: beczki, wiadra, kadzie, maselnice...

Kaletnik to rzemieślnik zajmujący się wyrobem toreb, sakw i sakiewek.

Tapicer obija tkaniną lub skórą meble, siedzenia, wnętrza pojazdów.

– A co robi barista (hipoterapeuta, audytor...)?

Barista to specjalista, który zajmuje się wyborem, parzeniem oraz podawaniem kawy.

Audytor ocenia, przeprowadza kontrolę i dokonuje przeglądu rachunków.

Hipoterapeuta to terapeuta prowadzący leczenie (terapię) z udziałem konia. (Inne terapie: dogoterapia, muzykoterapia).

3. Wypowiadanie się dzieci na temat zawodów przyszłości, które chciałyby wykonywać, gdy dorosną.

Nauczyciel wyjaśnia dzieciom, że jak dorosną, to wiele się na świecie zmieni i powstaną zawody, o których się dzisiaj jeszcze nie mówi, np. dystrybutor rakietowy (dostarcza paliwo do rakiet), przewodnik kosmiczny (oprowadza wycieczki po planetach)...

- Podawanie przykładów zawodów, jakie dzieci chciałyby wykonywać w przyszłości.
- 4. Wykonanie pracy plastycznej.
Zaproponowanie wycinanki (z wykorzystaniem różnorodnych materiałów, takich jak: kolorowy papier, bibuła, folia samoprzylepna, ścinki materiałów, kolorowa włóczka) przedstawiającej wymyślony zawód, który dziecko chciałoby wykonywać, gdy dorośnie.
- Samodzielne działania dzieci: wycinanie różnorodnych kształtów i tworzenie z nich kompozycji według własnych pomysłów, zachęcanie do łączenia ze sobą różnych materiałów.
- Oglądanie powstałych prac; wypowiedzi autorów o tym, co przedstawiają.
- Prezentowanie prac na wystawie w kącie dla rodziców pod hasłem *Zawody przyszłości*.
- Spacer – przyglądanie się przyrodzie w zimowej szacie.

III

1. Zabawa rozwijająca zmysły – *Zabawy krzeselkami*.
Dzieci siedzą w kręgu na krzeselkach, przyglądają się im i określają ich cechy (np. siedzenie i oparcie są z drewna, nogi z metalu, mają cztery nogi, jedno oparcie, jedno siedzisko, są ciężkie, wygodne...).
- Dzieci ustawiają krzeselka w dowolnym miejscu sali i poruszają się odpowiednio do dźwięków tamburynu (marsz, podskoki). Gdy dźwięki milkną, każde dziecko jak najszybciej siada na swoim krzeselku.
- Dzieci wypróbują różne sposoby siedzenia na krzeselku, np.: po turecku, na kolanach, stopy dotykają siedziska...
- Kładą krzeselka na podłodze, wypróbując różne możliwości, np. na boku, na oparciu, na siedzisku...
- Poruszają się swobodnie po sali; na uderzenie w bębenek próbują całym ciałem przedstawić kształt krzeselka.
- Dzieci ponownie ustawiają krzeselka w kręgu, ale w większych odstępach; szukają różnych możliwości wydobywania z nich dźwięków, np. przez pukanie, bębnienie palcami i całymi dłońmi, uderzanie różnymi częściami ciała...
- Wypowiadają za nauczycielem rymowanek i inscenizują jej treść; za każdym razem robią to na innym krzeselku.

*Na moim krześle bębnię sobie,
na moim krześle siedzę sobie,
na moim krześle śpię sobie,
a kiedy słyszę głośny ton (uderzenie w bębenek),
uciekam stąd. (idą do następnego krzeselka)*

2. Układanie puzzli – *Zima (Wyprawka plastyczna)*.

Tydzień III: Czy jesteśmy sami w kosmosie?

Dzień 1. Ufo, ufo, ufoludki

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy; zapoznanie z literą p: małą i wielką, drukowaną i pisaną; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat Układu Słonecznego; rozpoznaje i nazywa literę p: małą i wielką, drukowaną i pisaną; wykonuje ćwiczenia z użyciem plastikowych kregli.

Środki dydaktyczne: kolorowe nakrywk, litery, wyrazy, w których brakuje liter, litery do uzupełniania tych wyrazów, miseczki z wodą, tacki z piaskiem, albumy, książki, ilustracje, obrazki związane z kosmosem, różne klocki, materiały do wykonania gazetki o tematyce związanej z kosmosem, bębenek, opaski z nazwami planet Układu Słonecznego, sznurek, plastikowe kręgle, metalowe przedmioty, karta pracy, cz. 3, s. 18, *Przygotowanie...* s. 53, 83, *Nauka...* s. 19, 49.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisan, liczenia*, s. 83.

Ozdobienie rysunku balonu po prawej stronie kartki różowymi kreszczkami, a rysunku balonu po lewej stronie kartki – czerwonymi serduszkami.

2. Zabawa z wykorzystaniem rymowanki.

*Ufo, ufo, ufoludki,
ten malutki,
ten malutki.
Ufo, ufo, ufoludki.*

*Ufo, ufo, ufoludki,
ten zielony, zieleniutki,
ten zielony, zieleniutki.
Ufo, ufo, ufoludki.*

Dzieci stają naprzeciwko siebie, mówią za nauczycielem rymowankę i uderzają raz w swoje dłonie, raz w dłonie partnera (jedno słowo to jedno uderzenie).

3. Oglądanie książek o tematyce związanej z kosmosem.

Wyjaśnienie znaczenia słów: *kosmos, planety, UFO, rakieta, wahadłowiec*.

- Zachęcanie do zdobywania ilustracji, obrazków i innych materiałów do wykonania gazetki o tematyce związanej z kosmosem. Wspólne jej wykonanie z przyniesionych materiałów.
- 4. Budowanie w małych zespołach wymyślonych przez dzieci stacji kosmicznych z różnorodnych klocków; wymyślanie ich nazw. Podział tych nazw na sylaby i na głoski.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Stań na jednej nodze*.

Dzieci biegają swobodnie w różnych kierunkach. Na mocne uderzenie w bębenek zatrzymują się i stają na jednej nodze. Głośno liczą do pięciu i biegną dalej. Przy powtórzeniu zabawy stają na drugiej nodze.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Dużo miejsca i mało miejsca*.

Dzieci, na hasło: *Mało miejsca*, kulą się, aby zająć jak najmniej miejsca. Na hasło: *Dużo miejsca* – starają się tak stanąć, aby zająć go jak najwięcej.

- Zabawa z elementem podskoku – *Podskocz jak najwyżej*.

Dzieci stoją w luźnej gromadce. Wykonują wyskok w miejscu z klaśnięciem nad głową.

- Skrętosłony – *Prawy do lewego*.

W pozycji stojącej naprzemiennie dotykają łokciem prawej ręki lewego kolana i odwrotnie, łokciem lewej ręki – prawego kolana; dłonią prawej ręki – lewej kostki, a dłonią lewej ręki – prawej kostki.

- Zabawa bieżna – *Do przodu, do tyłu*.

Dzieci, na hasło: *Do przodu*, biegną przed siebie; na hasło: *Do tyłu* – poruszają się, biegnąc do tyłu.

- Zabawa uspokajająca – *Kto jest pracowity...*

Dzieci maszerują po obwodzie koła, rytmicznie powtarzając rymowankę: *Kto jest pracowity, zawsze chodzi syty*.

II

 Rozmowa na temat kosmosu i Układu Słonecznego.

1. Oglądanie planszy *Układ Słoneczny*.

- Naklejanie obrazków planet (Ziemia, Jowisz, Uran) na ich cienie.

- Wyjaśnienie pojęcia *Układ Słoneczny*.
Układ Słoneczny to Słońce i osiem krążących wokół niego planet.
 - Nazywanie poszczególnych planet; określanie tej, na której żyjemy (Ziemia), największej (Jowisz), najmniejszej (Merkury) i znajdującej się najbliżej Ziemi (Wenus).
2. Zabawa dydaktyczno-ruchowa *Krążące planety*.

Nauczyciel zakłada dzieciom opaski z nazwami poszczególnych planet Układu Słonecznego. Wspólnie odczytują te nazwy. W centrum stoi *Słońce*, a na podłodze ze sznurka nauczyciel układa orbity poszczególnych planet, po których będą się poruszały dzieci – planety. Celem zabawy jest przestrzenne przybliżenie dzieciom wyglądu Układu Słonecznego i uświadomienie im, że planety krążą wokół Słońca w różnej odległości. (Słońce – Merkury – Wenus – Ziemia – Mars – Jowisz – Saturn – Uran – Neptun).

3. Karta pracy, cz. 3, s. 18.

Obrysowywanie rysunków według wzoru. Odszukiwanie wyrazu *ufoludek* wśród innych wyrazów i zaznaczenie go.

Zabawa ruchowa *Start rakiety*.

Nauczyciel odlicza: 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0. Dzieci podczas odliczania rytmicznie klaszczą w dłonie z narastającą prędkością. Następnie, na wysokości brzucha, rysują spiralę (maszyny zaczynają pracować), wydając dźwięk *bzz* (rakiet startuje). *Sttaaaart* – rytmicznie uderzają dłońmi o uda, *rakiet wystartowała* – wyskakują w górę, wymachują ramionami do góry, wydają okrzyk *hura!* *Lot rakiety* – dzieci poruszają się po sali przy dźwiękach tamburynu. Przerwa w grze oznacza lądowanie.

Wprowadzenie litery **p**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Oglądanie albumów, książek, czasopism o kosmosie.
 - Oglądanie zdjęć planet Układu Słonecznego. Słuchanie ich nazw i ciekawostek na ich temat.
2. Analiza i synteza słuchowa słowa *planeta*.
 - Dzielenie słowa *planeta* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *planeta* na głoski.
 - Co słyszycie na początku słowa *planeta*?
 - Podawanie przykładów słów rozpoczynających się głoską *p* (*parasol, półka, pomidor...*), mających ją w środku (*mapa, aparat, lupa...*) lub kończących się tą głoską (*okap, sklep, słup...*).
 - Z ilu głosek składa się słowo *planeta*?
3. Budowanie schematu słowa *planeta*.

□ □ □ □ □ □ □

4. Podawanie imion rozpoczynających się głoską *p* (*Paulina, Paweł, Piotr, Paula...*).
5. Analiza i synteza słuchowa imienia *Paweł*.
Dzielenie imienia na sylaby, na głoski; budowanie jego schematu.
6. Pokaz litery **p**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
7. Umieszczenie poznanych liter: **p, P, a, l, e, t, n, w**, pod schematami słów *planeta, Paweł*.
- Odczytanie wyrazu **planeta**.

Zabawa ruchowa *Krążenie po orbicie*.

Dzieci siadają w parach naprzeciwko siebie z wyprostowanymi nogami. Jedno trzyma nogi uniesione nad podłogą na wysokości 20–30 cm. Drugie wykonuje krążenia wokół nóg partnera złączonymi i wyprostowanymi nogami tak, jak krążą planety po orbitach. Po chwili następuje zmiana ról.

8. Uzupełnianka literowa.

Nauczyciel umieszcza na tablicy wyrazy, w których brakuje po jednej literze, oraz litery, którymi dzieci mają uzupełnić luki w wyrazach. Po uzupełnieniu luk dzieci odczytują wyrazy.

Proponowane wyrazy:

ma.a .arasol p.r pa.ryka se.er kop.rta tor.a winogr.na .asy

litera: **o, p, p, p, o, p, l, e, b**

9. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 19.

- Dzielenie słowa *parasol* na głoski – podział prostokąta znajdującego się pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się nazwa.
- Kolorowanie liter **p, P** na wybrany kolor.
- Czytanie połączeń litery **p** z poznanymi literami.
- Skreślanie co drugiej litery w ciągu liter. Rysowanie tego, czego nazwa powstała.
- Czytanie wyrazów podzielonych na sylaby.
- Pisanie liter **p, P** po śladach.

10. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 49.

- Pokaz prawidłowego kreślenia liter **p** przez nauczyciela.
- Kreślenie liter **p, P** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegi lub koleżanki, na tacach z piaskiem, w miseczkach z wodą.
- Samodzielne pisanie liter **p, P**.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XVI (z wykorzystaniem plastikowych kręgli).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Posłuszne kręgle*.
Dzieci poruszają się swobodnie po sali, trzymając kręgle w rękach. Na mocne uderzenie w bębenek zatrzymują się i manipulują kręglami: podają je sobie z jednej ręki do drugiej, z przodu, za plecami, pod kolanami; podrzucają je i łapią.
- Ćwiczenia mięśni brzucha – *Jak najdalej w przód*.
Dzieci w siadzie prostym, kręgle trzymają w obu rękach. Wykonują skłon tułowia w przód, sięgając rękami z kręglami jak najdalej w kierunku stóp (kolana proste).
- Skręty – *Na prawo, na lewo*.
Dzieci w siadzie skrzyżnym, trzymają kręgle na głowach, przytrzymując je rękami, łokcie mają na zewnątrz. Wykonują skręty tułowia w prawo i w lewo; co pewien czas wykonują kilka rzutów i chwytów kręgli.
- Skrętoskłony – *Witamy stopy*.
Dzieci w siadzie rozkrocznym, kręgle trzymają oburącz w górze; wykonują skrętosklon do lewej stopy – *przywitanie* jej kręglem; wyprost; wykonują skrętosklon do prawej stopy – *przywitanie* jej (podczas ćwiczenia dzieci starają się nie zginać kolan, kręgle trzymają obiema rękami).
- Ćwiczenie mięśni grzbietu – *Oglądamy kręgle*.
Dzieci w leżeniu przodem, trzymają kręgle w obu rękach przed głowami. Unoszą głowy, prostują ręce; oglądają kręgle, wytrzymują przez chwilę. Potem wracają do leżenia – odpoczywają.
- Ćwiczenie mięśni brzucha – *Spotkanie*.
Dzieci w leżeniu tyłem, trzymają kręgle w obu rękach wyciągniętych za głowami. Jednocześnie wznoszą obie nogi i ręce – dążą do *spotkania* nóg z kręglem; potem powracają do pozycji wyjściowej.
- Ćwiczenie mięśni grzbietu i brzucha – *Z nóg do rąk*.
Dzieci w leżeniu tyłem, kręgle trzymają pomiędzy stopami. Przekazują kręgle do rąk, za głowę i powracają do siadu. Ponownie wkładają kręgle pomiędzy stopy i od nowa wykonują ćwiczenie.
- Bieg – *Postaw kręgle*.
Dzieci biegają z kręglami w różnych kierunkach przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze stawiają kręgle na podłodze tak, aby się nie przewróciły.
- Ćwiczenia przeciw płaskostopiu – *Sprytne stopy*.
Dzieci w siadzie prostym podpartym, kręgle mają pomiędzy stopami (pionowo). Krążą nimi obunóż w prawo i w lewo.

* Wałkują kręgle: raz jedną stopą, raz drugą.

* W siadzie podpartym – chwytają stopami kręgle i podnoszą je do góry.

- Zabawa rytmiczna – *Zgodnie z rytmem*.

Dzieci spacerują po sali w różnych kierunkach, w rytm bębna. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, słuchają rytmu wystukiwanego przez nauczyciela na bębnie, starając się go zapamiętać, a następnie wystukują ten rytm, uderzając kręglami o podłogę.

- Zabawa uspokajająca – *Marsz parami*.

Dzieci maszerują parami po obwodzie koła; odkładają kręgle na wyznaczone miejsca.

III

1. Ćwiczenia słuchowe – *Co to za dźwięk?*

Rozpoznawanie odgłosów wydawanych przez metalowe przedmioty, np.: monety, łyżki, pokrywki, klucze...

- Nauczyciel demonstruje przygotowane przedmioty, dzieci nazywają je i określają, do czego służą. Próbuje w różny sposób wydobyć z nich dźwięki.
- Po uprzednim odwróceniu się rozpoznają, jaki poruszany przedmiot wydaje dany dźwięk (najpierw dźwięki z przedmiotów wydobywa nauczyciel, potem – chętne dzieci).

 Zabawa ruchowa *Start rakiety* (*przewodnik*, s. 96).

2. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 53.

Rysowanie po śladach rysunków, bez odrywania kredki od kartki.

Dzień 2. Osiem ufoludków

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności liczenia; rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- liczy w zakresie 8; wykonuje formę przestrzenną – raketę – z wykorzystaniem plastikowej butelki po napoju.

Środki dydaktyczne: plastikowe butelki po napojach, folia samoprzylepna, papier kolorowy, klej, nagrania piosenek dla dzieci, nagranie muzyki do opowieści ruchowej, obrazki różnych rakiet, nożyczki, osiem różnych sylwet ufoludków, osiem jednakowych sylwet UFO, kartoniki z krążkami, napisy: *i*, *to*, skakanki, liczmany, karty pracy, cz. 3, s. 19, 20, 21.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 20.

Uzupełnianie tabeli obrazkami rakiet w odpowiednich kolorach, odszukanyymi wśród naklejek (we wkładce). Rysowanie po śladzie rakiety.

2. Dzielenie nazw obrazków na sylaby i na głoski.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI (*przewodnik*, s. 95).

II

 Wizyta ufoludków – liczymy w zakresie 8.

Nauczyciel przygotował osiem różnych sylwet ufoludków i osiem jednakowych sylwet UFO. Na tablicy umieścił siedem sylwet ufoludków ułożonych w szeregu.

1. Liczenie w zakresie 7.

Nauczyciel opowiada dzieciom, że Ziemię odwiedziło siedem ufoludków. Każdy przyleciał swoim latającym spodkiem.

Dzieci liczą sylwety ufoludków i umieszczają pod nimi kartoniki z odpowiednią liczbą krążków. Potem mówią, jak wygląda pierwszy, drugi... siódmy ufoludek.

Następnie umieszczają pod każdym ufoludkiem sylwetę UFO. Określają, czego jest więcej – ufoludków czy UFO (jest tyle samo).

2. Liczenie w zakresie 8.

Nauczyciel umieszcza na tablicy jeszcze jedną sylwetę ufoludka. Dzieci liczą ufoludki i pod ósmą sylwetą umieszczają kartonik z ośmioma krążkami.

Nauczyciel umieszcza pod sylwetami kartonik z siedmioma krążkami, mówiąc, że było siedem ufoludków, a potem kładzie obok literę *i*, kartonik z jednym krążkiem, mówiąc, że przybył jeszcze jeden ufoludek. Na koniec umieszcza wyraz *to* i kartonik z ośmioma krążkami, mówiąc przy tym, że teraz mamy osiem ufoludków. Potem odczytuje cały zapis, a dzieci powtarzają: *siedem i jeden to osiem*.

Potem umieszcza pod sylwetami UFO sylwetę jeszcze jednego UFO i układa analogiczny do poprzedniego zapis, który wszyscy razem odczytują.

3. Ćwiczenia w dodawaniu.

Dzieci siedzące w kole dostają liczmany, kartoniki z krążkami, napisy: *to*, *i*. Nauczyciel przekazuje treść zadań, a dzieci je wykonują, manipulując na liczmanach i układając zapis.

Przykładowe zadania

- *W parku wylądował statek kosmiczny. Najpierw wysiadło z niego pięć ufoludków (dzieci układają przed sobą pięć liczmanów), a potem jeszcze trzy ufoludki (układają obok jeszcze trzy liczmany). Ile ufoludków wysiadło ze statku kosmicznego?*
Dzieci liczą ufoludki i układają odpowiedni zapis.
- *Park bardzo się podobał ufoludkom. Jako badacze innych planet zajęli się liczeniem – dwa ufoludki liczyły kaczki w stawie, a sześć liczyło drzewa. Każdy liczył drzewa innego gatunku. Ile ufoludków badało park?*
- *Po policzeniu drzew i pływających po niezamarzniętym stawie kaczek ufoludki zaczęły przysłuchiwać się leżącemu wszędzie śniegowi. Cztery ufoludki ładowały go do przezroczystych worków, a cztery pozostałe nosiły je do statku kosmicznego. Ile razem ufoludków zajmowało się śniegiem?*

Zabawa ruchowa *Osiem ufoludków*.

Dzieci dobierają się w ośmioosobowe grupy i tworzą rzędy (jeden rząd może zawierać pozostałe dzieci – mniej niż osiem). Dzieci kolejno odliczają w rzędach. Przy nagraniu piosenek dla dzieci rzędy – *latające spodki* – poruszają się w dowolnych kierunkach po sali. Na przerwę w grze *jedynki* idą na koniec rzędów. Prowadzą *dwójki*, gdy usłyszą dźwięki muzyki. Itd.

4. Karta pracy, cz. 3, s. 19.

Czytanie zapisu z nauczycielem. Uzupełnianie pozostałych zapisów i samodzielne ich odczytywanie.

Zabawa ruchowa połączona z ćwiczeniem wyobraźni – *Przybysz z obcej planety*.

Dzieci siedzą w kole. Kolejno opuszczają swoje miejsca, obiegają wokół pozostałe dzieci (*lecą statkiem kosmicznym*). Wbiegają do środka i przedstawiają się, wymyślając swoje imię i nazwę planety, z której przybyły. Np. *Jestem Leg. Przybyłem z planety Lulu i najbardziej lubię robić...* Pokazują czynność. Pozostałe dzieci odgadują, co robi pokazujące dziecko, i naśladują tę czynność.

Rakiety kosmiczne – wykonanie pracy przestrzennej z wykorzystaniem plastikowych butelek po napojach.

1. Opowieść ruchowa przy muzyce – *Wyprawa na nieznaną planetę*.
Dzieci naśladują czynności, które pokazuje i o których mówi nauczyciel.

Pewnego dnia dzieci postanowiły wybrać się w podróż w poszukiwaniu nowej planety. Założyły skafandry kosmiczne, weszły po schodach do rakiety, zapięły pasy bezpieczeństwa i wystartowały w nieznaną podróż. Leciały, leciały, omijały napotkane rakiety i statki kosmiczne, machały ręką do pilotujących je kosmonautów, aż wylądowały na niezwyklej planecie. Wysiadły z rakiety. Przeskakiwały z nogi na nogę po kamieniach, następnie przepłynęły przez czerwoną rzekę, czołgały się przez zarośla, aż w końcu stanęły na górze. Tam zobaczyły ogromną liczbę kolorowych motyli. Tak jak one zaczęły latać, machając rękami jak skrzydełkami. Niestety, to je bardzo zmęczyło. Ocierały pot z czoła. Postanowiły chwilę odpocząć. Położyły się na piasku i zasnęły, cichutko pochrapując. Kiedy otworzyły oczy i mocno się przeciągnęły, żeby rozprostować kości, okazało się, że znajdują się przy swoich rakietach. Wsiadły do nich po schodkach i ruszyły w powrotną podróż, bo na Ziemi czuły się najlepiej.

- Zwrócenie uwagi na wieloznaczność słowa *rakiet*.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi obrazki różnych przedmiotów: rakiety kosmicznej, rakiety do tenisa stołowego, ziemnego, rakiety śnieżnej, do badmintona. Dzieci wspólnie z nauczycielem nazywają te przedmioty; określają, do czego one służą.

2. Wykonanie wymyślonych przez dzieci rakiet, z wykorzystaniem plastikowych butelek po napojach (różnych rozmiarów), folii samoprzylepnej i papieru kolorowego.
- Samodzielne działania dzieci.
 - Oglądanie powstałych prac; wybór najciekawszej zdaniem dzieci.
 - Zorganizowanie wystawy w kącie dla rodziców.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 21.

Kolorowanie rysunku według podanego kodu. Liczenie figur każdego kształtu. Zaznaczanie ich liczby obok odpowiednich figur, pod rysunkiem.

 Zabawa ruchowa *Start rakiety* (przewodnik, s. 96).

2. Zabawa rozwijająca wyobraźnię i inwencję twórczą – *W języku kosmitów*.

Wymyślanie w parach języka, którym porozumiewają się przybysze z innych planet. Prezentowanie powstałych dialogów przez chętne dzieci.

Dzień 3. Rakiet strzałka

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy; rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- opowiada zakończenie opowiadania na podstawie rysunku; wykonuje raketę strzałkę poprzez umiejętne składanie papieru.

Środki dydaktyczne: kartki, mazaki, kolorowe kartki, kolorowe paski bibuły, obręcze, obrazki: do ćwiczeń słuchowych, do opowiadania, bębenek, ilustracje, zdjęcia rakiet, kartoniki z imionami dzieci, karty pracy, cz. 3, s. 22, 23.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa rozwijająca pamięć ruchową i koordynację wzrokowo-ruchową, pod hasłem *Rysujemy obiema rękami*.
Dzieci otrzymują kartki i po dwa mazaki w dowolnym kolorze. Kreślą w powietrzu różne wzory. Potem rysują pod dyktando nauczyciela, np.

- tory kolejowe
- koła
- spirale (ślimaki)
- ślady dwóch motocykli ścigających się ze sobą – prawy motocykl jedzie szybciej, a potem lewy motocykl jedzie szybciej.

2. Zabawa *Kosmiczne echo*.

Dzieci siedzą skrzyżnie w kole.

Dla każdego dziecka nauczyciel wystukuje, wyklaskuje lub wytupuje jakiś rytm. Zadaniem dziecka jest powtórzyć ten rytm w taki sposób, jak wykonał to nauczyciel.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI (*przewodnik*, s. 95).

II

 Słuchanie opowiadania (według pomysłu nauczyciela).

1. Ćwiczenia artykulacyjne – *Rozmowa z ufoludkiem*.

Dzieci powtarzają za nauczycielem sylaby:

*fa ro szy
cza zy dzu
gu dzy sza
chy żu czy
am sze sy
dzi żu czo*

2. Zabawa *Jak witają się ufoludki?*

Nauczyciel pokazuje, jak według niego mogą witać się ufoludki, np.: łapiąc się za nosy; chwytając się jedną ręką za nos, a drugą za ucho po przeciwnej stronie i kłaniając się wzajemnie. Dzieci pokazują swoje propozycje.

3. Karta pracy, cz. 3, s. 22.

- Słuchanie opowiadania.
Dzieci oglądają ilustracje i słuchają opowiadania.
- Kończenie opowiadania na podstawie rysunku.
 - Jak skończyło się spotkanie Mikołaja z ufoludkiem?
 - Czy to było śmieszne spotkanie, czy straszne?
- Kolorowanie rysunku.

 Zabawa ruchowa *Kosmita jest wśród nas*.

Jednemu z dzieci nauczyciel przyczepia za kołnierzem lub paskiem kilka kolorowych pasków bibuły, czyli przewodów. Dziecko to jest kosmitą naładowanym promieniami kosmicznymi. Gdy *kosmita* kogoś dotknie, ten natychmiast nieruchomieje. Rozładować niebezpieczne promienie może każdy swobodnie poruszający się uczestnik zabawy. *Kosmita* stara się unieruchomić jak najwięcej uczestników zabawy. Natomiast dzieci dążą do uwolnienia znieruchomiałych kolegów oraz starają się obezwładnić kosmitę. Może to nastąpić przez wyłączenie przewodów, które zwisają mu z tyłu. Jeśli *kosmita* obezwładni wszystkich i ocali choć jeden przewód, staje się niepokonany. Gdy jednak zostanie bez żadnego przewodu w otoczeniu osób nieobezwładnionych – przegrywa.

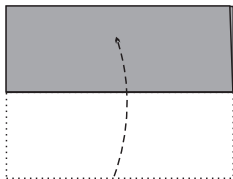
 Wykonanie rakiety strzałki.

1. Rozmowa na temat rakiet (z wykorzystaniem ilustracji, zdjęć).
 - Do czego służy rakietą?
 - Dzięki czemu się porusza?
 - Co wynaleźli ludzie, zanim wymyślili rakietę?
 - Czy chcielibyście polecieć rakieta?
 - Jak zachowują się ludzie w rakiecie podczas lotu? Co się z nimi dzieje?

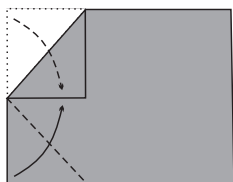
 Zabawa ruchowa *Start rakiety* (przewodnik, s. 96).

2. Wykonanie pracy.

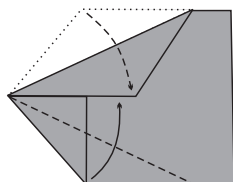
- Kartkę kładziemy poziomo na stole i składamy na pół wzdłuż osi poziomej. Linie zgięcia starannie wygładzamy i ponownie rozkładamy kartkę.

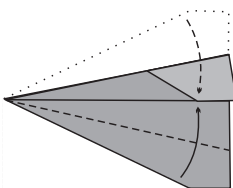
- Oba lewe narożniki zginamy do linii środkowej. Krawędzie powinny się zetknąć, ale nie mogą na siebie zachodzić. Miejsca zagięć mocno dociskamy paznokciami.

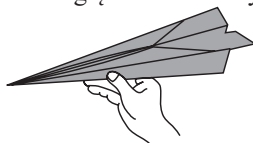
- W taki sam sposób zginamy dwa nowo powstałe narożniki do linii środkowej i ponownie wygładzamy miejsca zagięć.

- Odwracamy pracę i kładziemy strzałkę przed sobą, zagięciami do dołu. Z drugiej strony wykonujemy takie same zagięcia, jak opisane w punkcie 3. (zob. rysunek).

- Ponownie odwracamy pracę (pierwszymi zagięciami do góry) i składamy strzałkę wzdłuż środkowej linii.
- Strzałkę ujmujemy ręką od spodu za zagięcie i oba skrzydła boczne rozkładamy poziomo.

- Przed wypuszczeniem strzałki przyklejamy na skrzydłach kartoniki z imionami dzieci. Kto chce, ten może dodatkowo ozdobić ją rysunkami.

3. Wyścigi – *Kto dalej rzuci rakieta strzałką?*

4. Umieszczenie prac na wystawie.

 Spacer – obserwowanie zimowej pogody.

III

1. Zabawy kosmiczne.

• Roboty kosmiczne.

Nauczyciel rozkłada na podłodze obręcz (jedną na dwoje dzieci). Dzieci poruszają się po sali na sztywnych nogach jak *roboty kosmiczne*. Na sygnał – uderzenie w bębenek – *roboty kosmiczne* jak najszybciej siadają skrzyżnie w obręczach (dwoje dzieci twarzami do siebie).

• Statek kosmiczny startuje.

Dzieci siadają skrzyżnie, zwrócone twarzami do siebie. Ręce mają zgięte w łokciach, ułożone w pozycji skrzydełek, to znaczy – zwrócone dłońmi w górę. Nauczyciel odlicza: 3, 2, 1 – *start*. Na sygnał *start* dzieci wyciągają ręce w górę, prostują je.

• Badamy powierzchnię nieznaną planety.

Dzieci w rozsypce poruszają się w dowolnych kierunkach: delikatnie stąpając na palcach
chodząc z wysokim unoszeniem kolan
czworakując.

• Jesteśmy w stanie nieważkości.

Dzieci w parach kłękają naprzeciwko siebie. Odpychają się dłońmi tak, aby nie przewracać się do tyłu.

• Przesyłanie kosmicznego uścisku.

Dzieci wspólnie z nauczycielem stają na obwodzie koła, trzymając się za ręce. Nauczyciel ścisną lekko dłoń dziecka stojącego po jego prawej stronie. Dziecko *przesyła* uścisk dalej. Uścisk *krąży* po obwodzie koła od dziecka do dziecka dotąd, aż wróci do nauczyciela.

2. Karta pracy, cz. 3, s. 23.

Rysowanie po śladzie dróg ufoludków do UFO. Określanie, w których kierunkach się poruszały.

 Zabawa ruchowa *Start rakiety* (przewodnik, s. 96).

3. Podział nazw obrazków na sylaby i na głoski.

Dzień 4. Rozśpiewane ufoludki

Cele ogólne:

– umuzykalnienie dzieci; rozwijanie umiejętności odejmowania; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

– rozpoznaje kierunek linii melodycznej; odejmuje w zakresie 8; wykonuje ćwiczenia z użyciem plastikowych kręgów.

Środki dydaktyczne: piosenka *Ufoludki*, nagranie spokojnej melodii, plastikowe kręgle, sznurek, bębenek, tamburyn, liczmany, 8 sylwet UFO, kartoniki z cyframi 0–8, kartoniki ze znakami +, –, =, karta pracy, cz. 3, s. 24, *Nauka...* s. 85.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenia wizualizacyjne – *Wyprawa na nieznaną planetę*.

Nauczyciel opowiada siedzącym przed nim z zamkniętymi oczami dzieciom krótką historię, której towarzyszy delikatny podkład muzyczny. Potem dzieci wykonają rysunek dotyczący wizualizacji.

Wybieramy się w podróż na nieznaną planetę. Już czeka na nas statek kosmiczny. Wchodzimy. Pilotujący go kosmonauta włącza silnik i zaczynamy powoli wznosić się coraz wyżej i wyżej. Ziemia – błękitna planeta – robi się coraz mniejsza, i nagle znika nam całkiem z oczu. A my powoli zaczynamy unosić się do góry, nasze ciała robią się coraz lżejsze – przechodzą w stan

nieważkości. Przez wzierniki – okna – widzimy fantastyczny obraz – głęboka czerń z milionami błyszczących punktów – gwiazd. Coś niesamowitego!

Ale powoli zbliżamy się do końca podróży. Przed nami nieznana planeta, cel naszej podróży. Lądujemy. Witają nas! Ale oni są inni! Nie są podobni do nas, ale się cieszą! Uśmiechamy się, przekazując swoją radość – tak, tak, my się też cieszymy!

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI (przewodnik, s. 95).

II

Zabawy przy piosence *Ufoludki*.

1. Zabawa *Lot rakiety* – rozpoznawanie kierunku linii melodycznej.

Dzieci przykucają. Kiedy nauczyciel gra dźwięki wznoszące się, powolutku się podnoszą, aż do wyprostu. Kiedy gra dźwięki opadające – ze stania ponownie przykucają. Podczas zabawy nauczyciel w każdym momencie może zmienić ruch rakiety; dzieci muszą uważnie słuchać i reagować odpowiednim ruchem.

2. Słuchanie piosenki *Ufoludki* (sł. i muz. D. i K. Jagiełło).

Gdzieś na krań - cach ga - la - kty - ki, tam, gdzie gwia - zdy wciąż mru - ga - ją, za - mie -

szku - ją u - fo - lu - dki, co na gło - wach czuł - ki ma - ją. Są zie -

lo - ne tak jak ża - bki i gu - mo - we no - szą stro - je, kie - dyś

mo - że nas od - wie - dzą, je - dnak te - go się nie bo - ję. U - fo -

lu - dki, u - fo - lu - dki są przy - ja - zne tak jak ko - tki, a kto

mó - wi, że są gro - źne, ten roz - sie - wa zwy - kle plo - o - tki, u - fo -

lu - dki, u - fo - lu - dki są przy - ja - zne tak jak ko - tki, a kto

mó - wi, że są gro - źne, ten roz - sie - wa zwy - kle plo - tki. Po - dró -

I. *Gdzieś na krańcach galaktyki,
tam, gdzie gwiazdy wciąż mrugają,
zamieszkują ufoludki,
co na głowach czułki mają.*

*Są zielone tak jak żabki
i gumowe noszą stroje,
kiedyś może nas odwiedzą,
jednak tego się nie boję.*

Ref.: *Ufoludki, ufoludki
są przyjazne tak jak kotki,
a kto mówi, że są groźne,
ten rozsiewa zwykle plotki. (bis)*

II. *Podróżują w swych rakietach,
przemierzając kosmos cały,
chciałbym robić to co one,
jednak jestem jeszcze mały.*

*Gdy dorosnę, jestem pewien,
że odwiedzę ich planety,
może nawet mnie zaproszą
do środka swojej rakiety.*

Ref.: *Ufoludki, ufoludki...*

3. Rozmowa na temat piosenki.

- Z ilu zwrotek składa się piosenka?
- Czy piosenka jest smutna, czy wesoła?
- Gdzie mieszkają ufoludki?
- Jak wyglądają?
- Co robi chłopiec, gdy dorośnie?

4. Rytmizowanie fragmentu piosenki (refrenu) z wykorzystaniem klaskania, tupania, podskoków.

*U-fo-lud-ki, u-fo-lud-ki
są przy-jaz-ne tak jak kot-ki,
a kto mó-wi, że są groź-ne,
ten roz-sie-wa zwyk-le plot-ki.*

5. Ćwiczenia emisyjne.

Powtarzanie fragmentów melodii (ciche i głośne) na sylabach: *na, ma, ta, la*.

6. Zabawa rytmiczna *Lecimy rakieta*.

Nauczyciel układa ze sznurka na dywanie kształt rakiety. Dzieci spacerują po planecie, którą przyleciały poznać. Kiedy usłyszą melodię piosenki, szybko siadają *wewnątrz rakiety* i uderzają rękami o podłogę, wystukując rytm piosenki.

☒ Wprowadzenie odejmowania jako ubywania.

Dzieci otrzymują kartoniki z cyframi od 0 do 8 i znakami: +, –, =, a także liczmany (np. klocki) w dwóch kolorach. Nauczyciel umieszcza na tablicy 8 sylwet UFO – za ich pomocą będzie ilustrował treść zadań. Dzieci ilustrują zadania za pomocą liczmanów.

1. Zadanie na dodawanie – ilustrowane sylwetami i liczmanami.

Na łące wylądowały 4 UFO. (Nauczyciel zabiera z tablicy 8 sylwet UFO, a umieszcza 4 sylwety). *Po chwili wylądowały jeszcze 3 UFO.* (Dokłada 3 sylwety). *Ile UFO wylądowało na łące?*

Nauczyciel umawia się z dziećmi, że jeden liczman oznacza jedno UFO.

- Układanie przez dzieci za pomocą liczmanów tego, o czym była mowa w zadaniu.

- Układanie działania do tego zadania.

$$4 + 3 = 7$$

2. Wprowadzenie odejmowania.

• Zadanie

Na łące wylądowało 8 UFO. Po chwili 3 UFO odleciały. Ile UFO pozostało na łące?

• Ilustrowanie zadania za pomocą liczmanów.

Dzieci kładą przed sobą 8 liczmanów, a potem odsuwają 3 liczmany. Liczą pozostałe liczmany i podają wynik.

• Układanie działania przez nauczyciela.

$$8 - 3 = 5$$

Nauczyciel głośno odczytuje działanie i wyjaśnia, że – to znak odejmowania i czyta się go *odjąć*.

• Układanie przez dzieci zapisu i wspólne, głośne odczytanie go.

3. Ćwiczenia w odejmowaniu.

• Nauczyciel układa sytuację za pomocą sylwet UFO. Dzieci symulują je za pomocą liczmanów, a potem układają do nich działania.

• Nauczyciel układa działania bez podania wyniku odejmowania. Dzieci ilustrują każdy zapis liczmanami, a potem układają działania, ale już z podanymi wynikami.

4. Ćwiczenia w zeszyte *Nauka czytania, pisanie, liczenia*, s. 85.

Liczenie, wpisywanie wyników.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XVI (*przewodnik*, s. 97–98).

III

1. Ćwiczenia ekspresji językowej – *Jak wygląda kosmita?*

Dzieci wypowiadają się o tym, jak wyobrażają sobie wygląd przybysza z obcej planety.

2. Karta pracy, cz. 3, s. 24.

Rysowanie szlaczków po śladach. Samodzielne rysowanie przez chętne dzieci.

3. Dzielenie nazw obrazków na sylaby i na głoski.

Dzień 5. Wokół ufoludków

Cele ogólne:

– rozwijanie mowy; rozwijanie słuchu fonematycznego.

Cele operacyjne

Dziecko:

– wypowiada się na temat wiersza; dzieli proste słowa na głoski.

Środki dydaktyczne: wiersz J. Koczanowskiej *Ufoludki*, ilustracje do wiersza, piosenka *Ufoludki*, nagranie spokojnej melodii, klocki w kształcie figur geometrycznych, obrazki, plastelina, bębenek, *Wyprawka przyrodnicza*, karta pracy, cz. 3, s. 25, *Przygotowanie...* s. 84.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisanie, liczenia*, s. 84.

Pokolorowanie na rysunkach tyłu figur, ile wskazuje liczba kropek.

2. Ćwiczenia usprawniające pracę narządów mowy – *Kosmiczne miny*.

Dzieci są podzielone na dwie grupy. Jedna grupa to *kosmici*, a druga – *Ziemiańskie*. *Kosmici* pokazują różne miny, wykonując przy tym ruchy wargami i językiem, a *Ziemiańskie* je wiernie naśladują. Potem następuje zmiana ról – *Ziemiańskie* robią różne miny, a *kosmici* je naśladują.

3. Zabawy z elementem dramy.

• *Przybysz z obcej planety*.

Dzieci dobierają się w pary – jedna osoba to *Ziemiańskie*, a druga – *kosmita*. Komunikują się ze sobą za pomocą gestów i mimiki. Nauczyciel podpowiada, np. *Kim jesteś? Po co przyleciałeś? Czy kiedyś już się nie spotkaliście?*

- *Spotkanie z przybyszem z innej planety.*

Dzieci stają naprzeciwko siebie w parach: *Ziemianin – kosmita*, i naśladują swoje ruchy na zasadzie lustra.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI (przewodnik, s. 95).

II

- Słuchanie wiersza J. Koczanowskiej *Ufoludki*.

1. Zabawa *Ja, kosmita*.

Dzieci ustawiają się w dwóch szeregach – *kosmici i Ziemianie*, są zwrócone buziami do siebie. *Kosmici* kolejno wychodzą przed szereg i przedstawiają się, mówiąc swoje imię i wykonując jakiś ruch ciała. Pozostałe dzieci – *Ziemianie i kosmici* – powtarzają podane imię i ruch. Potem zamieniają się rolami.

2. Dowolny taniec w parach przy nagraniu piosenki *Ufoludki* (przewodnik, s. 104–105).

3. Ćwiczenia słuchowe.

Nauczyciel mówi zdania, a dzieci powtarzają je z podziałem na sylaby.

Np.

Nocą ciemną, nocą głuchą na mój ogród spadło UFO.

Ufoludki, ufoludki to zielone, małe ludki.

Gdzieś daleko we wszechświecie niejedno życie znajdziecie.

4. Słuchanie wiersza.

*W piaskownicy za przedszkolem
wylądował srebrny spodek,
a ze spodka już po chwili
ufoludki wyskoczyły.*

*Małe, zwinne i zielone,
mądre i zaciekawione.*

*Wymierzyły i zbadały
ławki, piłki, trawnik cały.*

*Odleciały Mleczną Drogą
na planetę Togo-Togo.*

*Został po nich pył magiczny,
taki był mój sen kosmiczny.*

5. Rozmowa na temat wiersza.

- Gdzie wylądował srebrny spodek?
- Jak wyglądały ufoludki? Co robiły?
- Czy to zdarzyło się naprawdę?

- Wyjaśnienie nazwy *Droga Mleczna*.

Ziemia należy do galaktyki zwanej Drogą Mleczną, liczącej 200 miliardów gwiazd. Układ Słoneczny, do którego należy Ziemia, jest w przestrzeni kosmicznej, zajmując miejsce w jednym z ramion galaktyki. W ciemną, bezchmurną noc Droga Mleczna rozciąga się na niebie jak welon, w którym połyskują pojedyncze gwiazdy.

6. Lepienie z plasteliny figurek ufoludków.

Nadawanie imion swoim ufoludkom.

- Zabawa ruchowa *Start rakiety* (przewodnik, s. 96).

- Ćwiczenia słuchowo-wzrokowe – *Wokół ufoludków*.

1. Układanie sylwetki rakiety z klocków w kształcie figur geometrycznych.

2. Oglądanie obrazka przedstawiającego Układ Słoneczny.

- Słuchanie wypowiedzi na temat Układu Słonecznego. Liczenie w niej zdań.

Układ Słoneczny tworzy Słońce i krążące wokół niego ciała niebieskie. W skład Układu Słonecznego wchodzi planety ze swoimi księżycami, asteroidy i komety. Powstał on około 5 miliardów lat temu.

- Liczenie słów w pierwszym i w ostatnim zdaniu.

Układ Słoneczny tworzy Słońce i krążące wokół niego ciała niebieskie. (10 słów)

Powstał on około 5 miliardów lat temu. (7 słów)

3. Podział na sylaby nazw obrazków: *rakieta, kosmonauta, planety, księżyc*.
 4. Wymyślanie rymów do nazw obrazków.
Rakieta – skarpeta, kometa, planeta...
Kosmonauta – auta...
Planety – gazety, rakiety, bilety...
Księżyc – nożyce, matryce...
 5. Dzielenie na głoski słów: *planety, ufoludek, kosmos*...
 6. Ćwiczenia ruchowo-graficzne połączone z artykulacyjnymi.
 Nauczyciel opowiada o podróży na planetę Celestę, a dzieci kreślą w powietrzu obiema rękami określone kształty oraz naśladują odgłosy.
Kosmonauci wybierali się w podróż na planetę Celestę w gwiazdozbiórze Smoka. Nadszedł dzień startu. Kosmonauci wsiedli do rakiety. (Dzieci kreślą w powietrzu obiema rękami kształt rakiety). *Rakieta wystartowała.* (Naśladują odgłos startu rakiety: *szyszyszysz...*, od szeptu do krzyku).
Kosmonauci podziwiali Ziemię – jej kolory i kształt. Nagle rakieta wleciała w strumień meteorytów, które uderzały w nią. (Mówią: *stuk-puk, stuk-puk...*). *Lecz, na szczęście, nie zrobiły szkody.*
Potem podziwiali gwiazdy. (Kreślą obiema rękami w powietrzu gwiazdę).
Podróż trwała kilka miesięcy. Nareszcie zbliżyli się do planety. Rakieta wylądowała. (Kreślą jeszcze raz w powietrzu, obiema rękami kształt rakiety).
 7. Rysowanie planety Celesty przy użyciu kredki w jednym kolorze.
- Zabawa ruchowa *Start rakiety* (przewodnik, s. 96).

III

1. Zabawa *Powitanie kosmitów*.
 Dzieci poruszają się po sali przy nagraniu wersji instrumentalnej piosenki *Ufoludki*. Na przerwę w grze zatrzymują się i witają w wymyślony przez siebie sposób, np. dotykając się łokciami; podskakując i trzymając się za ręce; stojąc na jednej nodze, z rękami ułożonymi na głowie...
 2. Karta pracy, cz. 3, s. 25.
 Łączenie w pary obrazków, których nazwy się łączą: ostatnia głoska z nazw obrazków znajdujących się po lewej stronie z pierwszą głoską z nazw obrazków umieszczonych po prawej stronie.
- Zabawa z elementem dramy – *Przybysz z obcej planety* (przewodnik, s. 106).

Zabawy na czas ferii zimowych

Zabawy ruchowe

1. Zabawa bieżna *Wąż*.
Dzieci dobierają się w 5–6-osobowe grupy. Ustawiają się w rzędach, jedno za drugim. Pierwsze dziecko jest *głową węża*, a ostatnie – *jego ogonem*. Dzieci naśladują węża, którego głowa chce dotknąć ogona, ale ogon nie chce być dotknięty. Jeżeli zostaje dotknięty, to pierwsze dziecko z rzędu, czyli *głowa*, przechodzi na koniec węża i zabawa toczy się dalej.
2. Zabawa ruchowa *Żyrafy i lwy*.
Nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy. Jedna grupa to *żyrafy*, druga – *lwy*.
Wywołana grupa dzieci-*zwierząt* naśladuje sposób poruszania się danego zwierzęcia.
Żyrafy – chodzą po sali z wyprostowanymi plecami i wyciągniętymi szyjami, wysoko unosząc kolana, wolno rozglądając się wokoło.
Lwy – czworakują z jednoczesnym przenoszeniem do przodu lewej ręki i lewej nogi, a następnie prawej ręki i prawej nogi, z wysoko uniesioną głową.
3. Zabawa ruchowa *Kto dłużej wytrzyma?*
Dzieci stają w rozсыпce. Na sygnał nauczyciela przyjmują wcześniej ustaloną pozycję i starają się ją jak najdłużej utrzymać. Dzieci, które tego wymogu nie spełnią, odpadają z zabawy i siadają skrzyżnie z boku.
4. Zabawa *Ścieżka łaskotek*.
Dzieci ustawiają się naprzeciwko siebie w dwóch szeregach tak, aby mogły się dotknąć rękami. Nauczyciel wyjaśnia, że jest to *ścieżka łaskotek*, na której każdy, kto przez nią przechodzi, jest łaskotany. Jedno z dzieci wchodzi pomiędzy dwa szeregi, opiera dłonie na biodrach i nie broni się. Będzie teraz przez wszystkie dzieci łaskotane w różnych miejscach. Wolno mu się śmiać, ale nie wolno mu się bronić przed łaskotaniem. Łaskotanie natomiast musi być delikatne.
5. Zabawa muzyczno-ruchowa *Aerobik*.
Dzieci wymyślają poszczególne ruchy i pokazują je do wybranej piosenki (najlepiej w metrum parzystym). Pozostałe dzieci naśladują. Po chwili zmieniamy prowadzącego.
6. Zabawa ruchowo-matematyczna *Stop!*
Dzieci biegają po sali do czasu, aż nauczyciel zawoła: *Stop!* i pokaże kartonik z określoną liczbą krążków. Jeżeli na kartoniku będą dwa krążki, wówczas dzieci muszą się zatrzymać i dotknąć podłogi tylko dwiema częściami ciała. Następnie znów biegają po sali dotąd, aż usłyszą słowo: *Stop!* i zobaczą kartonik z krążkami.
7. Zabawa ruchowa z elementem podskoku – *Skoki pajaca*.
Dzieci stają w rozсыпce. Podskakują jak pajace, zwarto-rozkrocznie, w miejscu. Na sygnał: *Hop!* – obracają się tyłem i powtarzają podskoki pajaca.
8. Zabawa ruchowa *Ziemia, woda, powietrze*.
Dzieci stają w rozсыпce, zwrócone twarzami do nauczyciela.
Na hasło: *Ziemia* – dotykają dłońmi podłogi.
Na hasło: *Woda* – chwytają się dłońmi za kolana.
Na hasło: *Powietrze* – wskazują przestrzeń nad sobą.
Nauczyciel podaje hasła w różnej kolejności.

9. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Zagubiony kotek*.
Dzieci siadają w kole. Jedno dziecko odchodzi na bok, a pozostałe wybierają spośród siebie *smutnego kotka*. Dzieci opuszczają głowy, *smutny kotek* cichutko miauczy. Osoba, która była z boku, musi go wskazać. Gdy wskaże, wówczas zamieniają się miejscami.
10. Zabawa bieżna *Dzień i noc*.
Dzieci ustawiają się tyłem do siebie w dwóch szeregach. Jeden szereg to *dzień*, a drugi – *noc*. Na hasło: *Księżyc* – dzieci z szeregu *noc* gonią dzieci z szeregu *dzień*. (Wcześniej nauczyciel wyznacza miejsce, do którego dzieci się ścigają). Na hasło: *Słońce* – dzieci z szeregu *dzień* gonią dzieci z szeregu *noc*.

Zabawy ogólnorozwojowe

1. Zabawa *Raz, dwa, trzy, Baba-Jaga patrzy!*
Dzieci ustawiają się w szeregu, w jednym końcu sali. W drugim końcu sali, twarzą do ściany, staje jedno z dzieci, które będzie odgrywać rolę *Baby-Jagi*. *Baba-Jaga* uderza dłonią o ścianę i recytuje: *Raz, dwa, trzy, Baba-Jaga patrzy!* W tym czasie pozostałe dzieci próbują się zbliżyć do *Baby-Jagi*. Gdy skończy recytację, odwraca się i wyszukuje dzieci, które nie zdążyły znieruchomić. Jeżeli takie znajdzie, odsyła je na miejsce startu, po czym znów odwraca się do ściany i powtarza zaklęcie. Ten, kto pierwszy dotrze do ściany, zajmuje miejsce *Baby-Jagi*.
2. Zabawa *Lustro*.
Dzieci dobierają się w pary. Ustawiają się przodem do siebie. Jedno dziecko jest lustrem. Pokazuje dowolne ruchy, a partner je naśladuje. Wcześniej dzieci wypowiadają tekst rymowanki.
Dzieci:

<i>Jesteś moim lustrem i robisz to, co chcę. Ja teraz tańczyć mogę, a ty – nie. A kiedy tańczy skończę, uwaga na mnie patrz. Lustro, lustro, powiem ci, co zrobić teraz masz.</i>	wykonują ukłon przed partnerem, obracają się wokół własnej osi, kołyszą się na boki, pokazują dowolne ruchy, miny, gesty.
---	--
3. Zabawa *Jestem wesoły*.
Dzieci stają w kręgu i naśladują czynności, o których jest mowa w rymowance.
Jeżeli jesteś wesoły i to wiesz, klaśnij też. (bis)
Jeżeli jesteś wesoły i to wiesz, i pokazać nam to chcesz, klaśnij też. (bis)
Przy kolejnych powtórzeniach nauczyciel podaje nazwy innych czynności, np. *tupnij też, podskocz też...*
4. Zabawa twórcza *Chodzimy jak...*
Nauczyciel określa, w jaki sposób dzieci mają się poruszać po sali, a dzieci przedstawiają to ruchem. Np.
 - Chodzimy tak, jakby podłoga była zamarzniętym jeziorem.
 - Jakby była gorącym pustynnym piaskiem.
 - Jakbyście szli przez rwącą rzekę.
 - Jakbyście szli w czasie zamieci śnieżnej...
5. Zabawa *Nazwy ulic*.
Zadaniem dzieci jest przedstawienie nazwy ulicy głosem, ruchem, np. ulica *Podskoków*, ulica *Przysiadów*, ulica *Pospieszna*, ulica *Smutna*, ulica *Wesoła*, ulica *Mysia*, ulica *Żabia*...

6. Zabawa *Zgadnij, w jakim jestem nastroju*.
Dzieci w parach siadają naprzeciwko siebie. Jedno dziecko mimiką twarzy pokazuje, w jakim jest nastroju, a drugie odgaduje, co to za nastrój.
7. Rozdmuchiwanie na kartonie barwnych plam i tworzenie z nich stworków-potworków.
8. Zabawa słowna *Dokończ*.
Dzieci stoją w kole, w którego środku stoi nauczyciel z balonikiem. Nauczyciel rzuca balonik do kolejnych dzieci, prosząc je o skończenie wypowiedzenia – podanie przykładu przedmiotu, rośliny, zwierzęcia, produktu spełniającego dany warunek. Np. słodki jak... (banan, cukierek, czekolada...), kwaśny jak... (kiszona kapusta, ogórek kiszony...), twardy jak... (deska, kamień...).
9. Zabawa *Muzyka i ruch*.
Dzieci z nauczycielem stają w kole przy nagraniu wybranej piosenki. Zabawę rozpoczyna nauczyciel, wchodząc do środka koła i wykonując dowolny ruch. Potem ten ruch powtarzają wszystkie dzieci. Następnie do koła wchodzi kolejne dzieci, wykonują jakiś ruch, który wszyscy powtarzają.
10. Dowolny taniec z paskami bibuły przy nagraniu J. Straussa *Nad pięknym, modrym Dunajem*.

Propozycja korzystania z *Tablic demonstracyjnych dla starszych przedszkolaków*

Numer tablicy	Opis	Tygodnie, w których można wykorzystać tablice
STYCZEŃ		
40	Wprowadzenie znaków: równości, mniejszości, większości (=, <, >) – porównywanie liczebności zbiorów	Tydzień I W krainie baśni
41	Wprowadzenie litery <i>s</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej – na podstawie wyrazu <i>smok</i>	Tydzień I W krainie baśni
42	Nasze ptaki – zdjęcia: sroki, kruk, sikora, gawron, sówka, wróbel	Tydzień II Zimowe potrzeby ptaków
43	Wprowadzenie litery <i>n</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej – na podstawie wyrazu <i>narty</i>	Tydzień II Zimowe potrzeby ptaków
44	Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 7	Tydzień III Rodzice rodziców
45	Wprowadzenie litery <i>b</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej – na podstawie wyrazu <i>balony</i>	Tydzień III Rodzice rodziców
LUTY		
46	Sporty zimowe – zdjęcia przedstawiające: biegi narciarskie, bobsleje, łyżwiarstwo, hokej, skoki narciarskie, slalom	Tydzień I Zimowe zabawy
47	Wprowadzenie litery <i>g</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej – na podstawie wyrazu <i>garnek</i>	Tydzień I Zimowe zabawy

48	Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 8	Tydzień II Tak mija nam czas
49	Wprowadzenie litery w – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej – na podstawie wyrazu <i>waga</i>	Tydzień II Tak mija nam czas
50	Wprowadzenie odejmowania jako ubywania – w zakresie 8	Tydzień III Czy jesteśmy sami w kosmosie?
51	Wprowadzenie litery p – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej – na podstawie wyrazu <i>planeta</i>	Tydzień III Czy jesteśmy sami w kosmosie?
69	Miesiące i ich oznaki – zdjęcia przedstawiające przyrodnicze oznaki miesięcy	Tydzień II Tak mija nam czas
Tablica do wykorzystania przez nauczyciela w dowolnie wybranym przez niego temacie		
35	Figurowy obrazek – domek z otoczeniem	
38	Czekolada – od ziaren kakaowca do tabliczki czekolady	
75	Rebusy – dotyczące poznanych liter	

Propozycja korzystania z *Wyprawki plastycznej*

Miesiąc	Tydzień	Dzień tygodnia	Praca plastyczna, historyjka
STYCZEŃ	I. W krainie baśni	2. Bohaterowie baśni	Kolorowanka <i>Kopciuszek</i>
	II. Zimowe potrzeby ptaków	2. Dokarmiamy ptaki	Kolorowanka <i>Karmnik</i>
		5. Zadowolone ptaki	Historyjka <i>Pomagamy ptakom</i>
	III. Rodzice rodziców	1. Nasze babcie i nasi dziadkowie	<i>Drzewo genealogiczne</i>
		2. Prezenty dla babci i dziadka	<i>Koszyczek z kwiatami</i>
LUTY	I. Zimowe zabawy	1. A śnieg pada i pada...	Kolorowanka <i>Zabawy na śniegu</i>
	II. Tak mija nam czas	5. Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość	Puzzle <i>Zima</i>
	III. Czy jesteśmy sami w kosmosie?	5. Wokół ufoludków	Kolorowanka <i>Ufoludki</i>